

МҰНАЙШЫ

«Мұнайшы» журналы - «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

Бас редактор:
Бақытжан Исенғалиев

Бас редактордың орынбасары:
Екатерина Гребенникова

Редакциялық топ:
Махаббат Джайлғанова,
Диляра Қасымбекова,
Айнаш Тілеубаева,
Гүлэйхан Ембердиева,
Ақтолықын Сұлтангереева.

Фотографтар:
Андрей Тайгунов
Аваз Қарабаев

Журнал «Мұнайшы» - корпоративное издание компании «ПетроКазakhstan», предназначенное для сотрудников.

Главный редактор:
Бахытжан Исенғалиев

Заместитель главного редактора:
Екатерина Гребенникова

Редакционная группа:
Махаббат Джайлғанова,
Диляра Қасымбекова,
Айнаш Тілеубаева,
Гүлэйхан Ембердиева,
Ақтолықын Сұлтангереева.

Фотографы:
Андрей Тайгунов
Аваз Карабаев

Munaishy is a corporate PetroKazakhstan magazine for the employees.

Chief Editor:
Bakhytzhann Issengaliyev

Deputy Chief Editor:
Ekaterina Grebennikova

Editing staff:
Makhabbat Dzhaiganova,
Dilyara Kassymbekova,
Ainash Tleubayeva,
Gulyaikhan Yemberdiyeva,
Aktolkyn Sultangerieva.

Photographers:
Andrey Taigunov
Avaz Karabayev

МАЗМҰНЫ

4	Басшылықтың құттықтауы
5	Құттықтаулар
7	Шымкент мұнай зауытының мерейтойы
12	KAZENERGY - 10 жыл!
16	ПҚОП қайта құру және жаңғырту жобасы - аралық қорытындылар
19	Бірге өскен замандастар
25	Оқиғалар күнтізбесі

СОДЕРЖАНИЕ

28	Поздравление руководства
29	Поздравления
31	Юбилей Шымкентского НПЗ
36	KAZENERGY - 10 лет!
40	Проект реконструкции и модернизации ПҚОП - промежуточные итоги
43	Они росли вместе
49	Календарь событий

CONTENTS

52	Management address
53	Congratulations
55	The anniversary of the Shymkent refinery
60	KAZENERGY - 10 years old!
63	PKOP Reconstruction and Modernization Project - interim results
65	They grew up together
70	Calendar of Events

Байланыстық ақпарат:
Қазақстан Республикасы, Алматы,
050059, Фурманов көшесі, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Контактная информация:
Республика Казахстан, Алматы,
050059, ул. Фурманова, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Contact information:
244-a Furmanov Street, 050059,
Almaty, Republic of Kazakhstan,
tel.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

БАС РЕДАКТОРДЫҢ СӨЗІ

Жаһандық нарықтағы мұнайдың артық мөлшері екінші тоқсанда тәулігіне 3 млн. баррельге жетті - 17 жылдағы ең жоғарғы көрсеткіш. Иранда өндірілетін мұнай көлемін қосқанда, артық мөлшер тәулігіне 4 млн. баррельді құрайтын болады. Бұған дейін де көмірсутектерді артық өндіру біршама еді, ал енді шамадан тыс үлкен. Бұл Қазақстанда өндірілетін мұнай көлемінің жылдық 2,5 тең. ЭЫДҰ елдеріндегі қор көлемі қайран қарарлық - 2,9 млрд. баррель немесе 400 млн. тонна мұнай. Яғни Ресейдің немесе Сауд Арабиясының жылдық өнімінен сәл аз (оларда жылына 500 млн. тоннадан астам). Шиелініс мұнай өндірушілердің арасында ғана артып отырған жоқ. Жалпы алғанда, әлемдік экономиканың трендтері жаһандық ауқымдағы кезекті елеулі құлдыраудың болатынын сездіреді.

Осындай күрделі жағдайларды Астанада дәстүрлі түрде өтетін 10-шы KAZENERGY халықаралық форумы алдын алады. Әрине, Форумның басты тақырыбы көмірсутек секторында орын алып отырған жағдайды талқылау болмақ. Осы күндері Астанаға келген танымал сарапшылар мен топ-менеджерлер қатысушылардың назарына сындарлы шешімдер ұсынады деген үміт бар. KAZENERGY форумы жаңалықтармен, ой-пікірлермен, жаңа идеялармен алмасу үшін беделді халықаралық алаңға және өмірлерін газшылар мен мұнайшылардың кәсібіне арнаған ғалымдар мен практиктердің адами қарым-қатынастарының форматына айналды.

Форум құндылықтарының бірі осында, ал осы форумды өткізу туралы бастама көтерген KAZENERGY қауымдастығы болып табылады, ол 10 жыл ішінде халықаралық энергетикалық қоғамдастықта бәрімен мойындалған, беделді ұйымға айналып отыр. Қауымдастық оны құрушы Т.А.Құлыбаевтың тұрақты басшылығымен ауыз толтырып айтарлықтай жетістіктерге қол жеткізіп отыр.

«ПетроҚазақстан» компаниялар тобының басшылары және ұжымдары KAZENERGY ұйымшыл әрі тиімді командасын 10 жылдық мерейтойымен құттықтайды және Қазақстанның дамуы үшін жасап жатқан қызметтеріне жеміс пен табыс тілейді.

Біздің Шымкент мұнай өңдеу зауыты да биыл мерейтойын атап өтеді. Зауыт 30 жыл бойы кәсіпорындар мен тұрғындарды сапалы мұнай өнімдерімен үздіксіз қамтамасыз етіп келеді. МӨЗ-де жүргізіліп жатқан жаңғырту шығарылатын өнімнің көлемін, түрлерін және сапасын жаңа технологиялық деңгейде ұлғайтуға мүмкіндік береді. Жаңғыртудың қолданбалы мәні сан қырлы - технологиялылық, экономика, экология, корпоративтік мәдениет.

Біз Шымкент зауытының барлық жұмыскерлерін мерейтойларымен құттықтаймыз - дәл осы жандар күнделікті еңбектерімен зауыттың жақсы атын шығарып, өңірдің әрі бүтіндей елдің дамуына мол үлестерін қосып келеді.

KAZENERGY қауымдастығы, олар өткізіп жатқан Мерейтойлық оныншы халықаралық форум, ШМӨЗ-дің 30 жылдық мерейтойы және оны жаңғырту туралы материалдар біздің корпоративтік журналымыздың негізгі мазмұнын құрайды. Журналымыз ақпаратқа толы әрі қызықты болды деп үміттенеміз.

Әріптестерімізге және оқырмандарымызға деген үлкен құрметпен,

**Вице-президент,
Б.І.Исенғалиев**

БАСШЫЛЫҚТЫҢ ҚҰТТЫҚТАУЫ

Құрметті «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» қызметкерлері және өндіріс ардагерлері!

Барлығыңызды осы айтулы оқиға - зауытымыздың 30 жылдық мерейтойымен шын жүректен құттықтауға рұқсат етіңіздер!

ПҚОП бүгінгі жетістіктері тарихының іргетасы отыз жыл бұрын, яғни біздің мұнай өңдеу зауытымызда алғашқы Шымкент бензині алынған кезде қаланған еді. Осы үш онжылдықта кәсіпорын әр қилы заманды бастан кешірді, алайда әрбір жұмыскердің жанкешті еңбегінің және кәсіпқойлығының, сондай-ақ бай тарихы, корпоративтік мәдениеті және орныққан дәстүрі бар біздің көп ұлтты ұжымымыздың арқасында тек алға жылжып отырды. Жұмысшылар әулеті қалыптасты, тәжірибе жинақталып, ұрпаққа таратылды, дағды шыңдалды, процестер мен технологиялар жетілдірілді. Зауыт ұлғайды әрі көркейді, ал зауыт ұжымы бір отбасына айналып, күшейді.

Мұнай өңдеушілердің еңбегі оңай емес, алайда отандық мұнай саласының тарихын қалыптастыратын және мемлекеттің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ететін іске елеулі үлес қосатын - Сіздерсіздер. Біздің қызметкерлеріміздің еңбегі мемлекеттік деңгейде де бағаланды, біз қызметкерлеріміздің бірнеше мәрте беделді марапаттарға, оның ішінде қатысты министрліктерден, әкімдіктер мен қауымдастықтардың медальдер мен грамоталарға лайықты деп табылғандарын мақтан тұтамыз.

Дәл қазір біз, барлығымыз бірге, Жаңғырту жобасын жүзеге асыра отырып, зауыттың жаңа тарихын құрып жатырмыз. Зауытта жұмыс істейтіндердің әл-ауқатын одан әрі өсіру үшін берік негіз құратын үлкен өзгерістердің қарсаңында тұрмыз. Осы жобаны жүзеге асыру үшін көп күш пен еңбек жұмсалды, дегенмен осы еңбегіміз жаңа өнім түрлерін шығару, өндірістің экологиялық тазалығын арттыру, аймақтың әрі еліміздің дамуына үлес қосу арқылы туған кәсіпорынымыз үшін зор мақтанышты сезінуге мүмкіндік береді.

Біздің акционерлеріміз - CNPC және «ҚМГ-ӨМ» АҚ, сондай-ақ АМӨЗ және ПМХЗ саласындағы әріптестерімізге, Қызылордадағы, Құмкөлдегі және Алматыдағы барлық «ПетроҚазақстан» әріптестерімізге жылы лебіздеріне және жүрекжарды құттықтауларына алғыс білдіреміз.

Құрметті әріптестер, «ПетроҚазақстан» компаниясы басшылығының атынан сіздердің баға жетпес үлестеріңізге және ортақ ісімізге қолдау көрсетіп жатқандарыңызға алғыс білдіреміз және дендеріңізге саулық, отбасыларыңызға амандық пен бақыт, ал еңбектеріңізге табыс тілейміз!

Мерейтойларыңызбен!

Вэй Юйсян,
«ПетроҚазақстан» Президенті

Асқар Түрісбеков,
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС
Бірінші Вице-президенті

ҚҰТТЫҚТАУЛАР

«ҚазМұнайГаз-өңдеу және маркетинг» АҚ
Қазақстан Республикасы,
010000, Астана қ., Тұран а-ы, 1
тел.: +7 (7172) 979 701
факс: +7 (7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

АО «ҚазМұнайГаз-переработка и маркетинг»
Республика Казахстан,
010000, г. Астана, пр. Тұран, 1
тел.: +7 (7172) 979 701
факс: +7 (7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

«KazMunayGas-refining and marketing» JSC
1, Turan Ave., Astana, 010000,
Republic of Kazakhstan
tel.: +7 (7172) 979 701
fax: +7 (7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

Құрметті әріптестер!

Сіздерді Шымкент мұнай өңдеу зауытының 30 жылдығымен шын жүректен құттықтаймыз!

Зауыттың даңқты тарихын, еліміздің экономикалық жағынан нығаюына қосқан үлесі мен Компанияның жоғары көрсеткіштерге қол жеткізудегі айтарлықтай ролін сезіну - біз үшін үлкен мақтаныш. Зауыт аймақ үшін ғана емес, бүкіл республика үшін де ірі салық төлеуші болып табылады.

Зауыттың экономикалық және өндірістік өсу көрсеткіштері ол шығаратын өнімнің бәсекелесу қабілеті мен сапасын арттыру жөніндегі жұмыстың тиімді жүргізілетіндігін дәлелдейді. Мұнайдың әрбір өңделетін тоннасы қазақстандықтардың әл-ауқатын жақсартуға ықпал етеді.

Сондықтан да сіздердің ұжымдарыңыз қазіргі заманғы бәсекелес экономиканың талаптарына жауап беретін мұнай өңдеу секторын дамытуға өзінің үлесін қоса отырып, зауытты кең ауқымда жаңарту жөніндегі жоспарды жүзеге асыруға дәрменді.

Кәсіби шеберліктеріңіз бен өз істеріңізге деген адалдықтарыңыз кез келген міндетті сәтті де ұтымды шешуге кепіл бола алатындығына, әрі кәсіпорынның өз саласы бойынша Орталық Азиядағы ең алдыңғы қатардағылардың бірі ретінде белсенді түрде өсуі мен дамуына ықпал ететіндігіне сенімдімін!

Амандық пен мықты денсаулық, еңбектеріңізге табыс тілеймін!

«ҚазМұнайГаз-өңдеу және маркетинг» АҚ
Бас директоры (Басқарма төрағасы)

Д. Тиесов

ООО КННК ИНТЕРНАЦИОНАЛ В КАЗАХСТАНЕ
CNPC INTERNATIONAL (KAZAKHSTAN) LTD.

КИТАЙСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ НЕФТЕГАЗОВАЯ КОРПОРАЦИЯ

CHINA NATIONAL PETROLEUM CORPORATION

050000, г. АЛМАТЫ, ул. ФУРМАНОВА, 110
TEL.: +7 (727) 3000 220
FAX: +7 (727) 330 5246

110, FURMANOV Str., ALMATY, 050000
TEL.: +7 (727) 3000 220
FAX: +7 (727) 330 5246

Құрметті «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясының қызметкерлері мен басшылығы!

«Қазақстандағы Интернационал ҚҰМК» ЖШС атынан баршаңызды осы маңызды күнмен, Шымкент мұнай өңдеу зауытының даму тарихындағы кезекті елеулі кезең – 30 жылдық мерейтойымен құттықтауға рұқсат етіңіздер.

Қазақстан Республикасы үшін стратегиялық маңызды нысан бола тұрып, Шымкент МӨЗ-і еліміздің оңтүстік өңірін мұнай өнімдерімен, ал мыңдаған қазақстандықтарды жұмыс орындарымен қамтамасыз етіп отыр. Осы жәйтты ұғына отырып, «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» акционерлері – екі мемлекеттің ұлттық компаниялары CNPC International және «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ ПҚОП-тың бұдан әрі табысты дамуы үшін барлық күштерін салады.

Осы жылдар бойы компания акционерлердің, елдің және халық игілігі үшін табысты дами отырып, белгіленген бағыт бойынша алға жылжып келді. Біз осындай игілікті ахуал мен үйлесімді бірлескен жұмысқа ризамыз, мұнда команданың әрбір мүшесі бүтіндей компанияның табысты жұмысын қамтамасыз етеді және компанияның көркеюіне әрбір жұмыскердің қосып жатқан үлесі – баға жетпес еңбек.

Шымкент МӨЗ-нің барлық қызметкерлеріне денсаулық, амандық және барлық жоспарларыңыздың жүзеге асырылуын тілейміз. «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясына табыстылық, өсу және көркею бағытынан таймай, алға жылжи беруіне тілектеспіз!

Мерейтойларыңызбен!

Құрметпен,
Бас директор

Биан Дыжы

Қазақстан Республикасы
«ПАВЛОДАР
МҮНАЙХИМИЯ
ЗАУЫТЫ»
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

140000, Павлодар қаласы,
Химкомбинат көшесі, 1;
тел. (7182) 39-66-70, факс 39-60-98,
e-mail:kanc@pnbz.kz, http://www.pnbz.kz

Интегрированная система
менеджмента соответствующим требованиям стандартов

Республика Казахстан
ТОВАРИЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ПАВЛОДАРСКИЙ
НЕФТЕХИМИЧЕСКИЙ ЗАВОД»

140000, город Павлодар,
ул. Химкомбинатовская, 1;
тел. (7182) 39-66-70, факс 39-60-98
e-mail:kanc@pnbz.kz, http://www.pnbz.kz

Құрметті Вэй Юйсян мырза!

Сізді және «ПетроҚазақстан Ойл Продакс» ЖШС ұжымын 30 жылдық мерейтоймен шын жүректен құттықтаймыз! Сіздердің кәсіпорындарыңыз – Қазақстандық мұнай өндеуші «үш батыр» – Жеңістің құрдасы болып отырған Атырау мұнай өндеу зауыты мен Павлодар мұнай өндеу зауыттарының арасындағы ең жасы. Бұл өлшем – Сіздің үлкен артықшылығыңыз! Табысты даму мен жаңа технологияларды игеру үшін артықшылық, өндірісті кеңейту және технологиялық процестерді жаңғырту үшін артықшылық.

Әріптестеріңіз ретінде Сіздерге апатсыз жемісті жұмыс, зауыт қуатын ұлғайту бойынша, өнім сапасын халықаралық стандарт талаптарына дейін жақсарту бойынша алға қойған барлық мақсаттарыңызға жетулеріңізді, сонымен қатар ПҚОП ұжымының тұрақты жұмыс істеуін, жұмыскерлеріңізге денсаулық пен амандық тілейміз!

Сіздерді мерейтойларыңызбен құттықтай отырып, Қазақстан экономикасының көшбасшысы және еліміздің оңтүстік өңірінің энергетикалық қорғаны болып қала берулеріңізге тілектеспіз!

Құрметпен,
«ПМХЗ» ЖШС Бас директоры

Ш. Данбай

“Атырау мұнай
өндеу зауыты”
жауапкершілігі шектеулі
серіктестігі

Товарищество с ограниченной
ответственностью
“Атырауский
нефтеперерабатывающий
завод”

ISO 14001:2014, ISO 9001:2008, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 қатынастық стандарттары талаптарына сәйкестігіне сертификатталды

Қазақстан Республикасы, 060001
Атырау қаласы, Зейнолла Қабдолов көшесі, 1
E-mail:ref@anpz.kz WWW http://anpz.kz
tel.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Республика Казахстан, 060001
г. Атырау, ул. Зейнолла Кабдолова, 1
E-mail:ref@anpz.kz WWW http://anpz.kz
tel.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Құрметті Вэй Юйсян мырза!

«Атырау мұнай өндеу зауыты» ЖШС Басқармасының және бүкіл ұжымының атынан Шымкент мұнай өндеу зауытының 30 жылдық мерейтойы күніне арналған жүрекжарды құттықтауларымыз бен ізгі тілектерімізді қабыл алыңыз!

Шымкент мұнай өндеу зауыты қазіргі таңда Қазақстандағы мұнай өндеу бойынша ең жас өнеркәсіптік кәсіпорын болып табылады. Үш онжылдықтың ішінде ШМӨЗ қала құраушы кәсіпорынға айналды. Бұл жанкешті еңбек, шығармашылық ізденістер және өндірістік әрі технологиялық процестерді жетілдіру жылдары болды. Сіз басқаратын зауыттың өндірістік қызметі экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздіктің жоғарғы стандарттарына жауап береді. Зауыт ұжымы өндірістік міндеттерді шешудің заманауи әдістерін белсенді қолданады, инновациялық технологияларды ендіреді. ШМӨЗ өндіретін өнім жоғары сапамен ерекшеленеді және нарықта үлкен сұранысқа ие.

Шымкент МӨЗі әлеуметтік бағдарланған саясатты жүргізеді және Оңтүстік Қазақстан облысының денсаулық сақтау, білім беру, спорт бағдарламаларын дамытуға зор үлесін қосып отыр. Сондай-ақ Шымкент мұнай өндеушілерінің қайырымдылық қызметі де баршамызға аян.

Сіздердің компанияларыңыз – экономикалық дамудың үлгісі, даму жолындағы қадамдарыңыз нық әрі сенімді. Оған қоса, өз жұмыстарыңызбен Қытай Халық Республикасы мен Қазақстан арасындағы достық экономикалық байланыстарды нығайтуға зор үлес қосудасыздар.

Осындай Мерейтой күні Сізге және Сіздің ұжымыңызға өркендеу, тұрақтылық, мықты денсаулық, отбасыларыңызға амандық және жемісті әрі табысты жұмыс тілейміз.

Бас директордың орынбасары

Р. Бисалиев

ШЫМКЕНТ МҰНАЙ ЗАУЫТЫНЫҢ МЕРЕЙТОЙЫ

Өнеркәсіптік алып, аймақтың көшбасшысы және зауытта жұмыс істейтіндер үшін «екінші үй» саналатын біздің Шымкент МӨЗ биыл өзінің 30 жылдық мерейтойын тойлауда. Биылғы мерейтой – бұл еңбектегі жеңістерден және табыстардан тұратын, бүкіл өңірдің экономикасына және оның тұрғындарының өміріне ықпал еткен елеулі кезеңдермен айқындалған қиындыққа толы күрделі жол. Қол жеткізген жетістікпен шектеліп қалмай, үнемі алға қарай ұмтылатын кәсіпорынның жолы.

Тарих беттері

Бүгінгі күні зауыттың жүрегі болып саналатын ЛК-6У қондырғысы Шымкент мұнай өңдеу зауытының құрылысы жөніндегі жобаның атауы болды әрі оны іске асыру 1972 жылы қолға алынды. Бір жылдың ішінде стандартты емес жабдықтың цехы салынды, алайда одан кейін жоба тоқтап қалды. Бұған Кеңес одағының басқа өңірлерінде - Украинада, Белорусьте, Ресейде тағы бірнеше МӨЗ салынуы себеп болды. Шымкент маңындағы құрылыс алаңындағы жұмыстар қосымша цехтарды салғаннан кейін тек 1976 жылы қайта жаңғыртылды. Дәл осы уақытта негізгі цехқа - бүгінгі таңдағы №1 цехқа жабдық келіп түсе

бастады. 1978 жылы тағы екі жаңа нысан - қаланың өнеркәсіптік аймағын жылу энергиясымен қамтамасыз еткен әрекеттегі ТЭЦ-3 арналған сумен қамту, канализация және тазалау құрылыстары цехы, сонымен қатар зауыттың көлік артериясы - тауар-шикізат цехы (ТШЦ) іске қосылды.

1983 жылдың сәуірі мұнай қабылдаумен есте қалды - оның алғашқы партиясы ШМӨЗ «Омбы-Павлодар-Шымкент» құбыр жолы арқылы Батыс Сібірден әкелінді, 11 сәуірде «қара алтынның» бірінші құрамы салтанатты түрде тиелді, ол темір жол арқылы Ферғана МӨЗ жөнелтілді. Алғашқы мұнайдың келуімен ЛК-6У кешенінің құрылысы аяқталуға жақын қалды. 1984 жылдың ортасында

тағы бірнеше цех пайдалануға берілді, атап айтсақ: АОС (азот-оттегі станциясы), ОКС (орталық-конденсатты станция), ӘКҚ (әуе-компрессорлық қондырғы) және ОЗЗ (орталық зауыттық зертхана) бөлімшелері бар БСАҚ (бүмен-сумен-ауамен қамту) цехы. Бұл цехтарсыз ЛК-6У қондырғысын іске қосу және кейіннен пайдалану мүмкін емес болар еді. ЛК-6У кешенді қондырғысын іске қосу кезең-кезеңмен жүрді және 1984 жылдың желтоқсанында 100-секция (ЭЛОУ-АТ) іске қосылды. Ал 1985 жылдың 28 қаңтарында бірінші шымкенттік бензин алынды.

Жабдықтың жұмысын қамтамасыз ету үшін Гурьев, Павлодар, Ферғана, Уфа сынды КСРО әр түкпіріндегі мұнай өңдеу

Мазутты вакуумды айдау қондырғысының құрылысы (МБАҚ), 1989 / Строительство установки вакуумной перегонки мазута (УВПМ), 1989 / Construction of Vacuum Distillation Unit (VDU), 1989

зауыттарынан жоғары білікті мамандар шақырылды, олардың еңбектері мен кәсібиліктерінің арқасында қондырғыны іске қосу сәтті жүзеге асты, оның үстіне қондырғыны пайдалануға енгізу қысқа мерзімнің ішінде жүргізілгенін атап өтпеске болмайды. Мамандарға тоқталатын болсақ, олар: С.А.Әмірбеков, В.Н.Коваленко, В.В.Хван, Б.А.Түленов, С.А.Мырзадавлетов, В.В.Михайлов және басқалар, кейіннен олар Шымкент МӨЗ кадрлық іргетасын қалап, №1 цехтың негізін құрағандар ретінде тарихта қалады.

Шынын айтқанда, №1 цехы көптеген мамандарды тәрбиелеп, бүкіл зауыт үшін кадрлардың нағыз ұстаханасына айналды әрі олар бүгінгі таңда МӨЗ-де басқарушы лауазымдарда отыр. Атап айтсақ, Б.Б.Бастов - өндіріс жөніндегі директор, А.Ж.Ембердиев - еңбекті қорғау жөніндегі бас техникалық басшы, еңбекті қорғау, қауіпсіздік және экология департаментінің директоры. Сонымен қатар: бас механик Н.И.Жигунов, өндірістік бөлімнің бастығы В.И.Беленков, №2 цехтың бастығы Н.Н.Аханов, №2 цехтың аға инженері А.А.Жақсыбаев және ТШЦ бастығы С.Ж.Тобашев.

1985 жылдың тамыз айында тағы екі секция пайдалануға берілді - 200-секция және 300-секция, ал 1986 жылдың қаңтар айында 400-секция - газофракциондық қондырғы іске қосылды. 1986 жылдың көктемінен бастап зауыт өнімді жоспарлы шығару арқылы толық схема бойынша жұмыс істеуді бастады және өңдеу қуатын жылына 6 млн. тоннаға дейін жеткізді.

1996 жылдың 12 ақпанында Оңтүстік Қазақстан Мемлекеттік мүлік жөніндегі аумақтық комитетімен (1993 жылғы 30 желтоқсандағы № 251 Қаулы) Шымкент мемлекеттік мұнай өңдеу зауытының негізінде «Шымкентнефтеоргсинтез» АҚ (ШНОС) құрылды.

КСРО ыдырағаннан кейін шикізатпен қамтамасыз ету мәселесі өткір тұрды және оны зауытқа жеткізу құрылымында күрделі өзгерістер орын алды. Күкірт мөлшері орташа, салыстырмалы түрде ауыр, парафин мөлшері төмен болып келетін батыс сибір мұнайының орнына МӨЗ Құмкөлдің мұнайы жеткізіле бастады. Бұл кен орны 1986 жылы ашылды, 1990 жылдың көктемінде Құмкөл мұнайының алғашқы партиясы Шымкент МӨЗ жеткізілді.

Құмкөлдің шикізаты аса жеңіл, төмен күкіртті және жоғары парафинді болды, ал зауыт батыс сибір мұнайын өңдеуге бейімделіп салынғандықтан, бастапқы сатыда дизельді отынды және керосинді

шығару кезінде қиындықтар туындады. 1998 жылы дизельді отынды гидротазалау қондырғысы гидропарафинсіздендіру процесіне бейімделіп, қайта жасалды, бұл мөлдір мұнай өнімдерін іріктеуді ұлғайту арқылы шығарылатын дизельді отынның ассортиментін сақтап қалуға мүмкіндік берді. 2001 жылы авиациялық керосинді өндірудің жаңа технологиясы іске қосылды.

2000 жылы зауытты «ПетроҚазақстан» компаниясы сатып алды, сол кезде оның атауы «Харрикейн Хайдрокарбонз Лтд.» болған еді, ал 2005 жылы «ПетроҚазақстан Инк.» компаниясын «Қытай Ұлттық Мұнай-газ Корпорациясының» еншілес бөлімшесі CNPCI компаниясы сатып алды. 2007 жылы Шымкент МӨЗ 50% иелену үлесін «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы сатып алды. Сол сәттен бастап ПҚОП табысының негізі екі мемлекеттің ұлттық компаниялары - Қазақстандық ҚМГ және қытайлық CNPC танытуындағы екі мықты акционер болып табылады.

Дамуға қосқан үлесі

Зауыт құрылған сәттен бастап-ақ қала мен облыстың дамуына зор үлесін қосып келеді. Ол, әсіресе, өз ықпалын 90-шы жылдардағы қайта құрудан кейін күшейтті, ал дәл сол уақытта өңірдің басқа өнеркәсіптік алыттары - фосфор, шина жасау зауыттары және т.б. жабылып қалған еді. Қазіргі уақытта ПҚОП, сөзсіз, қала құраушы кәсіпорын болып табылады, ал Оңтүстік Қазақстан облысы жайында сөз қозғағанда халқымыз біздің зауытты бірінші еске алады.

Расында, зауыттың аймақтың дамуына қосқан үлесі орасан зор. Соңғы 10 жылда ПҚОП салық төлемдері 86 млрд. теңгеден асып түсті, ал зауытты дамытуға

МӨЗ алғашқы жұмыс жылдарында мұнай өнімдерінің түрлері АИ-76, АИ-72 маркаларындағы бензиннен, Л-0,2-62, ЛД-0,2, ЛД-0,5 маркаларындағы дизельді отыннан, РТ маркасындағы керосиннен, М-100, М-40 қазандық отынынан, сонымен қатар СПБТ сұйылтылған газынан тұрды.

Бүгінгі таңда оның тізбесі ұлғайған: АИ-96, АИ-92 және АИ-80 бензиндері, жазғы және қысқы дизельді отындар, ТС-1 авиакеросині, М-100 мазуты, вакуумдық газойль, СПБТ және БТ сұйылтылған газы, ал жақын болашақта бұл тізімге түйіршіктелген күкірт қосылады.

құйылған инвестицияның көлемі 44 млрд. теңгені құрады.

Әлеуметтік сала

ПҚОП жұмыскерлерін әлеуметтік қолдау бағдарламалары бойынша қарқынды жұмыс жүргізіліп жатыр, соңғы 6 жылда аталмыш бағдарламаларды жүзеге асыруға жұмсалған қаржыландырудың жалпы көлемі 2,3 млрд. теңгеге жетті. Атап айтсақ, жыл сайын зауыт жұмыскерлерінің шипажайлық-курорттық емделуіне және балалардың жазғы демалыстарын ұйымдастыруға қаражаттар бөлінеді. Жолдамалар жұмыскерлерге 70% жеңілдікпен сатылады, ал интернационалистерге, 3-ші топтағы мүгедектерге және Чернобыль АЭС-ғы апатты жоюға қатысқан азаматтарға тегін беріледі.

Үш мемлекеттік мерекеге, сонымен қатар 8 Наурыз - Халықаралық әйелдер күніне және 7 мамыр - Отан қорғаушылар күніне орай бір жолғы төлемдер төленеді. Бұдан өзге, кезекті демалысқа орай емде-

Цифрлар мен деректер

- 44 млн. тонна** 2005-2014 жылдар аралығында ПҚОП өңделген шикізат мөлшері
- 75%** өңдеудің ағымдағы тереңдігі
- 65,30%** 2014 жылы жоғары октанды бензиндердің үлесі (2005 жылмен салыстырсақ, бұл көрсеткіш бар жоғы 33,27% құраған)
- 86 млрд. теңге** 2004-2014 жылдар аралығында ПҚОП төлеген салық төлемдері
- 44 млрд. теңге** 2004-2014 жылдар аралығындағы кезеңде зауыттың дамуына құйылған қаржы
- 2,3 млрд. теңге** 2010-2015 жылдар аралығында әлеуметтік саланы дамытуға құйылған қаржы
- шам. 1 млрд. теңге** 2004-2015 жылдар аралығында ПҚОП демеушілік жобаларына жұмсалған қаражаттардың көлемі
- 1,5 млрд. теңге** 2006-2014 жылдар аралығында ОҚО әкімдігімен жасалған Меморандум аясында ПҚОП бөлінген қаражат

«Қиын-қыстау 90-шы жылдары, біздің мектебіміздің жағдайы күрделі кезеңде, демеушілік танытқан Шымкент МӨЗ болатын. Ізгілікті іс күні бүгінге дейін 24 жыл бойына өз желісін үзбей жалғасып келеді. «Ақиқат байлық – кеңпейілділік пен қайырымдылық» деген қағиданы ұстанған өндіріс ошағы жүйелі түрде әрі сапалы негізде демеушілік жасауда облысымызда көш бастап тұр. Мектепті материалдық-техникалық жасақтаудан басқа, ПҚОП өнер мен мәдениет саласында бала бойындағы жұлдызының жануына себепкер болуы арқасында және олардың табысқа жетуіне септігін тигізип, біздің дарынды да өнерлі шәкірттерімізге көмек көрсетіп жатқандығын атап өткім келеді. Жалпы алғанда, зауыт Оңтүстік Қазақстан облысының әлеуеті мен абатын арттыруда. Компанияның мерейтойы қарсаңында, біз ПҚОП табыс пен гүлдену тілейміз!»

К.К.Қадырбаева,
№65 мектептің директоры

лу жәрдемақысы және бір жылдағы жұмыс нәтижелері бойынша бонус төленеді.

«Жұмыскерлерді компания қаражаты есебінен жұмысқа апару және жұмыстан алып қайту, мүгедек балалары бар жұмыскерлерді, бала күтіміне байланысты демалысқа шыққан әйелдерді, ауыр сырқатқа ұшыраған жұмыскерлерді және зейнеткерлерді материалдық қолдау мәселесі үнемі кәсіподақ пен әкімшіліктің назарында, - деп атап өтті Еңбек ресурстары және әкімшілік жөніндегі департаменттің директоры М.Т.Мадиходжаев. - Балалары 18 жасқа толғанға дейін жыл сайын ақшалай жәрдемақы алатын мезгілсіз қаза болған жұмыскердің отбасы да назардан тыс қалмайды. Оған қоса, ұжымдық шартқа сәйкес жыл сайын ПҚОП 140 зейнеткеріне жалпы сомасы 12 млн. теңгеден асатын қаржылық қолдау көрсетіледі».

Балалары жоғары оқу орындарында оқитын жұмыскерлерге қолдау көрсетіледі және оқуда үздіктердің қатарынан табылған студенттерге атаулы шәкіртақылар тағайындалады. Жұмыскерлерді оқыту кәсіпорын қаражаттарының есебінен жүргізіледі, соңғы 8 жылда 3,5 мыңнан астам маман және 4 мыңнан көп жұмыскер әр алу-

ан біліктілікті арттыру бағдарламалары бойынша оқудан өтті. Оған бөлінген қаражаттың жалпы сомасы 500 млн. теңгеден асып түсті.

Еңбекті қорғау және қауіпсіз еңбек жағдайлары, жұмыс орындарын жаңарту, өндірістің зиянды факторларынан қорғау құралдарын жетілдіру бойынша бағдарламалар жүзеге асырылып жатыр. Сырқатты уақытылы анықтау мақсатында жыл сайын жұмыскерлер медициналық тексеруден өтеді. Әрбір жұмыскерге және оның отбасының екі мүшесіне медициналық қызметтердің сақтандыру пакеті қамтамасыз етіледі.

ПҚОП компаниясында салауатты өмір салтына үлкен көңіл бөлінеді: жұмыскерлерге спортзалға абонемент сатып алу үшін жыл сайын қаражат бөлінеді, бірнеше жылдар бойы 5 спорт түрі бойынша Зауыт спартакиадасы өткізіледі. ПҚОП жұмыскерлері «ПетроҚазақстан» корпоративтік спартакиадасына, сондай-ақ «ҚМГ-ПМ» спорттық шараларына қатысады. Зауытта дене шынықтыру кеңесі жұмыс істейді, оның міндеті - зауытта жұмыс істейтін жұмыскерлерді барынша спортқа баулу. Нәтижелері көз алдымызда - ПҚОР командасы бес жылдың ішінде екі рет «ПетроҚазақстан» корпоративтік

ҚР Президенттік сайлауында ПҚОП қызметкерлері Н.Ә.Назарбаевтың кандидатурасын қолдау жиналысында, сәуір, 2015 /
 Сотрудники ПҚОП приняли участие на митинге в поддержку кандидатуры Н.А.Назарбаева на выборах в Президенты РК, апрель 2015 /
 PCCO employees took part at the meeting to support N.A.Nazarbayev at the Presidential election, April 2015

«ПҚОП» ЖШС және М.Әуезов ат. ОҚМУ «Мұнай өңдеу және мұнай химиясы» кафедрасының арасындағы кадрларды даярлау және ғылыми-зерттеу жұмыстары саласындағы серіктестік қарым-қатынастар жыл сайын нығайтып келеді. ПҚОП өкілдері модульдік бағдарламаларды, арнайы пәндерді, дипломдық жұмыстардың тақырыптарын әзірлеуде және студенттердің оқу-зерттеу жұмыстарына белсене қатысады. Зауыт мамандарының ұсынысы бойынша «Мұнай өңдеудің гидрокатализикалық процестері», «Мұнай мен газды терең өңдеудің инновациялық технологиялары» сияқты пәндерді қосқанда, университетте жаңа пәндер енгізіліп отыр. Бұл заманауи мұнай өңдеу индустриясына қажетті кең білім спектріне ие мамандарды даярлауға мүмкіндік береді. Жалпы алғанда, кафедра қызмет атқарған жылдар ішінде бірталай мамандарды дайындап шығарды әрі олар кафедраны «ПҚОП» ЖШС-де лайықты танытын жүр. Қазіргі таңда ҚР БҒМ шешіміне сәйкес біздің университет МУИИДБ-2 бойынша іске қосылатын кәсіпорындар үшін кадрларды даярлау бойынша негізгі ЖОО айналды. Осылайша, 2016 жылы «Мұнай өңдеу технологиясы» бағдарламасы бойынша магистранттарды дайындау жоспарланып отыр және оны табысты жүзеге асырудың кепілі «ПҚОП» ЖШС жемісті ынтымақтастығымыз болмақ.

ПҚОП мекемесіне игілік пен мол табыс тілейміз!

«Мұнай өңдеу және мұнай химиясы» кафедрасының меңгерушісі, т.ғ.к., профессор С.А.Сақыбаева

спартакиадасының жеңімпаздары болды және басқа спорттық жарыстарда бірнеше рет жүлделі орындарды иеленді.

Экология

Өндірістің қауіпсіздігін қамтамасыз ету және табиғатты қорғау қызметі - ПҚОП көп көңіл бөлетін маңызды салалар. «ПҚОП» ЖШС ірі кәсіпорындар арасында өткен республикалық байқаудың қорытындылары бойынша «Экологияға қосқан үлесі үшін» номинациясында ҚР Президентінің «Алтын парыз-2011» сыйлығын иеленуі - осы бағытта жүргізіліп жатқан жұмыстың тиімділігін растайтын айрықша дерек.

Кәсіпорын көп жылдар бойы ешбір экологиялық оқиғалардың орын алмауын және қоршаған ортаға шығарындылар мөлшерінің артпағанын мақтан тұтады. ПҚОП компаниясында ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001 және ISO 9001 халықаралық сапа менеджменті жүйелері ендірілген. Су ресурстарын оңтайлы пайдалану, айналмалы сумен қамту циклдарын құру (мысалы, өрт сөндіру жүйесіне тазартылған ағын суларды жеткізу), табиғат нысандарына ластаушы заттардың лақтырындыларын азайту, өндіріс қалдықтарын қайта өңдеу кезінде заманауи биотехнологиялық процестерді ендіру бойынша жұмыстар және МӨЗ-ның қоршаған ортаға залалды әсерін азайту бойынша өзге жұмыстар жүргізіліп жатыр.

Санитарлық қорғау аймағында 2015 жылы жас көшеттер отырғызылды, ал 2010 жылы Ордабасы ауданында «ПҚОП» ЖШС ағынды суларын жаңа жинағыш бөгет пайдалануға берілді.

Экологиялық жағдайды жақсарту және мұнай шығынын азайту мақсатында алаңның бетіне мұнайдың төгілуіне жол бермеу үшін 322-эстакадада мұнайды төменнен құйып алу қондырғылары орнатылды. Атмосфераға құрамында күкірт бар газдардың шығарылуын азайту үшін Клаусс әдісімен құрамында күкіртті сутек бар газды кәдеге жарату бойынша қондырғы салынды (күкірт қондырғысы).

ПҚОП демеушілік бағдарламасы

Жыл сайын, міне сегіз жыл бойы ПҚОП ОҚО әкімдігімен Облыс халқын әлеуметтік қолдау туралы меморандум жасайды. Осы жылдары «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясымен бөлінген жалпы сома 10 млн. АҚШ долларынан асып түсті. Қаражаттар осы өңірдің мыңдаған қала халқының және ауыл тұрғындарының өмірлерін және тұрмыстық жағдайларын жақсартуға қабілетті ірі инфрақұрылымдық нысандарды іске асыруға жұмсалады. Атап айтсақ, солардың ішінде жаңа Жұлдыз ауылына ауыз суды және Қарабастау мен Оңтүстік ауылдарына су құбырын жүргізу бойынша, Бадам өзені арқылы асфальтты жолды және Шымкент қаласында Ордабасы алаңынан көпір салу бойынша жобалар бар. Меморандум аясында Шымкенттің көп қабатты үйлері күрделі жөндеуден өтті, сонымен қатар қаланың ТКШ жаңғырту және дамыту жұмыстары жүргізілді, «Жастар үйі» ғимараты салынды, Сайрам ауданында «Мейір» ардагерлер үйіне ағымдағы жөндеу жүргізілді және ОҚО Сарыағаш ауданында су

«Балалар үйі тәрбиеленушілері және «ПетроҚазақстан» компаниясы арасындағы достық жыл сайын күшеюде, ал қайырымдылық қызметінің аясы кеңеюде. Біздің тәрбиеленушілеріміз ПҚОП тарапынан қамқорлықты сезінеді әрі бұл олардың ертеңгі күнге деген сенімдерін нығайтады.

Сайрам балалар үйінің материалдық базасы «ПетроҚазақстан» компаниясының қаржылық қолдауының арқасында біршама молайды. Стоматологиялық кабинет заманауи жабдықпен жасақталды, лингафон кабинеті, компьютерлік сынып ашылды, балалар үйінің аумағында ойын алаңы орнатылды және балаларды зор қуанышқа бөлеген – бұл компания сыйлаған автобус. Енді балалар Шымкент қаласындағы хайуанаттар бағына, дендропаркке, Мұз сарайына, драмтеатрға қиындықсыз бара алады. Осыған тағы сіздің компанияңыздың қолдауымен жұмыс істейтін көптеген үйірмелерді және «ПетроҚазақстан» компаниясының «Арай-Санрайз» жазғы сауықтыру лагерінде балалар өткізетін жыл сайынғы ұмтылмас демалыстарды қосыңыз.

Тәрбиеленушілер өз демеушілерін мақтан тұтады, өйткені «ПетроҚазақстан» еліктеуге тұрарлық үлгі – игі істер әрдайым табысқа апарады! Компанияңызға гүлдену, жаңа жобалар, ал барлық қызметкерлеріңізге денсаулық пен бақыт тілейміз. «ПетроҚазақстан», мерейтойың құтты болсын!»

Н.Б.Тастыбаева, №4 Сайрам балалар үйінің директоры

тасқынынан зардап шеккендерге көмек көрсетілді.

Меморандумнан өзге, компания жыл сайын ОҚО халқын әлеуметтік қолдау үшін миллиондаған сомалар бөледі, бұл сома соңғы онжылдықта 1 млрд теңгеден асты.

«Көптеген жобалар - ұзақ мерзімді, - деп атап өтті қоғаммен байланыс жөніндегі бөлімнің менеджері Е.Жұмаділ. - Бұл соңғы жиырма жыл бойы зауыт тарапынан қолдау көрсетіліп жатқан қамқорлықтағы Сайрам балалар үйі және ОҚО жалғыз Балет мектебі, біздің компания бұл мектепке ол құрылған сәттен бастап міне 11 жыл бойы қол ұшын беруде. ПҚОП жыл сайын қамқорлықтағы Жастар үйіне, Шымкенттегі №65 мек-

теп-гимназиясына және Қарабастау аулындағы №54 мектепке жөндеу жүргізуге, сыныптарды жабдықтауға және қажетті әдістемелік материалдарды сатып алуға қаражат бөлу арқылы қолдау көрсетіп жатыр. Өңірдің жас таланттары ірі байқауларға және фестивальдерге, республика әрі әлем чемпионаттарына қатыса алу үшін оларға атаулы қолдау көрсетілуде».

Бірнеше жылдар бойы ПҚОП Сайрам ауданының Жұлдыз селолық округының тұрғындарына әлеуметтік мәселелерді шешуге көмектесіп жатыр. Атап айтсақ, Меморандум аясындағы жобалардан басқа, телефондандыруға, трансформаторларды сатып алуға және орнатуға, сондай-ақ ауыз суды жүргізуге қаражаттар бөлінді.

Алты жыл бойы «ПетроҚазақстан» ОҚО әкімдігі жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі комиссиямен бірлікте атқарылатын «Қазақстан әйелдері кедейлікке қарсы» республикалық қайырымдылық акциясының бас демеушісі болып табылады. Бұл – Сарыағаш, Мақтаарал, Созақ аудандарында, Кентау және Арыс қалаларында қосымша жұмыс орындарын құру, со-

нымен қатар Шымкенттің және ОҚО 15 ауданының балаларға арналған емдеу мекемелеріне медициналық жабдықты сатып алу бойынша жобалар. ПҚОП үшін қазақстандық өскелең ұрпақтың денсаулығын қолдау - ерекше бағыт екенін атап өткен жөн. Соңғы жылдары компания Шымкент қаласында қайта ашылған Облыстық балалар орталығын жасақтауға, ОҚО аудандарындағы 22 түзету бала бақшалары үшін қажетті жабдықтарды және дамытатын әдістемелік құралдарды сатып алуға қаражат бөлді, сонымен қатар бірнеше жылдар бойы АИВ дертіне шалдыққан балаларға қаржылық қолдау көрсетті.

ПҚОП компаниясының ОҚО қолөнершілерінің ресурстық орталығымен ОҚО қолөнершілерін техникалық жасақтау бойынша бірлескен жобасы шағын қолөнершілік кәсібін, тұрмысы төмен азаматтардың, көп балалы отбасылардың үй еңбегін дамытуға және қосымша жұмыс орындарын құруға бағытталған.

Бірнеше жылдар бойы компания Бокс федерациясы спортшыларының халықаралық деңгейдегі жарыстарға қатысуына, республикада спорттық сайыстар өткізуге, сонымен қатар елдің

өңірлерінде балалар боксының секцияларын дамытуға демеушілік көрсетіп жүр. Елеулі қаражат бөлінетін Қазақстанда боксты дамыту бойынша осы жоба ПҚОП үшін дәстүрге айналды. 2013 жылы бокс бойынша Қазақстан құрамасының үздік нәтижелері бұған дәлел болмақ, яғни Алматыда өткен бокстан әлем чемпионатында «алтынды» ОҚО даңқын шығарған оңтүстік қазақстандық Біржан Жақыпов алды.

Елдің энергетикалық кешенінің ажырамай бөлігі бола отырып, қазіргі таңда мунай өңдеу - болашақ экономика дамуының, өндірісті жаңартудың, сонымен қатар өңірдің әлеуметтік проблемаларын шешудің бірден бір жолы. Тамаша еңбек дәстүрлері, зауыт жұмыскерлерінің жоғары біліктілігі және құзыреті, сонымен қатар тиімді менеджмент Шымкент МӨЗ кейінгі табысы мен гүлденуінің кепілі бола береді. Осы маңызды асулы кезең жаңа жетістіктер мен жеңістер үшін есептеу нүктесіне айналсын.

Қымбатты әріптестер, мерейтойларыңыз құтты болсын! Сіздерге денсаулық, бақыт және армандарыңыздың орындалуын тілеймін!

ЛК-6У басшылығы / Руководство ЛК-6У / LK-6U Management

Биылғы жыл – қазақстандық мұнай-газ секторындағы бірқатар ірі ойыншылар үшін мерейтойлық жыл. МӨЗ өзінің 30 жылдық мерейтойын, Атырау мұнай өңдеу зауыты 70 жылдық мерейтойын және қысқа уақыттың ішінде бизнес пен билік арасындағы диалог үшін беделді алаңға айналған KAZENERGY Қазақстан мұнай-газ және энергетика кешені ұйымдарының қауымдастығы өзінің 10 жылдық мерейтойын тойлауда. KAZENERGY мерейтойлық форумы қарсаңында оның бас директоры Әсет Мағауовпен сұхбаттасқан едік.

- Әсет Маратұлы, ең әуелі, Сізді Қауымдастықтың 10 жылдық мерейтойымен құттықтауға рұқсат етіңіз! Осы уақыт ішінде KAZENERGY Қазақстанның энергетика саласындағы аса беделді қоғамдық бірлестікке айналды. Сіздің ойыңызша, табыстың кілті неде?

- Иә, расында да, 10 жылдың ішінде Қауымдастық бірқатар жетістіктерге қол жеткізді. Менің ойымша, табыстың кілті - Қауымдастықтың құрылу мақсатын айқын түсінгенімізде жатыр. Бұл салаға не қажет, оны мемлекеттік реттейтін саясатқа не қажет, түсінігіміз бір жерден шықты. Екі тарап та бір-бірін «естуі» қажет.

Қауымдастықты құру қажеттілігі саланың келбеті айқын қалыптасқанда және ойыншылардың саны артқанда туындады. Аса оңтайлы ахуалды қалыптастыру, мүдделерді қорғау, ОӘК саласында жұмыс істейтін бизнестің билік органдарымен және шетел әріптестерімен конструктивті диалог жүргізуі мақсатында 2005 жылдың 2 қарашасында KAZENERGY қауымдастығы құрылды. Бүгінгі таңда біз мұнай-газ және энергетика саласындағы 80 астам компаниялардың басын біріктіріп отырмыз. Қауымдастық қызметкерлерінің саны көп емес - 50 адамнан сәл асады, дегенмен, жаңа мүше қосылған сайын бізге қосымша міндеттер жүктелетініне қарамастан, алдыға қойылған міндеттерді жүзеге асыру деңгейі және оның өнімділігі жоғары болып отыр. Сапалы құрам туралы сөз қозғай отырып, KAZENERGY компаниясында мемлекеттік органдарда, сонымен қатар салалық компанияларда тәжірибе жинақтаған нағыз кәсіпқойлар жұмыс істейтінін мақтанышпен айта аламын. Бұл жұмысымызға зор көмегін тигізетін симбиоз. Сондықтан біздің негізгі әрі жалғыз активіміз кадрлар болып табылады.

Сондай-ақ біздің Төрағамыз Тимур Асқарұлы Құлыбаевтың жеке беделі Қауымдастықтың табысында маңызды рөлге ие екенін атап өткім келеді. Өйткені Қазақстан аумағында, сонымен қатар

халықаралық деңгейде оның пікірі өте жоғары бағаланады.

- Жер қойнауын пайдаланушылар мен мемлекет арасындағы бұрын ретінде қандай мемлекеттік органдармен көбірек жұмыс жасайсыз және осы процесс қалай ұйымдастырылған?

- Қауымдастықтың қызметі мұнай-газ және энергетика саласын дамыту, экология, инвестиция, салық салу, адам капиталын дамыту, әлеуметтік жауапкершілік, аталмыш салалардағы заңнаманы жетілдіру және басқа да көптеген мәселелерді қамтиды. Барлық осы бағыттар бойынша міндеттемелерді шешу үшін Қауымдастықта үйлестіруші, сараптамалық және ғылыми-техникалық кеңестер жұмыс істейді, олардың құрамына ҚР Парламентінің, Энергетика министрлігінің, Инвестициялар және даму министрлігінің, Қаржы министрлігінің, Әділет министрлігінің, Ұлттық экономика министрлігінің және басқа мемлекеттік ведомстволардың, сонымен қатар энергетика саласындағы ірі компаниялардың өкілдері кіреді. Осылайша, біз Қауымдастықтың базасында диалог

алаңдарын құрдық, ол жерде мемлекеттің, сонымен қатар компаниялардың тарапынан шыққан сарапшылардың ұсыныстары мен ескертулері қарастырылады.

Біз негізінен өзімізге тікелей қатысты болатын ведомство - Энергетика министрлігімен жұмыс жасаймыз, өткен жылы біз олармен ынтымақтастық туралы келісімге қол қойдық. Энергетика министрлігі мұнай-газ саласында мемлекеттік саясатты қалыптастыру және жүзеге асыру барысында Қауымдастықтың ауқымды аналитикалық, кадр және қаржы ресурстарын пайдалану мүмкіндігіне ие. Қауымдастық тек Қауымдастық мүшелерінің ғана емес, сондай-ақ көптеген инвесторлардың мүдделерін танытуды және қорғауды тиімді қамтамасыз етеді. Энергетикалық аймақтардың облыстық және қалалық әкімдіктері жергілікті компанияларды қолдау және жер қойнауын пайдаланушылардың қаражаттарына қаржыландыру жөніндегі шешімдерді бірлесе қабылдау бойынша бізбен белсенді ынтымақтастық орнатып отыр.

Осылайша, өткен жылы Қызылорда облысының әкімдігі мен біздің арасында ынтымақтастық және өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды. Ұнтымақтастық аймақтың инвестициялық тартымдылығын арттыруға, технологиялар трансфертінен одан әрі кеңейту және жаңа технологияларды ендіру үшін жағдайларды, сонымен қатар экологиялық қауіпсіздікті және энергия тиімділігін арттыру, облыстың мұнай-газ кешенінің кәсіпорындарында жұмыс істейтін жергілікті құрамды ұлғайту және қазақстандық мамандар үлесін көбейту бойынша жағдайларды жасауға бағытталып отыр.

Біз мұнай-газ және энергетика саласын дамыту жөніндегі ведомстволарлық комиссияны құру туралы бастама көтердік әрі ол ҚР Үкіметіне қарасты консультациялық-кеңесші орган болып табылады. KAZENERGY оны құрған

сәттен бастап қазіргі уақытқа дейін оның жұмысына белсене араласады.

Сонымен қатар, «Атамекен» ұлттық кәсіпкерлер палатасы бізге НҚА жобаларын сараптау, ұлттық отын-энергетикалық баланстарды (ОЭБ), осы салаға тиісті стандарттарды және техникалық регламенттерді әзірлеуге қатысу; тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуда жергілікті құрам, кадрлар және аумақты әлеуметтік дамыту бөлігінде келісімшарттық міндеттемелерді бақылауға қатысу өкілеттіктерін табыстады. Сондай-ақ біз Қауымдастық мүшелерінің мүдделеріне қатысты НҚА барлық жобаларын міндетті сараптамадан өткіземіз.

- Осы он жылдықтағы қандай негізгі жобаларды және бастамаларды баса айта аласыз және олардың республикамыздың энергетика саласына тигізген ықпалы қандай?

- Әрине, 10 жылдың ішінде жүзеге асырылған жобалардың саны өте көп. Солардың ішінде ірі жетістіктерімізге тоқталып өтсем.

Сонымен, энергетика саласында Қауымдастық ҚР отын-энергетика кешенін 2030 жылға дейін дамыту тұжырымдамасының қалыптастыруына қатысты әрі ол ҚР Үкіметінің 2014 жылғы 28 маусымдағы Қаулысымен бекітілді. Бұл құжатта электр қуатын өндіру саласында Ұлттық операторды құру, электр қуаты нарығында тарифті қалыптастырудың әрекеттегі моделін жетілдіру және қалпына келтірілетін энергия көздерін дамыту жөніндегі біздің ұсыныстарымыз көрсетілді әрі ескерілді.

Энергетикалық Хартияның Секретариатымен бірлесе отырып, біз «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында ҚР мемлекеттік саясатына шолуды» әзірледік. Бұл шолу ҚР энергия үнемдеуге және энергия тиімділігін арттыруға қатысты ағымдағы және жоспарланған саясатты жете талдау және осы бағытта қазақстандық билікке жасалған ұсыныстардан тұрады.

Техникалық реттеу саласында KAZENERGY компаниясында мұнай-газ саласындағы стандарттау жүйесін жаңғырту бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр.

Заңнама және салық салу саласында үлкен жұмыс атқарылды. Атап айтсақ, жер қойнауын пайдалану бойынша ҚР заңнамасын жетілдіру мақсатында Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы кодекстің жобасын әзірлеу бойынша жұмыс жалғасып жатыр. Қазіргі уақытта Кодекс жобасының тұжырымдамасы әзірленді әрі ол осы жылдың пілдесінде

заң жобасы қызметінің мәселелері жөніндегі ВАК мақұлданды. Жер қойнауы туралы кодекс Елбасының тапсырысы бойынша ҚР Инвестиция және даму министрлігімен әзірленуде. Жобаны әзірлеуге Қауымдастықтың заңнама мәселелері жөніндегі сараптама кеңесінің құрамына кірген «ПетроҚазақстан» заңгерлері зор үлес қосты.

«ҚР Салық Кодексіне өзгертулер мен қысқартулар енгізу жөніндегі жұмысқа қатысу» арнаулы жобасының аясында 2014 жылы Қауымдастық мүшелерінен келіп түскен 87 ұсыныс/түзету қабылданып, талдауға түсті, соның ішінде 21 ұсыныс Қауымдастық атынан Ұлттық экономика министрлігіне жолданды. Мәжілістен Сенатқа жіберілген жобаны қарастыру нәтижелері бойынша KAZENERGY мүшелерінің 8 түзетуі сол құжаттарда көрініс тапты. 2015 жылы жұмыс тобы отырысының нәтижелері бойынша қабылданған түзетулердің салыстырмалы кестесіне Қауымдастық мүшелерінің тағы 5 түзетуі енгізілді.

Ұлттық экономика, қаржы, энергетика министрліктерінің, «ҚазМұнайГаз» ҰК өкілдерінің қатысуымен өткен ҚР жер қойнауын пайдаланушыларына түсетін салық жүктемесін азайту мәселесі бойынша жұмыс тобының қызметі барысында біз жер қойнауын пайдаланушылардың ағымдағы жағдайына және 2015 жылы жоспарланған шараларға талдау жүргіздік. 2015 жылы жер қойнауын пайдаланушылардың таза кірісінің болжамдалатын азаюын ескере отырып, экспортқа ренттік салықты төлеу кезінде ЭКБС сомасын есепке алу механизмін жүргізу бойынша Салық Кодексіне және басқа заңнамалық актілерге, ЭКБС ставкасын мұнайдың әлемдік бағасына байлау нұсқаларына өзгерістер енгізуді тұжырымдау жобасы ұсынылды және ҚР Үкіметінің кен орнын тиімділігі төмен кен орындарына жатқызу процедурасын қолдануды жеңілдету және ПҚӨС бойынша жеңілдіктер алу туралы Қаулысына өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстар жасалды.

Экологиялық мәселелерді шешуге қолдау көрсету мақсатында, Қауымдастық Энергетика министрлігі жанындағы екі жұмыс тобының құрамына кіреді. Қазіргі таңда «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экологиялық мәселелер бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасы әзірленді.

Сондай-ақ біз Энергетика министрлігімен қоршаған ортаны ластаудан келген жанама залалды экономикалық бағалауды есептеу әдістемесін қайта қарау туралы уағдаластыққа келдік, сонымен

бірге әкімшілік және салық заңнамалары аясында нормативтен жоғары эмиссия болғандығы үшін табиғатты пайдаланушылардың қосарланған жауапкершілігі жөніндегі мәселені пысықтау бойынша жұмыстар жалғасуда.

Каспий теңізінің қазақстандық секторында мұнай операцияларын атқару кезінде экологиялық бақылау және фондық экологиялық зерттеулер мәселелері, парникті газдарды азайту, соның ішінде ұлттық жоспарды қалыптастыру және парникті газдардың шығарындыларына квоталарды бөлу жүйесінің қызмет етуі мәселелері жөнінде жұмыс жүргізіліп жатыр.

Адам капиталын дамыту жөніндегі үйлестіруші кеңес қызметінің аясында біз мұнай-газ саласындағы мамандықтардың тізбесін құрастырдық. Бұл тізбе персонал санаттары бойынша кадрлардың құрамын есепке алуға және бөлуге, мамандарды даярлау және персоналды сертификаттау үшін негіз болатын кәсіби стандарттарды әзірлеуге арналған.

Қауымдастық мұнай-газ саласындағы компаниялардың корпоративтік әлеуметтік жауапкершілігіне шолу жасалды. Алғаш рет мұнай-газ саласының мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық дамуына қосқан үлесіне баға берілді. Зерттеуде әлеуметтік жауапкершілік саласындағы қызметтің негізгі нәтижелері, ең үздік тәжірибелердің мысалдары, ҚР әлеуметтік-экономикалық дамуына қосқан үлесі, бірінші басшылардың пікірлері және әлеуметтік жауапкершілік саласындағы басқаруды жақсарту бойынша ұсыныстар айқындалды. Шолудың арқасында мұнай-газ компаниялары мүдделі тараптармен аса тиімді диалог жүргізу, әлеуметтік жауапкершілік мәселесіне басшылықтың назарын көбірек аударту, осы бағыттағы өз қызметтерін басқа тәжірибелермен салыстыру мүмкіндігіне ие болады.

KAZENERGY Білім беру бағдарламасының аясында ЖОО студенттеріне және магистранттарына, колледж шәкірттеріне, оқытушыларға және өндірістік білім беру шеберлеріне профильдік мамандықтар бойынша гранттар мен шәкіртақылар ұсыну бойынша жұмыс жүргізіліп жатыр. Тек 2013-2014 академиялық оқу жылында KAZENERGY шәкіртақылары мен гранттарына қол жеткізген студенттер мен оқытушылардың саны 92 адамды құрады. Жыл сайынғы төлемдердің жалпы сомасы 20 млн. теңгеден асады.

- Қауымдастыққа мүше компанияларға қолдау көрсету - KAZENERGY міндеттерінің бірі. Қауымдастықпен ынтымақтастық

оның мүшелерінің жұмысына қалай ықпал етті? Компанияларға өздерінің проблемаларын шешуге қалай көмектестіңіздер, айтып берсеңіз.

- Бізге Қауымдастық мүшелерінен әралуан міндеттерді шешу бойынша сұраулар үнемі түсіп отырады. Барлық сұраулар тіркеледі және толық орындалғанға дейін қатаң бақылауға алынады. Оған қоса, жылына бір рет Қауымдастық мүшелері үшін өңірлік сессия өткіземіз.

Атап айтсақ, Қауымдастық «Қаражанбас мұнай» АҚ жер қойнауын пайдалану келісімшартын қайта қарауға қолдау көрсетті. Қаражанбас кен орны Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 18 маусымдағы № 673 Қаулысымен бекітілген тиімділігі төмен, жоғары тұтқырлы, суландырылған, аз дебетті және өндірілген санатқа жататын көмірсутек шикізаты кен орындарының тізбесіне жатады. Осы шара көмірсутектерді өндіру кезінде шығынды бөлікті азайтуға қамтамасыз етеді.

Сонымен қатар, NCOS компаниясының жүгінуі бойынша ҚР Бас Прокуратурасына өндіруші ұңғымаларды бұрғылау нәтижесінде түзілетін бұрғылау шламын айдау бойынша жұмыстарды атқару үшін жер қойнауын пайдалану туралы жеке келісімшартты жасау қажеттілігі мәселесі бойынша сұрау жіберілді. Біз ҚР Бас прокуратурасының және NCOS компаниясының қатысуымен кездесулер өткіздік, олардың нәтижелері бойынша ҚР Бас прокуратурасы NCOS компаниясына компанияның мүдделеріне жауап беретін жауапты бағыттады.

Біздің атсалысуымызбен ҚР Үкіметінің Қаулысымен кадрлардағы жергілікті құрамды ұлғайту бойынша бағдарлама болған жағдайда, Қарашығанақ, Солтүстік Каспий, Теңіз жобалары жер қойнауын пайдаланушыларын, сонымен қатар оның операторларын, мердігерлік және қосалқы мердігерлік ұйымдарды 2017 жылдың 1 қаңтарына дейін қазақстандық және шетелдік жұмыскерлер арасында бекітілген пайыздық арақатынасты қамтамасыз ету міндетінен босату туралы шешім қабылданды.

- KAZENERGY мақсаттарының бірі - елдің инвестициялық ахуалын жақсарту. Қауымдастық халықаралық мұнай-газ аренасында Қазақстанның беделін нығайту үшін қандай қадамдар жасап жатыр?

- Біз инвестициялық ахуалды жақсарту бойынша жұмыстарды, ең алдымен, өз ішімізден бастадық. Басында айтып кеткендей, берік заңнамалық негіз әзірленіп жатыр - Жер қойнауы туралы кодекс пысықталуда. Осы жерде инвестициялық жобаларға салық салу жүйесі тыңғылықты қаралуда.

Қауымдастық әлемдік мұнай-газ шараларына белсене қатысып, олардан тыс қалмауға тырысады. KAZENERGY Дүниежүзілік мұнай кеңесінің мүшесі болып табылады. Мүшелік бізге инновациялық технологиялар туралы ақпарат алуға, жобаларды сараптамалық бағалауға, халықаралық нарыққа қазақстандық өнімдерді және қызметтерді шығаруға мүмкіндік береді, ал бұл өз кезегінде Қазақстанның мұнай-газ және

энергетика саласының оң беделін құруға септігін тигізеді. Бұдан өзге, біз жуырда Халықаралық энергетика агенттігімен және IRENA қалпына келтірілетін энергия көздері жөніндегі агенттігімен ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойдық. Осылайша біз саланы бірлесе күш салып дамыту бойынша ниетімізді бекіттік. 2010 жылы KAZENERGY қауымдастығы Дүниежүзілік энергетика кеңесімен «жаһандық серіктестік» туралы келісімге қол қойды. Осылайша біз ғаламдық зерттеулерге, техникалық жобалардың жұмысына, сонымен қатар Кеңестің өңірлік қызметіне тікелей қатысу мүмкіндігіне ие болдық, ол арқылы Қауымдастық Қазақстанның мүдделерін таныта отырып, ғаламдық энергетика саясатының дамуына өз үлесін қосады.

Өндіруші саланың ашықтығы бастамасын (ӨСАБ) жүзеге асыру бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр. Біз мұнай-газ секторындағы компанияларының мүдделерін таныта отырып, ӨСАБ бойынша ҚР мүдделі тараптарының ұлттық кеңесіне кіреміз.

Қауымдастық Халықаралық Энергетикалық Хартияға Қазақстан атынан қатысатын жұмыс органы болып табылады. Өткен жылы біз Энергетикалық Хартия жөніндегі конференцияның 25-сессиясына қатысуға келген осы келісімге қатысушы елдердің өкілдерін қабылдадық, онда Энергетикалық Хартияның таяудағы бес жылдағы дамуының стратегиялық бағытын айқындайтын «Астана декларациясына» қол қойылды.

Халықаралық интеграция - бұл әлемдік қауымдастықпен мойындалу үшін

ҚР Энергетика министрлігі мен KAZENERGY Қауымдастығы арасында ынтымақтастық туралы келісімге қол қою, 10 желтоқсан 2014 жыл /
Подписание соглашения о сотрудничестве между Министерством энергетики РК и Ассоциацией KAZENERGY, 10 декабря 2014 года /
Signing the agreement on cooperation between the Ministry of Energy and KAZENERGY Association, 10 December 2014

алғашқы қадам. Әр алуан халықаралық шараларға қатыса отырып, біз тәжірибе жинақтаймыз және инвестиция құюды талап ететін салаға әлемдік қауымдастық қоятын талаптарды қабылдаймыз. Бұл бағытта біздің қызметіміз инвестициялар үшін тартымды мемлекет ретінде елдің тұрақты әрі оң беделін қалыптастыруға бағытталды.

- Алдағы KAZENERGY форумы қандай бағдарды ұстанбақ?

- Қазіргі таңда әлемдік энергетикалық нарықтағы ахуал оңай емес. Сондықтан осы жылғы форумның тақырыбы бүгінгі күннің ақиқатын бейнелейді: энергетикалық нарықтардың түрленуі, олардың құрылымының өзгеруі, энергия ресурстарын пайдаланушылар мен жеткізушілердің географиялық ауысуы, экономикалық өсудің баяулауы, әрине, мұнай бағасы. Осы тақырыптардың барлығы KAZENERGY X Еуразиялық Форумына арқау болмақ. Форум - мерейтойлық, біз үшін өте маңызды. 10 жылдың ішінде Форумның ауқымы едәуір ұлғайды, оған деген қызығушылық та артып отыр. Біз жылдан жылға қарай шараны ұйымдастыру процесін жетілдіріп келеміз, спикерлердің жоғары деңгейін сақтап тұруға тырысамыз. Үкімет тарапынан Форумға Премьер-Министр және ҚР министрлері қалмай қатысып келеді – биылғы жылы шетелдік спикерлердің беделді құрамы қатысады деп күтілуде. Олардың ішінде IHS Вице-Төрағасы, «Жұлде: мұнай, ақша және билік үшін күрестің дүниежүзілік тарихы» кітабы үшін Пулитцер сыйлығының лауреаты атанған Дэниел Бергін, БҰҰ Бас Хатшысының арнайы өкілі және Барлығы үшін тұрақты энергетика жөніндегі бастаманың Бас директоры (SE4All) д-р Канде К. Юмкелла, Қалпына келтірілетін энергетика бойынша халықаралық агенттіктің Бас Директоры (IRENA) Аднан З. Амин, Дүниежүзілік мұнай кеңесінің Президенті Йозеф Тот, Энергетикалық Хартияның Бас Хатшысы Урбан Руснак, ExxonMobil Аға Вице-президенті Марк У. Альберс және басқалар бар.

- Жыл сайын өтетін KAZENERGY форумынан басқа, Сіздерде Жастар форумы мен Әйелдер энергетикалық клубы жұмыс істейді. Осылар туралы толығырақ айтып берсеңіз.

- Бұл екі шара дәстүрлі түрде KAZENERGY форумының аясында өткізіледі. Саланы дамыта отырып, біз өсіп келе жатқан ұрпақты ұмытпауымыз қажет, оларды оқытып, жинақталған тәжірибемізбен бөлісуіміз керек. Форумның форматы осы мақсаттарға толықтай жауап береді. Бұл мақсатта Форум алаңында тек Қазақстанның ғана

емес, сонымен қатар шетелдің ОӘК әйгілі өкілдерімен әр алуан шебер кластары, дөңгелек үстелдер өткізіледі. Міне екінші рет Жастар форумында «Innovation Map» байқауын қорытындылаймыз. Бұл - мұнай-химия, атом, мұнай-газ және энергетика салаларындағы инновациялық жобаларды әзірлеу бойынша байқау. Байқау жеңімпаздарына «Назарбаев Университетінде», КБТУ-де MBA дәрежесін алуға грант, «Сколково» қорынан 5 млн. рубльге дейін грант ұтып алу мүмкіндігі беріледі. Бұдан өзге, Жастар комитетімен тұрақты негізде ҰОС ардагерлерін, балалар үйлерін және мүгедектерді материалдық қолдау бойынша қайырымдылық жұмысы жүргізіледі.

Әйелдер Энергетикалық Клубы әлеуметтік-экономикалық, құқықтық, гендерлік және мұнай-газ бен энергетика салаларын дамытудың өзге мәселелерін талқылау және оңтайлы шешімдерін табу, сонымен қатар келешектегі энергетикада әйелдердің рөлін айқындау мақсатында компаниялардың басшысы, мемлекеттік органдардың, халықаралық ұйымдардың өкілдері болып табылатын әйелдерді және қоғамды біріктіруге бағытталған.

- Қауымдастық таяудағы бес жылдықта өзіне қандай мақсаттар мен міндеттер қойып отыр? Сіздің ойыңызша, идеалға жету үшін қазақстандық мұнай-газ саласында тағы қандай өзгерістер қажет? Сіз сол идеалды қалай түсінесіз?

- Қысқа мерзімді болашақта біз Қауымдастықтың Кеңесімен бекітілген осы жылға арналған мақсатты жобаларымызды жүзеге асыруды жоспарлап отырмыз. Келешекте, Экологиялық кодекске, Жер қойнауы туралы кодекске өзгерістер және салық заңнамасына тиісті өзгерістер қабылданғаннан кейін заңға тәуелді актілерді әзірлеу және бекіту, халықаралық қорларды есепке алу стандарттарын ендіру бойынша көп жұмыс атқару керек болады.

Мінсіз мұнай-газ саласы туралы айтатын болсақ, Мұнайға әлемдік бағалар тұрақты түрде жоғары болатын жағдай орын алуы мүмкін емес, демек, әр түрлі баға конъюктурасы кезінде саланың тұрақтылығын қамтамасыз ету қажет, бұл алдын ала болжаланған, транспарентті және түсінікті реттеу жүйесіне ғана негізделуі мүмкін. Мен мінсіз сала деп оның табысты дамуы үшін экономикалық, техникалық, рұқсат ету жағдайларын құруды айтар едім. Атап айтсақ, жер қойнауын пайдалануда салық салу жүйесін реформалау, мұнай-газ нысандарын салу және пайдалану кезінде халықаралық стандарттарға көшу, экологиялық заңнаманы реформалау,

парникті газдардың шығарындыларын реттеу тәсілдерін, жобалық құжаттарды келісу процедураларын түпкілікті өзгерту, ұтымды әзірлеме қағидаттарына қатысты ойластырылған саясат, бәсекеге қабілетті кадрларды даярлау және тағы басқа көп нәрсе.

Бұл тұрақты назарды талап ететін жүйелі міндеттер. Өз тарапымыздан, біз әрдайым дайын тұруға, мәселелерді жылдам шешуге және KAZENERGY мүшелерінің жұмысында туындайтын тосқауылдарды жою үшін барлық күш-жігерімізді салуға тырысамыз.

- Біздің компания Қауымдастық құрылған сәттен бастап KAZENERGY мүшесі болып табылады. Ынтымақтастығымызды қалай бағалайсыз?

- Өзіңіз айтып кеткендей, «ПетроҚазақстан» осы саладағы алғашқы компаниялардың бірі болып біздің Қауымдастыққа мүше болды. Бұл компанияның біздің ұмтылысымызға ортақтасқанын білдіреді. Біздің мүшелерімізбен байланыс орнату құралдары туралы осыған дейін айтып кеткен болатынмын. Сонымен, компанияның өкілдері біздің Үйлестіруші және сараптамалық кеңестеріміздің, әр түрлі мәселелер бойынша жұмыс топтарымыздың құрамына кіреді. Біз жер қойнауын пайдаланушыларға түсетін салық жүктемесін азайтуға қатысты бірлесе жұмыс істеп жатырмыз. Осы мүмкіндікті пайдалана отырып, «ПетроҚазақстан» компаниясы тобының басшылығына және Қауымдастықтың Дүниежүзілік мұнай конгресі, Халықаралық экономикалық форум сынды әр алуан халықаралық шараларға қатысуына үнемі қолдау көрсетіп жүрген стратегиялық коммуникациялар департаментіне алғысымызды білдіреміз. Қауымдастық мұндай халықаралық форумдарда Қазақстанның бүкіл отын-энергетика кешенінің мүдделерін танытып жүр. Әрине, біз KAZENERGY Еуразиялық форумын өткізуге қолдау көрсетіп жатқан «ПетроҚазақстан» компаниясының үлесін жоғары бағалаймыз.

Сіздердің мұнай өндіру бөлімшесі де быыл мерейтойын тойлайды. «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» 30 жылдық мерейтойымен құттықтауға рұқсат етіңіз! Біздің сапалы серіктестік қарым-қатынастарымыздың жалғаса беруін, нығаюын және өзара жеміс әкелуін тілеймін.

Сізге келешекте табыс тілейміз және берген сұхбатыңыз үшін үлкен алғыс білдіреміз!

ПҚОП ҚАЙТА ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖАҢҒЫРТУ ЖОБАСЫ - АРАЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Жаңғырту жобасын іске асыру нәтижесінде ПҚОП-та орын алатын сапалы өзгерістер тек кәсіпорын үшін ғана емес, жалпы аймақ пен республика үшін де жаңа мүмкіндіктер ашады. Экологиялық таза бензин мен дизельді өндіруді бастау, сонымен қатар жаңа бағытты дамыту - мұнай химиясына арналған өнімді шығару өңірдегі экологиялық жағдайға оң ықпал етеді, нарықтың талаптарын қанағаттандырады және ОҚО-ғы шектес салаларды дамыту үшін мультипликативтік нәтиже береді.

ПҚОП компаниясында қайта құру және жаңғырту бойынша жобалар тұрақты түрде іске асатынын айтып өту қажет және 2000 жылы зауытты сатып алған сәттен бастап ондай жобаларды жүзеге асыруға едәуір қаражат бөлінді. Зауыттағы жетістіктердің бірі - шығындарды азайту және қайта өңдеу тиімділігін арттыру - өндірісті кемелдендіру бойынша бағдарламаларды жүзеге асыру, әрекеттегі қондырғыларды жаңарту және жаңа заманауи технологияларды ендіру нәтижесінде мүмкін болды. Атап айтсақ, ПҚОП компаниясында мұнай өнімдерінің сапасын арттыруға және өнім түрлерін жақсартуға, соның ішінде риформинг қондырғысында катализаторды және технологиялық жабдықты ауыстыруға бағытталған бірқатар жобалар іске асты.

Жөндеулер арасындағы аралық уақыт мерзімін ұзарту да үлкен маңызға ие, осы мақсатта негізгі қайта өңдеуші жабдықтың сенімділігін арттыру бойынша бірқатар жобалар іске асырылды. Бұл зауытты жыл сайынғы профилактикалық жөндеуге тоқтатпастан, оның үздіксіз ұзақ жұмыс істеуін қамтамасыз етті. ПҚОП компаниясында өртке қарсы және экологиялық қауіпсіздікті арттыру бойынша шаралар жыл сайын ұйымдастырылады. Осылайша, зауыт аймағында және Ақдала булану тоғанында жер асты суларының күйін бақылау ұңғымаларының экологиялық мониторингі жүргізілді және жер асты суларының ластануын жоюға бағытталған жоба жүзеге асырылды.

Алайда Шымкент МӨЗ қайта құру және жаңғырту жобасы - бұл ПҚОП даму тарихында жаңа беттен басталатын өте ауқымды түбегейлі өзгеріс. Жобаны жүзеге асыру 2011 жылы басталды, жоспарланған аяқтау күні - 2017 жылдың аяғы. Жобаның негізгі мақсаты - зауыттың жұмысын мұнай өңдеу зауыттары қызметінің заманауи әлемдік стандарттарына жауап беретін деңгейге

дейін жеткізу. Зауыт алдында бірнеше міндеттер тұр:

- мұнайды өңдеу бойынша жобалық қуатты жылына 5,25 млн.тоннадан 6 млн. тоннаға дейін қалпына келтіру;
- мұнайды өңдеу тереңдігін 90% дейін ұлғайту;
- өндірілетін өнімнің сапасын Кеден одағының техникалық регламентіне сәйкес Еуро-4 және Еуро-5 стандарттарының талаптарына сәйкес жақсарту;
- жоғары қосылған құны бар өнімді өндірген сәттен бастап өнім түрлерін ұлғайту - пропан-пропилен (мұнай химиясының шикізаты), қарапайым күкірт және МТБЭ (бензиннің жоғары октанды компоненті);
- атмосфераға залалды заттардың шығарындысын азайту.

Жобаны жүзеге асыру артықшылықтары: импортты алмастыру мақсатында жеңіл мұнай өнімдерінің шығарылуын ұлғайту және онымен ҚР ішкі нарығын қамтамасыз ету үшін қуатты өсіру, Шымкентте жаңа жұмыс орындарын ашу және өндірістің экологиялық қауіпсіздігін одан әрі жақсарту.

ПҚОП жаңғырту жобасы ҚР үдемелі индустриалды-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасына енгізілген және оны жүзеге асырудың болжалды құны 1,8 АҚШ млрд. долларын құрайды. Осы мақсатта қаражаттар, соның ішінде мемлекетаралық деңгейде қаражат тартылып отыр. Атап айтсақ, Қазақстан Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 2014 жылдың мамыр айында Қытайға барған сапарында Қытайдың экспорттық-импорттық банкімен Жаңғырту жобасын

«ҚазМұнайГаз» АҚ - өңдеу және маркетинг» есептеулері бойынша ПҚОП технологиялық күрделілігінің орташа мәні немесе Нельсон индексі Жаңғырту жобасын жүзеге асырғаннан кейін 8,0 құрайды.

Нельсон индексі У.Нельсон 1960-1961 жылдары жасап шығарды және ол дистилляцияның алғашқы қуатына қатысты МӨЗ түрлендірудің қайталама қуатының деңгейін бағалау болып табылады. Осы индекс 1,0 күрделілік коэффициенті берілетін шикі мұнайды айдау бойынша жабдықпен салыстырғанда, МӨЗ жабдығының күрделілігі және құны негізінде оның әрбір негізгі бірлігіне күрделілік коэффициентін береді. Мысалы, каталитикалық крекинг қондырғысы қолданылатын технологияға (R2R, RFCC, MHC, SHC және т.б.) байланысты коэф-фициент 2-4 аралығында болады, яғни ол дәл сондай өнімділік кезінде шикі мұнайды айдауға арналған қондырғыдан 2-4 есе күрделі. Осылайша, жабдықтың әрбір бірлігіне берілген күрделілік мәнін жинақтай отырып, Нельсон индексі бойынша МӨЗ күрделілігі айқындалады.

Нельсон индексі «өңдеу тереңдігі» терминін ығыстырып, жобаның тиімділігін есептеу кезінде сенімді позицияға ие болуда. Нельсон индексі МӨЗ-ге құйылатын инвестициялардың қарқындылығын ғана көрсетіп қоймайды, сондай-ақ қосылған құндағы оның әлеуетін және қайталама қуаттарды одан әрі күрделендіруді айқындайды.

Анықтама үшін: ағымдағы Нельсон индексі америкалық МӨЗ-да 10,4, еуропалық МӨЗ-де 7,8, ресейлік МӨЗ-де (ауқымды жаңғырту жүргізіп жатқан) 4,5 құрайды. Нельсон индексінің ағымдағы орташа мәні қазақстандық МӨЗ-де (жаңғырту жобаларын аяқтағанға дейін) 5,4 құрайды, сондай-ақ бұл көрсеткіш АМӨЗ - 11,3, ал ПМХЗ - 9,2 жетеді деп күтілуде.

жүзеге асыру үшін 1 млрд. АҚШ доллары мөлшерінде Қазақстанға кредиттік желі ашу туралы меморандумға қол қойылды.

Жобаны жүзеге асыру екі кезеңге бөлінген.

Жобаның 1-кезеңі

Кеден одағының техникалық регламентінің талаптарына сәйкес Еуро-4 және Еуро-5 класындағы мотор отынын шығаруды қамтамасыз ету үшін Жобаның бірінші кезеңінде екі жаңа қондырғы (күкірт өндіру және изомеризациялау) салу және дизельді отынды гидротазалау қондырғысын жаңғырту жоспарланып отыр.

Осылайша, 2014 жылдың наурыз айында дизельді отынды гидротазалау қондырғысын жаңғырту жобасы аяқталды, оның аясында С-300/1 қондырғысында жаңа Р-301-1 реакторы орнатылды. Реактордың биіктігі - 22 метр, салмағы - 219 тонна, көлемі - 177 м³ және реакторға 106 тоннадан астам катализаторлар жүктелді. Монтажды «Мастерстрой» ЖШС (іргетас пен темір-бетон құрылымдарын монтаждау) және «РМУ» ЖШС (металл құрылымдарын монтаждау, құбыр желісін орау және реакторды орнату) мердігерлік ұйымдары жүргізді.

2015 жылдың маусым айында Еуро-5 стандарты деңгейінде жазғы дизельді

Жобаны жүзеге асыру нәтижесінде зауытта 6 негізгі технологиялық қондырғы салынады:

- 1) изомеризациялау - жылына 600 мың тонна, лицензиар UOP, АҚШ;
- 2) күкірт өндіру - жылына 4 мың тонна, лицензиар CPE, ҚХР;
- 3) күкірт өндіру - жылына 15 мың тонна, лицензиар CPE, ҚХР;
- 4) каталитикалық крекинг - жылына 2000 мың тонна, лицензиар UOP, АҚШ;
- 5) каткрекинг бензинін гидротазалау - жылына 1000 мың тонна, лицензиар Axens, Франция;
- 6) МТБЭ өндіру - жылына 244 мың тонна, лицензиар Axens, Франция.

Жалпыалғанда жаңғыртуды аяқтағаннан кейін технологиялық қондырғылардың саны 9-дан 15-ке дейін артады.

PENEX изомеризациясының UOP лицензиялық процестері, Merco қаныққан және қанықпаған сұйылтылған көмірсутекті газдарды сілтілі тазалау, RFCC каталитикалық крекинг - бензиннің жоғары октанды компонентін алу арқылы мазут пен вакуумды газойльді крекингтеу процесі сияқты технологиялық процестер ендірілетін болады. UOP компаниясы дүние жүзінде RFCC қондырғыларының 50% астамын лицензиялады.

Сонымен қатар қосалқы және қолданыстағы секциялар/блоклар/қондырғылар салынады және жаңартылады:

- қаныққан және қанықпаған СКГ күкірттен тазалау, сілтіні тазалау;
- мұнай өнімдерін үнемді қюу;
- аминді регенерациялау және қышқылды пайдаланылған суларды бұмен жылыту;
- C3/C4 ажырату және сутегіні тазалау;
- атмосфералық айдау, бензинді гидротазалау, нафта сплиттері және дизельді отынды гидротазалау.

Қосымша ПҚОП компаниясында жалпы зауыт шаруашылығының жаңа нысандары салынады: тазалау құрылғылары, айналма сумен қамту, СКГ сақтау, азот өндіру, БӨАА, суды, буды химиялық тазалау, резервуарлық парктер, факел жүйесі, өрт сөндіру және электрмен қамту жүйесі, технологиялық процесті басқаруға арналған оператор бөлмелері және т.б.

МЭА (моноэтанолamina) регенерациялау және күкірт алу қондырғысы, №2 цех, 2014 / Установка регенерации МЭА (моноэтанолamina) и производства серы, цех №2, 2014 / Monoethanolamine (MEA) Distillation and Sulphur Production Unit, Workshop No.2, 2014

отынды шығару кезінде жобалық көрсеткіштерге жету арқылы өнімділігі жылына 1,5 млн. тоннаны құрайтын кепілдікті пайдалану сынаулары сәтті өткізілді. Жаңа Р-301-1 реакторы біздің зауытымызға Еуро-4 және Еуро-5 стандарттарына жауап беретін экологиялық таза дизельді отынды өндіруге мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, қуаты жылына 4 мың тоннаны құрайтын күкірт өндіру қондырғысының (КӨҚ-4000) құрылысы аяқталды және оны іске қосу бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр. Қондырғыны салу 2011-2014 жылдар аралығында жүзеге асты, сондықтан ол жобаны жүзеге асырудың барлық сатыларынан тұрады, атап айтсақ: жобалық-сметалық құжаттаманың СРЕ әзірлеу, мемлекеттік органдардан және мемлекеттік сараптамадан келісім алу, құрылыс-монтаждау жұмыстары, жеке сынаулар және іске қосу алдындағы жұмыстар.

КӨҚ-4000 - ПҚОП жаңа тарихындағы алғашқы технологиялық күрделі нысан, ол өнімжелісін жаңа өнім-түйіршіктелген күкіртпен кеңейтуге мүмкіндік береді. Қондырғының құрылысы аймақ үшін үлкен маңызға ие, өйткені күкіртті кеңінен пайдаланатындықтан, бұл ОҚО экономикасының шектес салаларының дамуына түрткі болар еді. Мысалға, күкірт күкірт қышқылы, синтетикалық талшықты, күкірт бояғыштарын, түтінді дәріні өндіру үшін химия өнеркәсібінде, резеңке өнеркәсібінде, сондай-ақ ауыл шаруашылығында және фармацевтикада қолданылады. Өнімнің бірінші сынамалық партиясын алудың жоспарланған мерзімі - 2015 жылдың қыркүйегі.

2014 жылдың мамырында изомеризациялау қондырғысы бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстары басталды және оны іске қосу 2016 жылдың желтоқсанына жоспарланып отыр. Бұл қондырғының негізгі мақсаты автобензиннің жоғары октанды компонентін өндіру және автобензиннің сапасын Еуро-4 және Еуро-5 дейін арттыру болып табылады.

Осы тамыз айының аяғына дейін:

- 83% дейінгі жұмыс құжаттамасы әзірленді;
- жабдық қондырылатын 372 іргетастың 238 салынды, бұл 5481 м³ аймақтың 4946 немесе 90% құрайды;
- қазаншұңқырларды қайта көму жүргізіліп жатыр;
- 150 бірлік технологиялық жабдықтың 141 немесе 94% әзірлеуге тапсырыс берілді;
- 17 бірлік жабдық орнатылып, сегменттік жинау жүзеге асып жатыр;

- 11 бірлік жабдық орнатылды әрі монтажданды, соның ішінде 3 ірі габаритті ректификациялық бағана: К-701 деизопентанизаторы, К-704 деизогексанализаторы және К-205 нафта сплиттері.

Жобаның 2-кезеңі

Жобаның екінші кезеңі жобалық қуатты жылына 6 млн. тоннаға дейін қалпына келтіру және мұнай өңдеу тереңдігін 90% дейін ұлғайту мақсатында жалпы зауыт шаруашылығындағы қолданыстағы технологиялық қондырғыларды қалпына келтіруге және жаңаларын салуға бағытталып отыр.

Екінші кезеңнің аясында мынадай жаңа қондырғылар салынатын болады: каталитикалық крекинг қондырғысы, каткрекинг бензинін гидротазалау қондырғысы және МТБЭ өндіру қондырғысы. Оған қоса қуаты жылына 15 мың тоннаны құрайтын тағы бір қондырғы салынатын болады.

Екінші кезеңді аяқтағаннан кейін мұнай өнімдерін өндіру келесі көрсеткіштерге дейін ұлғаяды: жоғары октанды бензин (жылына ағымдағы 700 мың тоннадан 2,3 млн. тоннаға дейін),

дизельді отын (жылына 1,3 млн. тоннадан 2 млн. тоннаға дейін), әуе отыны (жылына 280 мың тоннадан 350 мың тоннаға дейін). Жаңа өнімдерді шығару да ретке келтіріледі: пропан-пропилен (мұнай химиясының шикізаты) және МТБЭ (бензиннің жоғары октанды компоненті).

Қазақстандық нормаларға және стандарттарға бейімдеу арқылы батыс стандарттарына сәйкес жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу аяқталды, жұмыс құжаттамасы әзірленіп жатыр және жабдыққа тапсырыстар берілді. 2015 жылдың 16 қаңтарынан бастап Жобаның екінші кезеңін жүзеге асыру үшін СПЕСС компаниясымен ЕРС-келісімшартына қол қойылды.

2015 жылдың 3-тоқсанында құрылыс-монтаждау жұмыстарын бастап кету үшін қазіргі таңда жер қазу жұмыстары жоғары қарқындылықпен жүргізіліп жатыр. Ал 2017 жылдың 3 тоқсанында механикалық аяқтау және іске қосу жұмыстарын бастау жоспарланып отыр. Екінші кезең, яғни Шымкент МӨЗ қайта құру және жаңғырту жобасын жүзеге асыру, тұтас алғанда, 2017 жылдың 4-тоқсанында аяқталады деп жоспарланып отыр.

Эко-бонус

Айтып өтілгендей, экологиялық мәселе - Жаңғырту жобасының маңызды аспектісі.

Күкірт өндіру қондырғысында зауыт шеңберінде түзілетін күкіртті сутектен тұратын газды кәдеге жарату жүзеге асады, яғни одан тауарлық өнім - түйіршіктелген қарапайым күкірт алынатын болады, бұл факел желісінен атмосфераға шығатын залалды күкірт қосылыстарының шығарындысын 99% дейін азайтуға мүмкіндік береді.

Вагон-цистерналарға мұнай өнімдерін құюдың герметикалық жүйесін өндіру көмірсутектің түзілетін буын рекуперация жүйесіне бұру арқылы құю процедураларын жүргізу кезінде вагон-цистерналардың люктарын герметизациялауды білдіреді. Бұл шара да атмосфераға шығатын залалды заттардың шығарындыларын жылына 450 тоннаға дейін азайтуға, сондай-ақ ұсталып қалған көмірсутектерді өндіріске қайтаруға мүмкіндік береді.

Тазарту құрылыстарын жаңғырту және қайта құру аясында зауытта жер деңгейінде орналастырылған жаңа герметикалық құрылыстар салынатын болады, бұл пайдаланылған судың сапасын жақсартуға және тазарту құрылыстарының жабық беттерінен атмосфераға шығатын залалды заттардың шығарындыларын жылына 1500 тоннаға дейін азайтуға мүмкіндік береді.

Жаңғыртудың басты мақсаттарының бірі - К-4 және К-5 экологиялық класына жауап беретін мотор отынын алу, өйткені олардың құрамындағы зиянды компоненттердің мөлшері аз болатыны анық. Мысалы, қазіргі таңда ҚР өндірілетін бензин К-2 класына сәйкес келеді және оның құрамындағы күкірт 500 ppm аспайды, ал жаңа К-5 отынында бұл көрсеткіштер 10 ppm деңгейіне дейін төмендетілетін болады. Дизель бойынша да осыған ұқсас цифрлар (ол да К-2 экологиялық класына сәйкес келеді). Бензолға келетін болсақ, бұл көрсеткіштер жаңа К-5 отынында қазіргі 5%-дан (об.) 1,0% (об.) дейін азаяды. Бұл қаламыздағы ауа біршама тазарады деген сөз.

БІРГЕ ӨСКЕН ЗАМАНДАСТАР

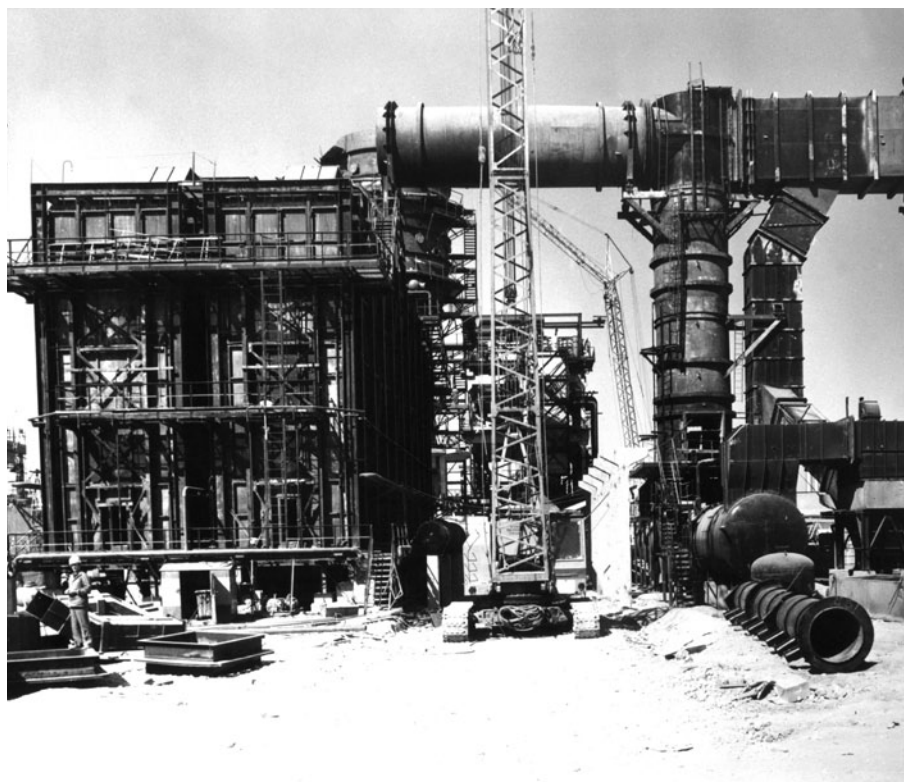
Қалыптасудың және дамудың барлық кезеңдерінен өтіп, қиындықтарды жеңіп, табыстарға қуанып, өзіңнің кәсіпорыныңмен бірге өсу – еңбегіңнің ерекше жемісі емес пе? Шымкент мұнай өңдеуші зауытының 30 жылдығына орай біз алғашқы кірпіші қаланған күннен бастап онда жұмыс істеп жатқандармен сұхбаттасып, естеліктерін, жастарға айтар ақыл-кеңестері мен зауыттың даму векторына қатысты айтқан ой-пікірлерін тындаған едік.

Біздің сұрақтарымызға жауап бергендер: Баетов Болат Бажақайұлы, Горьковский Олег Иустинович, Ембердиев Аманәлі Жақыпбекұлы, Корячкина Наталья Борисовна, Мыңжасаров Жақсылық Әмидұлы және Тобашев Сақтаған Жұмамұратұлы.

- Сіздің Шымкент МӨЗ-де істеген алғашқы жылдарыңыз. Зауыт қандай болған еді?

Олег Иустинович: Мен зауытқа 1978 жылы келген едім. Оған дейін мен Белоруссиядағы Мозырдегі МӨЗ жұмыс істеген едім, сосын қартайған ата-анам қарау үшін еліме қайтуға ұйғардым. Бүгінде өркендеп дамып отырған МӨЗ зауытының ол кездегі жағдайы қиын еді. Құрылысы тоқтап тұрды, жұмысшылары алары құр жалақы, сыйақы да, 13-ші жалақы да жоқ. Жанымызда ірі-ірі өнеркәсіп алпауыттары - фосфор, шина шығаратын, қорғасын зауыттары, пресс-автомат зауыттары жұмыс істеп тұрды... Таныстарым менің мұнай өңдейтін зауытта істейтінімді білген кезде мысқылдап, таңғалып, басқа жұмыс іздеуге кеңес беретұғын. Сол кезде ешкімде зауыттың табысты болатынына сенбеді, бірақ менің ішкі түйсігім барлығы жақсы болатындығына және менің тағдырымның осы зауытта байланысты екендігіне сендірді. Осылай болып шықты да.

1982 жылы зауытқа Омбы-Павлодар-Шымкент құбыр желісі арқылы мұнай келді, сөйтіп МӨЗ құрылысы басталды. 1985 жылы зауыт іске қосылып, жұмыс қызды. Алда қайта құру басталып, оның соңы Кеңес үкіметінің құлауына әкелді, ал бұл біз үшін батыс сібір мұнайының жеткізілуіндегі кедергілер және мамандардың Германияға, Ресейге, Грецияға кетуі сияқты қиындықтар тудырды. Ал біздің жанымыздағы ірі өнеркәсіп алпауыттары, сондай-ақ ұсақ кәсіпорындар көз алдымызда күйреп-құлдырып жатты. Бірақ біз дамудың барлық қиындықтарынан өтіп, аман-есен осы күнге жеттік. Енді міне, бүгінде 30 жылдық мерекемізді тойлағалы

Мазутты вакуумды айдау қондырғысының құрылысы (МБАК) / Строительство установки вакуумной перегонки мазута (УВПМ) / Construction of Vacuum Distillation Unit (VDU)

отырымыз. Бұл біз үшін үлкен қуаныш әрі мақтаныш!

Болат Бажақайұлы: Мен зауытқа 1984 жылдың мамыр айында 200 ЛК-6У секциясына оператор болып орналастым. Құрылыс-монтаждау жұмыстары жүріп жатқандықтан, цех аумағындағы жұмыс қызу жүріп жатқан еді. Ал бізді, жастарды, топ-тобымен басқа өңірлердегі жұмыс істеп тұрған МӨЗ тағылымдамадан өтуге жіберді. Мен Краснодар өңірінде орналасқан Ачинск МӨЗ сынақ мерзімінен өттім.

Зауытты іске қосу үшін Ресейдің көптеген МӨЗ, сонымен қатар Атырау мен Павлодардан мамандар шақырылды. Әрине, жаңа мамандықты игеру кезінде қиындықтар болды, алайда біз жалындап тұрған жастар едік және жұмысқа деген ынтымыз, барлығын білуге және игеруге деген ықыласымыз бен ұмтылысымыз өте жоғары еді, сондай-

ақ кәсіби шындалуымызға жасы үлкен ағаларымыздың баға жетпес көмегі мен қолдауы көп септігін тигізді.

Наталья Борисовна: 30 жыл көзді ашып-жұмағанша зымырап өте шықты. Күні кеше ғана болған сияқты: 1985 жылдың қаңтар айы, жап-жас қыздар жұмыс бөлмесін жабдықтап, аспаптар мен зертханалық жабдықтарды орналастырып жатыр. Зертхана ішінде өтпе жел улеп тұр...

Барлығы орын-орынға орналас-тырылған. Бригада жасақталған, жұмыс орындары талдамаларға жасауға әзір, реактивтердің ерітінділері дайын, қажетті құжаттар жасалған. Зертхана жұмыс істей бастады. Міне, өнімнің алғашқы құжаты да дайын. Толқу мен қуанышты айтсайшы! Зауыттың басшысына құжат қандай мақтанышпен тапсырылды... Зауыттың байырғы жұмысшылары біздің зауытқа қалай

**Горячковский
Олег Иустинович**

Білімі: Қазақ химиялық-технологиялық институты, Шымкент
МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1978

Мансабы: өндірістік бөлімнің аға инженер-экономисті, техникалық бөлімнің аға инженер-технологы, ТБ басшысының орынбасары, бас технологтың м.а., ТБ басшысының орынбасары, техникалық бөлім басшысы, өндірісті жоспарлау бөлімінің басшысы, техникалық бөлім басшысы.

Қосқан үлесі:

- сапалы реактивті отын алу жолымен, Құмкөл, Батыс Сібір мен Ақтөбе кен орындарындағы мұнай қоспаларын өңдеуді зерттеу және технология енгізу;
- 200 және 300/1 секцияларына заманауи катализаторларды енгізу;
- ПКОП өнертабыстық және инновациялық қызмет бойынша жұмыстарды ұйымдастыру;
- жоғары октандық жанармайды 65,3% дейін арттыру.

Марапаттары:

- Президенттік жүлде (2012 - «күміс», «2013 - күміс», 2014 - «қола»);
- ПКОП 20 жылдығының құрметіне «ПетроҚазақстан Құрмет мадақтамасы» және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Құрмет мадақтамасы.

жететінімізді еске алады, автобуска отыру қиынның-қиыны болатын, зертханаға ойқы-шойқы соқпақтармен, сазағашынып жететінбіз. Бұл қиындыққа көбі шыдамады, жұмыстан шығып кеткендер де болды, бірақ зертхананың негізгі құрамы әлі күнге дейін жұмыс істеп келеді.

Аманәлі Жақыпбекұлы: 1984 жылдың күзінде мен Атырау мұнай өңдеу зауытынан шақыртумен келдім. ШМӨЗ жаңа салынып жатқан еді, қоршауы да

болмаған еді, барлық жерде құрылыс материалдары мен жабдықтар үйіліп жататын... Көлік қаладан кесте бойынша жүрмейтін, баршамыз жұмысқа жолжәнекей көлікке мініп, автобуспен, тіпті жаяу та келуші едік. Бірақ біз жас едік және де өз еңбегіміздің нәтижесін көру бізге айрықша жігер сыйлады. 8 сағаттың орына 12-14 сағат жұмыс істедік, жалпы ауданы 8 шаршы метр бөлмелерде 4 адамнан құралған отбасылармен өмір сүріп, суықтан да, тұрмыс қиыншылықтарынан да қорықпадық.

Жақсылық Эмидұлы: 1979 жылы мен электрцехтің шебері болып зауытқа орналасқан кезде тек КҚБ (күрделі құрылыс бөлімі), жабдықтау базасы, ЖМЦ (жөндеу механикалық цех) ғана қызмет істеп тұрған болатын, ал СКЖТҚ (сумен жабдықтау, канализация және тазарту құрылысы) нысанына штат жинақталып жатты.

Зауыттың сол кездегі аумағы бүгінгіден түбегейлі өзгеше болатын, бұл – ана жерде, мына жерде тұрған резервуарлары мен аяқталмаған құрылымдары бар бос алаңқай болды. Ұжым шағын болды, бірақ біз бір-бірімізді танитын едік. Біз жас болдық, жігерлі болдық, жалақымыз аз болса да, болашақта 5-10 жыл ішінде үйлі болатынымызға сендік. МӨЗ құрылысы кезінде ешқандай төлемсіз үстеме жұмыс істеу - бұл норма саналатын.

Сақтаған Жұмамұратұлы: ШМӨЗ құрылысы мен оны іске қосу үшін жас мамандар тек бүкіл Қазақстаннан ғана емес, сондай-ақ Кеңес Одағының түпкір-түпкірінен жиналды. Бұл - біздің зауыт ұжымының құрылу және қалыптасу жылдары еді.

1984 жылы мені құрылысы жүріп жатқан Шымкент МӨЗ шақыртқанға дейін, мен АМӨЗ ЭЛОУ-АВТ құрылысының басшысы болып жұмыс істеген едім. Сол кездері Шымкент көптеген жұмыс істейтін өнеркәсіптік нысандары бар, дамыған өнеркәсіптік қала болатынын. Сондай алпауыттардың жанында ешкім жаңадан салынып жатқан мұнай өңдеу зауытына баруға асықпады, бізде жұмысшылар мен мамандар жетіспеушілігі болатын.

Сосын бізде қайта құру басталды, көптеген мамандар жұмыстан босап, тарихи отандарына кетті. Сол кезде көптеген кәсіпорындар бірінен кейін бірі тоқтап жатты, соның ішінде, мұнай химиясының алпауыттары - фосфор және шина шығаратын зауыттары жабылды, олардың мамандары мен жұмысшылары ШМӨЗ-ге жұмысқа орналасуға тырысты. Туындаған бәсекелестік жұмысқа және кәсіби даму мен жергілікті мамандардың өсуіне және зауытта мамандардың негізгі құрамын қалыптастыруға жақсы ықпал етті.

**Корячкина
Наталья Борисовна**

Білімі: Томск политехникалық институты

МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1985

Мансабы: 303 кезекші инженер-зертханашысы, 303 бақылаушы шебері, 303 инженері, 303 бақылау зертханасының басшысы, зауыт зертханасының басшысы, зауыт зертханасының техникалық бақылау менеджері

Қосқан үлесі:

- сапаны арттыруға және сынақты орындау уақытын қысқартуға және зертханадағы еңбек талаптары мен қауіпсіздікті жақсартуға мүмкіндік берген, зертхананы техникалық қайта жабдықтау (33 бос және толық газ баллондар сақтау қоймасының құрылысы және пайдалануға беру) бойынша, 33 өрт дабылдмасы жүйесін қайта жаңғырту және енгізу бойынша, өрт қауіпсіздігін қысқарту мақсатында, 33 орынжайларының техникалық қабаттарын өрттен қорғанышпен өңдеу бойынша жұмыстар.

Марапаттары:

- Президенттік Алтын жүлде (2010);
- ҚР Энергетика министрлігінің Құрмет мадақтамасы.

- Зауытта болған қандай өзгерістерді елеулі деп санайсыз?

Болат Бажақайұлы: Кеңес Одағы ыдырағаннан кейін көптеген кәсіпорындар қызметін тоқтатты, ал біздің зауыт С.Әсілбеков пен А.Ә.Бауман сынды басшыларымыздың арқасында тұрақты жұмысын сақтап қалды.

Әрбір жаңа команда келген сайын біз тек алға жылжыдық. Н.С.Бизаковтың командасы зауыттың қызметін іске асыру үшін жаңа ой, жаңа тәсіл алып келді

- бұл нарықтық экономикаға қадам басып жатқан уақыт еді. Содан кейін канадалықтар - «Харрикейн» тобы келді, біз олардан басқарудың озық тәжірибесін үйрендік.

Алайда жұмысымыздың түбегейлі жақсаруы CNPC және ҚМГ ұлттық мұнай компанияларының келуімен тікелей байланысты, дәл сол уақытта кәсіпорынды жаңғырту және қайта құру мәселесі жолға қойылды.

Олег Иустинович: Күрделі кезеңдерде жылдам бейімделу қабілеті дер едім. Кеңестер Одағы ыдырағаннан кейін, ресейлік шикізатынсыз қалған зауыт жылдам Құмқөл мұнайын өңдеуге көше алды. Бұл оңай шаруа емес еді - өйткені мұнайдың сапасы әр түрлі болады емес пе? ШМӨЗ Құмқөлдің жоғары парафин құрамды мұнайын өңдеп, сапалы мұнай өнімдерін алу үшін, технологиялық үдерістерге айтарлықтай өзгерістер енгізуге тура келді. Менің ойымша, егер мұны бір мезгілде жасамағанда, зауыттың да, біздің де тағдырымыздың қандай болатын бөлгісіз еді.

Аманәлі Жақыпбекұлы: Ел үшін өзгерісті кезеңдерде өнеркәсіп кәсіпорындары күйреп жатқан уақытта, біздің зауытымыз өзінің тиімділігін сақтап, тіпті дамудың жаңа айналымына шықты. Зауытқа Н.С.Бизақов келген уақыттан бастап, жаңарту уақыты басталды - техникалық тұрғыда да, сондай-ақ қызметкерлердің барлық санаттары арасындағы қарым-қатынас тұрғысында да жұмысқа деген жаңа тәсіл жасалды. Алдымен барлық қызметкерлер үшін жұмыстың заманауи өнімді талабы (компьютерлермен жабдықталды, тұрмыстық абаттандырылды және т.с.) жасалды. Әр маманның жауапкершілік деңгейі ескеріліп, жаалақы өсті, жоспарды орындау көрсеткіштері бойынша сыйақыландыру енгізілді. Және де, сәйкесінше, лауазымдық міндеттемелерін орындауға деген талап өсті. Мұның барлығы енді әр жұмысшы туған өнеркәсібінің дамуы үшін барлық күш-жігерін жұмсауға тырысатындығына алып келді. Бастамашылдық, ашықтық, жауапкершілік, сенімді тұлғааралық қатынас, жұмысты орындау сапасын бақылау мен ұжымшылдық - ШМӨЗ табысының және әрі қарайғы дамуының кепіліне айналды.

Наталья Борисовна: Зауытта жүргізілген жаңғыртуды айтқан болар едім. Бұл ашық мұнай өнімдерінің шығуын арттырып ғана қоймай, олардың сапасын әлемдік стандарттарға жеткізеді. Жаңа өнімдердің шығарылуын қамтамасыз етіп, зиянды ағындылардың қысқаруына әкеледі, ал бұл болса, ел экономикасындағы біздің зауытымыздың маңызын арттырмақ. Сондай-ақ жаңа

Ембердиев Аманәлі Жақыпбекұлы

Білімі: Қазақ химиялық-технологиялық институты, Шымкент
МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1984
Мансабы: 100 ЛК-6У секциясының аға операторы, ПҚОП ЖШС кәсіподақ комитетінің төрағасы, экология және еңбекті қорғау департаментінің директоры, еңбекті қорғау жөніндегі техникалық басшы - еңбекті, қауіпсіздікті және экологияны қорғау департаментінің директоры.

Қосқан үлесі:

- жаңғыртуды ескере отырып, «ПҚОП» ЖШС Қауіпсіздік декларациясын қайта қарастыру, сараптамалық қорытынды алу мен ТЖ жөніндегі комитеттен тіркеу, 2014-2018 жылдарға ЕҚКЭ ҚМГ-ӨМ саласында кешенді жұмыс жасау, өндірістік үдерістің қауіпті факторлары мен зауытты жаңғырту бойынша дайын жобалар қатарындағы пайдалану сенімділігін талдау;
- 2006-2014 жылдары - резервуарлық парктер мен сорғылы СҚО, ТКБ ағызу эскадаларының көбікті өрт сөндіру жүйелерін жаңғырту;
- зауыттағы экологиялық ахуалды жақсарту бойынша экологиялық жобаларды жасауға бастамашы болды (соның ішінде, тазартылған ағынды суларды өрт сөндіру жүйесіне қайтару жүйесін енгізді, МӨЗ аумағындағы топырақтың жағдайын жақсарту);
- Ордабасыда жаңа өнеркәсіптік ағындыларын жинақтағыш тоған құрылысына тікелей қатысты, мұнай шлам қалдықтарын өңдеу ұйымдастырылды.

Марапаттары:

- Президенттік жүлде (2007 – «алтын») және жүлде (2015 – «күміс»);
- ШМӨЗ 15 жылдығының құрметіне «Ерен еңбегі үшін» медалі, қазақ мұнайының 110 жылдық мерейтойына орай жоғары кәсіби деңгейі мен өз ісіне адалдығы үшін KAZENERGY қауымдастығының меділі, Шымкент қаласы Әкімінің (2009), ҚМГ (2014), ОҚО ТЖ департаментінің (2011) алғыс хаттарымен марапатталған.

ШМӨЗ қызметкерлері Қазан революциясы күнін тойлауда, 7 қараша 1989 /
Сотрудники ШНПЗ на праздновании Дня Октябрьской Революции, 7 ноября 1989 года /
Shymkent refinery employees at celebration of the October revolution Day on 7 November 1989

**Мыржасаров
Жақсылық Эмидұлы**

Білімі: Алматы энергетика мен байланыс институты

МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1979

Мансабы: шаң ұстау цехының электромонтері, учаске шебері, басшысы, электроцех басшысының орынбасары, электроцех басшысы, бас энергетик.

Қосқан үлесі:

- өндіріске еңбек қауіпсіздігін жақсартуға мүмкіндік берген, 150 астам өнертабыстық ұсыныстар енгізді;

- 1999 жылы ШМӨЗ 50 млн. теңгеге жуық жылдық экономикалық әсері бар, ЖЭО ЛЭП-110КВ құрылысы бойынша ұсыныс енгізді;

- зауыттың энергетикалық қызметінің жоғары тиімді жұмысын қамтамасыз ету.

Марапаттары:

- Президенттік Күміс жүлде (2007);

- мұнай және газ өнеркәсібінің 100 жылдығына орай «Ерен еңбегі үшін» медалі.

құрылғылардың іске қосылуымен, жас мамандар жаңа техникалық және тәжірибелік дағдыларды меңгереді, бұл болса, олардың жоғары дәрежедегі мамандарға айналуына мүмкіндік жасайды.

- ПКОП қандай жетістіктермен мақтана аласыз?

Аманәлі Жақыпбекұлы: Кәсіпорынның басты капиталы - тек ғана техникалық құрылғылар мен жабдықтар ғана емес, тәжірибелі мамандар, адал қызметкерлер, бұл - ұжымның, екінші отбасын, тұрақтылық, табысты мақтан ету мен лайықты өмір. Менің ойымша, бұл айрықша құнды және мұның барлығын сақтау және көбейту маңызды.

Наталья Борисовна: Мақтанарымыз көп - зауыт өсті, жаңа құрылғылар салынды, өнімнің ассортименті кеңейді және де, біз үшін әрдайым сапа маңызды. 1994 жылы экологиялық таза күкіртті аз дизель отынын шығарғаны үшін біздің зауыттың «Алтын глобус» халықаралық жүлдесін иеленуін мақтан тұтамын. Мұны көбі естен шығарып алған, ал жас ұрпақ - тіпті білмейді де.

Жақсылық Эмидұлы: Біздің директорларымыздың шешімдері мен әрекеттерін мақтан етеміз, осылардың арқасында тарихтың өзгерісті сәттерінде аман-есен қалып, бүгінгі күнге жетті. Мәселен, қиын 90-жылдары зауыт жұмыс істеп, ал адамдары лайықты деңгейде жұмыс берілген кезі. Немесе 2000 жылдардың басында біздің МӨЗ-де, біздің ой-санамыз да, қысқа уақыт ішінде нарықтық экономикаға өткен кез немесе шетелдік менеджмент келуімен алдыңғы қатарлы технология мен басқарушылық тәжірибесі қолдана бастаған кез.

Сақтаған Жұмаұратұлы: Бүгінде зауыт жас мамандардан құралған күшті әлеуетке ие, олар зауыттың орталық зертханасында ғылыми-зерттеушілік жұмыспен айналысады. Олардың зерттеулері зауыттың табиғатты қорғау саясатына оң ықпал ете отырып, технологиялық үдерістер (өңдеу кезінде мұнайды және мұнай өнімдерін жоғалтуды азайту), сондай-ақ экология (мұнайшламдарынан мұнайды алу, ағындыларды кәдеге жарату) салаларындағы да келелі мәселелерді шешуге көмектеседі.

Болат Бажақайұлы: Мен, әсіресе, 1993-1994 жылдары өндіріске

технологиялық процесті автоматты басқару жүйесін - ТПАБЖ енгізгенімізді мақтан тұтамын.

- ПКОП үшін тағы не істеуге болады деп ойлайсыз?

Олег Иустинович: Жаңғырту жобасын сәтті, мерзімінде аяқтау керек, бұл болса біздің өндірісімізді мүлдем жаңа деңгейге жеткізеді.

Наталья Борисовна: Жастарға көп назар аударып, тұрақты түрдегі жетекшілікті дамытып, зауыттың жас жұмысшыларына жұмысқа, жұмысшы мамандығына деген сүйіспеншілікті дарытып, зауыттың және еңбек әулеттерінің тарихтарымен таныстыру керек. Мұның барлығы кадрлық және корпоративтік дамудың берік негізін қалайды.

Болат Бажақайұлы: Ең алдымен, Зауытты жаңғырту және қайта құру жобасын аяқтауымыз қажет, содан кейін мұнай-химия бағытын қолға алғанымыз жөн. Басқа күрделі мәселе - жас мамандарды даярлау. Сондай-ақ жас отбасыларға баспана сатып алу үшін жеңілдетілген несие беру мәселесін ойластырғанымыз дұрыс болар еді.

Сақтаған Жұмаұратұлы: Мұнай өңдеу үшін кадр мәселесі - маңыздыларының бірі. Мәселен, бұрын операторлардан БӨПЖА 3 дәрежедегі білім және 4 дәрежедегі слесарь-монтаждау білімі талап етілетін. Біз бірқатар техникалық үдерістерді іске асырып, жабдықтарды жөндеуге және гидро-сынақтарға өзіміз дайындайтынбыз. Бүгінде операторлар мен машинистер қауіпсіздік пен еңбекті

№ Цехының операторлық орталығында / В операторной цеха №1 /
At the operating room of the Workshop #1

**Тобаев
Сақтаған Жұмамұратұлы**

Білімі: Қазақ химиялық-технологиялық институты, Шымкент

МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1984

Мансабы: 100 ЛК-6У секциясының операторы, ЛК-6У басшысының м.а., тауар-шикізат цехының аға инженері, СӨСЖӨК басшысының орынбасары, СҚО басшысы.

Қосқан үлесі:

- өндірістің тиімділігін арттыруға, қызметкерлердің еңбек талаптары мен қауіпсіздіктерін жақсартуға бағытталған жаңа технологияларды жасауға және енгізуге белсене қатысу.

Марапаттары: «Еңбектегі үздіктігі үшін» медалі (1991).

қорғау ережелерінің сақталуын енжар бақылаушылар ретінде күрделі жөндеуге қатысады.

Технологиялық режимді және физикалық-химиялық үдерістер өтіп жатқан, жабдықтың ішкі құрылысын білу, біз үшін апатты оқиғалар уақытында шешімдер қабылдаған кездегі қауіпсіздіктің кепілі болып табылады. Сондықтан жұмыс орында жетекшімен бірге мұнай өңдеу үдерістерін терең зерттеу бұл - жалпы мақсатқа - МӨЗ қауіпсіз әрі тиімді жұмысына жетудегі табыстың кепілі.

- Сіз өз мансабыңызда үлкен жетістіктерге жеттіңіз. Бүгінгі таңда зауытта жұмыс істеп жатқан жас мамандарға берер ақыл-кеңесіңіз қандай?

Наталья Борисовна: Ата-анамыз кезінде бізді, балаларын кез келген істі, нәтижесіне ұялмайтындай етіп, жақсы істеу керек деп үйреткен. Жас ұрпаққа да айтарым - жұмысқа жауапкершілікпен, мұқият және ұқыпты қараңыздар, алға

қойылған міндеттерді жылдам әрі уақытылы орындай білуді үйреніңіздер. Аға ұрпақтың ақыл-кеңесіне құлақ асыңыздар, өйткені жақсы орындалған жұмыс бұл - білім алу барысында үйренген, академиялық білім ғана емес, бұл өмірлік тәжірибе.

Жақсылық Әмидұлы: Кеңес біреу - кез келген жағдайда және қызметте болмасын, ештеңеге бей-жай қарамау керек, біздің балаларымыздың және немерелеріміздің болашағы, олардың қандай әлемде өмір сүретіндігі, біздің бүгінгі жасағанымызға байланысты екенін әрдайым естен шығармауымыз қажет.

Олег Иустинович: Адал, әділ жұмыс істеп, барлығын бірден алуға тырыспау керек. Және де, бастысы - өзіңмен қызметтес адамдардаға деген сыйқұрмет.

Болат Бажақайұлы: Менің кеңесім - өз кәсіптеріңізді сыйлаңыздар, еңбекқор болыңыздар және ұжымда жұмыс істей біліңіздер.

Аманәлі Жақыпбекұлы: Өз мансабымда аса үлкен биіктерге жеттім деп ойламаймын. Жас ұрпаққа айтар ақыл-кеңесім: өмірде әркім кез келген жағдайда адами қасиеттерді ұстана білу керек. Адал, жауапты, білімді әрі жақсы маман және өз кәсібінің билігі болу керек. Өзінің жұмыс істейтін кәсіпорынын асқан жауапкершілікпен сүйіп, зауыттың дамуына атсалысып, ұжымдағы тәжірибесі мол аға ұрпақтың пікірін құрмет тұта білулері керек.

- Қаланың және жалпы ОҚО өміріндегі ПҚОП рөлін қалай бағалайсыз? Зауыт пен қала билігінің ынтымақтастығы туралы айтарыңыз?

Аманәлі Жақыпбекұлы: Кеңес заманында ОҚО өнеркәсіп кәсіпорындарының өкілдері қалалық және облыстық Кеңестердің депутаттары болды және қалалық және облыстық ауқымдағы әлеуметтік және өзге де мәселелерді шешуге ұмтылды. Бүгінде ПҚОП ірі кәсіпорын болса да, ықпал ету тетіктерін бөлуде барлығы өзгерді. ПҚОП облыстық және қалалық билікпен ынтымақтастығы мұнай өңдеушілерге жалпы, сондай-ақ зауыт жұмысшыларының мүдделерін ескеріп, мәселелерді шешуге ықпал ету мүмкіндігін берсе екен деген тілегім бар.

Сақтаған Жұмамұратұлы: Біз, қала тұрғындары біздің Шымкент қаламыздың өсіп, күннен-күнге өркендеп, Оңтүстік Қазақстан облысының қарқынды дамып келе жатқанына қуәміз. Өзіміздің бірлескен еңбегімізбен қаламызға, облысымызға және Отанымыздың өркендеуіне өз үлесімізді қосып жатымыз.

Наталья Борисовна: Біздің зауытымыз тұрақты өнеркәсіптік кәсіпорын және ол қаланың және облыстың дамуына өз үлесін қосып отыр. Шымкентте біздің зауыт салған нысандарды көру және түрлі демеушілік жобаларды іске асырып, көптеген адамдарға - балаларға, ардагерлерге көмектескеніміз туралы

МБАҚ (мазутты вакуумды айдау қондырғысы) вакуум колоннасы, №2 цех, 2014 / Вакуумная колонна УВПМ (установка вакуумной перегонки мазута), цех №2, 2014 / Vacuum column of VDU (Vacuum Distillation Unit), Workshop No.2, 2014

естудің өзі көпке тұрарлық. Біз спорты, мәдениет пен білімді қолдаймыз. Болашақта да зауыт мұндай жобаларды қолдайтындығына сенімдімін.

- 30 жылдық мерейтой қарсаңында зауыт жұмысшыларына тілер тілегіңіз.

Наталья Борисовна: 30-жылдық мерейтойдың құрметіне және біздің кәсіби мерекеміз - Мұнайшылар күні құрметіне зауыт жұмысшыларына мықты денсаулық, амандық, барша бастамаларына өркендеу мен табыстар тілеймін. Еліміздің және компанияның игілігі үшін жұмыс істеп, өздеріңіздер кейін жақсы із қалдырыңыздар демекпін!

Олег Иустиневич: Мықты денсаулық пен ертеңгі күнге деген сенімділік тілеймін!

Болат Бажақайұлы: Ең алдымен, зор денсаулық, отбасыларына амандық, алдыға қойған мақсаттарына жету үшін ұжымда ауызбірлік тілер едім!

Аманәлі Жақыпбекұлы: Ұжымыма бұдан да үлкен табыстарға қол жеткізе беріңіздер деп, мықты денсаулық пен отбасылық амандық тілеймін! 30 жыл бұл - кәсіпорын үшін аса үлкен мерзім емес, бірақ зауыттың әр қызметкері үшін өте маңызды кезең. Зауыттың өмірі тұрақты, қауіпсіз және бұрынғысынша дамуға бағдарланған болсын!

Сақтаған Жұмамұратұлы: 30 жылдық мерейтой құрметіне барлық зауыт жұмысшыларына мықты денсаулық, табыс пен жеке өмірлерінде бақытты сәттер көп болсын деп тілеймін!

Баетов Болат Бажақайұлы

Білімі: Қарағанды мемлекеттік университеті

МӨЗ жұмысты бастаған жылы: 1984

Мансабы: 200 ЛК-6У секциясының 4 дәрежелі технологиялық құрылғысының операторы, ЛК-6У цехының басшысы, техникалық директор басшысының орынбасары, өндіріс жөніндегі директор.

Қосқан үлесі:

- гидрокаталиттік үдерістердің технологиялық сызбаларын жетілдіру;
- Висбрекинг құрылғысын және мазутты вакуумдық айдау құрылғысын (МВАК) пайдалануға қосуға басшылық жасау;
- зауытта жоғары парафин құрамды мұнайды сақтауға мүмкіндік берген, мұнай резеруарларын жаңғырту бойынша бағдарламаны жасаушы және жетекшісі. К-401 бағанын жаңғырту, ағынды талдағыштарды орнату және кәдеге жаратушы қазандықтардың булау пакеттерін ауыстыру жобаларын енгізді, бұл болса, өндірістің қауіпсіздігін арттыруға және технологиялық құрылғылардан алынған өнім сапасын жақсартуға мүмкіндік берді;
- оның басшылығымен жоғары парафин құрамды мұнайдан авиакеросин мен дизельді отын алудың жаңа технологиялық үдерісі енгізілді;
- өнімнің сапасы жақсартылды, ашық түсті мұнай өнімдерінің шығуы 3-4%, мұнайды өңдеу тереңдігі - 20% артты;
- 2013 жылы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті жарыққа шығарған және студенттерді оқыту үшін пайдаланатын бастапқы мұнай мен мұнай шикізатын термикалық өңдеу технологиясы бойынша әдістемелік оқулықтың қосарлас авторы.

Марапаттары:

- Президенттік Алтын жұлде (2012 және 2013 ж.ж.) және Күміс жұлде (2015 ж.);
- «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерейтойлық медалі (2011).

Қоршаған ортаны қорғау, қауіпсіздік және экология департаментінің қызметкерлері, ПҚОП / Сотрудники департамента охраны труда, безопасности и экологии, ПҚОП / Employees of PKOP HSE Department

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

Шілде

1-27 шілде - алғаш рет ПҚОП компаниясының өз күшімен ОСВПТжәнеК цехында эмульсиялық мұнай шламын кәдеге жарату іске асты. 199 тонна мұнай шламын кәдеге жарату кезінде гравитациялық әдіс қолданылды, бұл әдіс экологиялық тұрғыдан таза болып табылады, өйткені ол атмосферараға залалды заттардың шығарылуына жол бермейді. Бұл әдіс айналма циклді де қарастырады – резервуарда дайын тұрған мұнай өнімі қайта өңдеуден өту үшін ТШЦ резервуарлық паркіне айдалады. 2016-2017 жылдары зауытта мұнай шламын және тұзақтағы мұнай өнімін өңдеу бойынша трикантерлік қондырғыны салу жоспарланып отыр, онда тазартылғаннан кейін 3 өнім айналма циклге қатысатын болады. Атап айтсақ, мұнай өнімі қайта өңдеуге жіберіледі, су тазалау үшін тазалау құралдарына бағытталады, ал кек құрылыс материалы ретінде пайдаланылуы мүмкін.

1 шілде - 30 қыркүйек - Шымкент МӨЗ нысандарында біріктірілген басқару жүйесіне (ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 және ҚРСТ 50001) аудит жүргізілуде, сонымен қатар Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы аясында зауыт нысандары тексерістен өтуде.

4-11 шілде - «ПҚОП» ЖШС-де Ақтөбе және Құмкөл мұнайларының қоспаларын өңдеу арқылы тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақ өткізілді.

12 шілде - Құмкөл кен орнының энергетикалық жүйесін жаңғырту бағдарламасының аясында 6 кВ кабельдік желілерін «Құмкөл-4» ҚС және «Құмкөл-5» ҚС жаңа трансформаторлық қосалқы станцияларына қосу жұмыстары аяқталды. Осы жобаны жүзеге асыру Құмкөл-1 ҚС жұмысын біраз «жеңілдетті», бұл өндірістік мұнай нысандарындағы электр қуатының тапшылық мәселесін іс жүзінде шешіп, энергияға тәуелділікті барынша азайтуға септігін тигізді.

21 шілде - «ПҚОП» ЖШС-да «Мектепке жол» республикалық акциясының аясында жаңа оқу жылына дайындау үшін Қарабастау ауылындағы №99 мектеп оқушылары - 30 жетім баланы мектеп формасымен және кеңсе заттарымен қамтамасыз ету үшін қаражат бөлінді.

23 шілде - Қызылорда облысына Қытай Мұнай Университетінің (Пекин қ.) президенті профессор Чжан Лайбин және халықаралық қатынастар департаментінің директоры Сунь Суйдун басшылығынан құралған делегация ресми сапармен келді. Сапар барысында Қытай Мұнай Университетінің

және Қорқыт ата атындағы Қызылорда Мемлекеттік Университетінің басшылары «ПетроҚазақстан» стипендиялық бағдарламасы бойынша Қытай Мұнай Университетінің түлектері болып табылатын «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ жас мамандарымен кездесу өткізді.

Тамыз

2-4 тамыз - Арысқұмда ПҚҚР бөлімшелері және мердігерлік ұйымдар арасында шағын футбол бойынша турнир өтті. 6 команданың ішінде 1-ші орынды ГКЦ (газды кәдеге жарату цехы) командасы, 2-ші орынды химиялық жүйелер бөлімшесі, ал 3-ші орынды ҚАМ МГӨЦ командасы иеленді.

6 тамыз - ПҚОП Қарабастау ауылының №94 орта мектебіне оқу сыныптарына арналған керек-жарақтарды сатып алуға қаражат бөліп берді.

13 тамыз - Энергетикалық менеджмент жүйесіндегі ISO 50001:2011 халықаралық стандартының ENMS 637414 сертификатын «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» компаниясына ресми тапсыру рәсімі өткізілді. Осы стандарт әлемдегі ең үздік болып саналатын энергия тиімділігін арттыруды және энергия

«ПетроҚазақстан» стипендиялық бағдарламасының түлектерінің Қытай мұнай университетінен келген қонақтарымен кездесу барысында /
Встреча гостей из Китайского нефтяного университета с выпускниками Стипендиальной программы «ПетроҚазақстан» /
Meeting of the guests from the China University of Petroleum with PetroKazakhstan Scholarship programme graduates

үнемдеуді қамтамасыз ету әдістемесін қарастырады. Бұл әдістеме энергия тұтынуды қысқартуға, шығындарды азайтуға және экологиялық талаптарға сәйкестікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Цинь Хунвэй мырзаға сертификатты әлемдік нарықта стандарттаумен айналысатын ең көне және беделді ұйымдардың бірі - Британдық стандарттар институтының өкілі (BSI) Д.Ярцев тапсырды.

17-27 тамыз - «Арай Санрайз» балалар демалыс лагерінің базасында «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» кубогы үшін мектеп оқушыларының арасында футболдан облыстық турнир өткізілді, оған Қызылорда қаласынан және облыс аудандарынан 8 команда қатысты. Үздік шыққан ойыншыларға және жас футболшылардың жаттықтырушыларына жүлделер және бағалы сыйлықтар тапсырылды.

21 тамыз - Қызылорда облысының Қазалы ауданында орналасқан «Шапағат» мүгедек балаларға арналған оңалту орталығы» қамқорлықтағы балаларды емдеу мекемесі өзінің 20 жылдық мерейтойын атап өтті. Осы жылдар бойы ПҚҚР орталықтың демеушісі бола тұра, оған жан-жақты көмек көрсетуде.

22 тамыз - Қызылорда облысының 8 балалар демалыс лагерінде «Шаттық керуені» қайырымдылық акциясы мәресіне жетті, оның аясында 1500 демалушы бала «ПетроҚазақстан Құмкөл

Қызылорда облысының демалыс лагерінде «Шаттық керуені» қайырымдылық акциясы / Благотворительная акция «Караван радости» в детском лагере отдыха Кызылординской области / The Happiness Caravan charity campaign held at Kyzylorda Oblast children's leisure camps

Ресорсиз» компаниясынан естелік сыйлықтар алды.

25 тамыз - «ПетроҚазақстан» - 2015 стипендиялық бағдарламасының 5 жеңімпазын салтанатты марапаттау, сондай-ақ ҚБТУ және Қытай мұнай университетінің түлектерін құттықтау рәсімі өтті.

25-28 тамыз - «ПҚОП» ЖШС спорттық командасы «ҚазМұнайГаз - Өңдеу және Маркетинг» АҚ; «ҚазМұнайГаз Өнімдері» АҚ, «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС, «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС және «ПетроҚазақстан Ойл

Продактс» ЖШС компаниялар тобының ұжымдары арасында Алматы қаласында өткен Спартакиадаға қатысты.

Қыркүйек

9 қыркүйек - Шымкентте «ПҚОП» ЖШС қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 2016-2020 жылдарға арналған іс-шаралардың жоспары бойынша қоғамдық тыңдаулар өтті.

29 қыркүйек - 1 қазан - «ПетроҚазақстан» X Мерейтойлық Еуразия Форумына және Астанадағы KAZENERGY көрмесіне қатысты.

2015 жылдың 2-ші тоқсанының нәтижелері бойынша «Ықтимал қауіпті жәйттар, қауіпсіз емес жағдайлар/іс-әрекеттер туралы хабарлағаны үшін жұмыскерлерді ынталандыру бағдарламасының» жүлдегерлері туралы ақпарат

«ПҚОП» ЖШС бойынша №1 цехтың 5-ші разрядтағы операторы Х.Абдуевті ынталандыру туралы шешім қабылданды. Ол 21.05.2015 жылы металл коррозиясының нәтижесінде туындаған С-209 сепаратор дренажының дәнекерленген жігінде қаяудың анықталғаны туралы хабарлады. Осы қауіптілігі жоғары ықтимал қауіпті жәйт зауыттың технологиялық жабдығының тұтануына, жарылысына және бұзылуына алып келуі мүмкін еді.

«ПҚҚР» АҚ бойынша екі жұмыскерді орта және жоғары қауіптілікке ие ықтимал қауіпті жәйттар туралы хабарлағаны үшін сыйлықақы беру туралы шешім қабылданды:

- 10.04.2015 жылы Қызылқия к/о МГӨ бөлімінің 3-ші разрядтағы операторы А.Ошақбаев трансформатордан ұңғыманың аузына дейін жүргізілген электр кабелін жаңбыр суы басып қалғанын, ал әуе жолының екі темір-бетон тіректерінің төменгі жақтарында бүліну белгілері бар екенін хабарлады. Бұл қысқа тұйықталуға, ұңғыма жұмысының тоқтауына және жұмыскерлердің электр тоғына түсіп қалуына алып келуі мүмкін еді. Тексеру нәтижелері бойынша ұңғыманың электр жабдығының қауіпсіз пайдаланылуын қамтамасыз ететін шаралар әзірленді.

- 13.04.2015 жылы КАМ к/о МГӨЦ бөлімінің 5-ші разрядтағы электромонтері Б.Жүсіпов ірі габаритті жүкті алып келе жатқан көлік құралын көріп, оны тоқтатқан, көлік тоқтамай жүре бергенде, бұл жәйт әуе электр тарату желілерінің үзілуіне, ұңғыма жұмысының тоқтауына және жұмыскерлердің электр тоғына түсіп қалуына алып келуі мүмкін еді. Тексеру нәтижесінде жүргізушінің жүкті тасымалдауға рұқсаты болмағаны, жүкті алып жүретін қосымша көліктің болмағаны анықталды. Аталмыш көлік құралы тиесілі болған мердігерлік ұйым өз жұмыскерлеріне қосымша нұсқамалықтар берді.

ОБРАЩЕНИЕ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Излишек нефти на глобальном рынке во втором квартале достиг 3 млн. баррелей/сутки - максимума за 17 лет. С иранскими объемами избыток составит 4 млн. баррелей в сутки. И раньше переизобилие углеводородов было значительным, а теперь становится невообразимо большим. Это порядка 2,5 годового объема добычи Казахстана. Не менее поразителен объем запасов в странах ОЭСР - 2,9 млрд. баррелей, или 400 млн. тонн нефти. То есть немногим меньше годовой добычи России или Саудовской Аравии (свыше 500 млн. тонн нефти в год). Напряжение возрастает не только среди производителей нефти. В целом тренды мировой экономики усиливают ощущение предстоящего очередного серьезного спада в глобальном масштабе.

Такие непростые условия предваряют ставший традиционным 10-й международный Форум KAZENERGY в Астане. Естественно, наиболее актуальным вопросом содержания Форума станет обсуждение сложившейся ситуации в углеводородном секторе. Есть надежда, что прибывшие в эти дни в Астану известные эксперты и топ-менеджеры предложат вниманию участников конструктивные решения. Именно Форум KAZENERGY стал авторитетной международной площадкой для обмена новостями, мнениями, новаторскими идеями и просто форматом человеческого общения ученых и практиков, посвятивших себя непростому ремеслу газозаводчиков и нефтяников.

В этом и заключается одно из достоинств Форума, инициатором которого является Ассоциация KAZENERGY, ставшая за 10 лет своего существования признанной, знаковой фигурой в международном энергетическом сообществе. Результаты деятельности Ассоциации под бесменным руководством её создателя Т.А.Кулибаева более чем впечатляющие.

Руководство и коллективы группы компаний «ПетроКазахстан» поздравляют сплоченную, эффективную команду KAZENERGY с 10-летним юбилеем и желают дальнейших успехов во благо развития Казахстана.

Юбилейным является нынешний год и для нашего Шымкентского нефтеперерабатывающего завода. Вот уже 30 лет он бесперебойно обеспечивает предприятия и население качественными нефтепродуктами. Проводимая на НПЗ модернизация, пик которой пришелся на юбилейный год, позволит на новом технологическом уровне увеличить объем, ассортимент и качество выпускаемой продукции. Прикладное значение модернизации многогранно - технологичность, экономика, экология, корпоративная культура.

Мы поздравляем всех работников ШНПЗ с этими событиями - именно они своим ежедневным трудом создали доброе имя заводу, внесли достойный вклад в развитие региона и страны в целом.

Материалы об Ассоциации KAZENERGY, о проводимом ею юбилейном десятом международном Форуме, о 30-лети ШНПЗ и его модернизации составляют основное содержание настоящего номера нашего корпоративного журнала. Надеемся, что он получился достаточно информативным и интересным.

С уважением к нашим коллегам и читателям,

**Б.И.Исенгалиев,
Вице-президент**

ПОЗДРАВЛЕНИЕ РУКОВОДСТВА

Уважаемые сотрудники «ПетроКазахстан Ойл Продактс» и ветераны производства!

С большим почтением и искренней радостью позвольте поздравить всех вас с этим знаменательным событием, с 30-летним юбилеем нашего завода!

Фундамент истории сегодняшних достижений ПКОП был заложен далекие тридцать лет назад, когда на нашем нефтеперерабатывающем заводе был получен первый шымкентский бензин. За эти три десятилетия предприятие переживало разные времена, но благодаря самоотверженному труду и профессионализму каждого работника, всего нашего многонационального коллектива с его богатой историей, корпоративной культурой и сложившимися традициями оно неизменно двигалось вперед. Формировались трудовые династии, накапливался и передавался опыт, оттачивались навыки, совершенствовались

процессы и технологии. Завод рос и развивался, а заводской коллектив укреплялся, став одной дружной семьей.

Труд нефтепереработчика непрост, но именно вы формируете историю отечественной нефтяной отрасли и вносите колоссальный вклад в дело, обеспечивающее энергетическую безопасность государства. Отрадно, что деятельность наших сотрудников высоко оценена и на государственном уровне, и мы гордимся тем, что работники ПКОП неоднократно удостоивались различных наград, включая медали и грамоты от профильных министерств, акимата и ассоциаций.

Именно сейчас мы, все вместе, создаем новую историю завода, реализуя Проект модернизации. Стоим на пороге больших изменений, которые создадут прочную основу для дальнейшего роста благосостояния заводчан. В реализацию этого проекта уже вложено много сил и труда каждого из вас, но именно он позволит нам ощутить еще большую гордость за родное предприятие, с выпуском новых видов продукции, с повышением экологичности производства и с все возрастающим вкладом в развитие экономики региона и страны.

Благодарим наших акционеров - компании CNPC и «КМГ - ПМ», коллег по отрасли - АНПЗ и ПНХЗ, а также всех сотрудников «ПетроКазахстан» из Кызылорды, Кумколя и Алматы за их теплые и сердечные поздравления.

Дорогие заводчане, позвольте от имени руководства компании «ПетроКазахстан» поблагодарить всех вас за ваш бесценный вклад и поддержку нашего общего дела и пожелать вам здоровья, счастья и успехов в вашем труде, столь важном для отрасли и страны!

С юбилеем!

***Вэй Юйсян,
Президент «ПетроКазахстан»***

***Аскар Турисбеков,
Первый Вице-президент,
ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»***

ПОЗДРАВЛЕНИЯ

«КазМунайГаз-өмдеу және маркетинг» АҚ
Қазақстан Республикасы,
010000, Астана қ., Тұран д-лы, 1
тел.: +7(7172) 979 701
факс: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kzngm.kz

АО «КазМунайГаз-переработка и маркетинг»
Республика Казахстан,
010000, г. Астана, пр.Тұран, 1
тел.: +7(7172) 979 701
факс: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kzngm.kz

«KazMunayGaz-refining and marketing» JSC
1, Turan Ave., Astana, 010000,
Republic of Kazakhstan
tel.: +7(7172) 979 701
fax: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kzngm.kz

Уважаемые коллеги!

Примите искренние поздравления с 30-летием Шымкентского нефтеперерабатывающего завода!

Мы гордимся славной историей завода, его вкладом в укрепление экономического потенциала нашей страны и значительной ролью в достижении высоких показателей Компании. Завод является крупнейшим налогоплательщиком не только в регионе, но и в республике.

Экономические и производственные показатели роста завода демонстрируют эффективную работу по повышению конкурентоспособности и качества производимой продукции. Каждая переработанная тонна нефти способствует росту благосостояния казахстанцев.

Считаю, что ваш коллектив сможет осуществить планы по масштабной модернизации завода, внося свою лепту в развитие нефтеперерабатывающего сектора, отвечающего требованиям современной конкурентной экономики.

Уверен, ваш профессионализм, сплоченность и преданность своему делу станут залогом успешного и эффективного решения любых задач и будут способствовать активному росту и развитию предприятия, как одного из лидеров отрасли в Центральной Азии!

Желаю Вам успехов, здоровья и благополучия!

**Генеральный директор (председатель Правления)
АО «КазМунайГаз - переработка и маркетинг»**

Д. Туесов

**ТОО КННК ИНТЕРНАЦИОНАЛ В КАЗАХСТАНЕ
CNPC INTERNATIONAL (KAZAKHSTAN) LTD.**

КИТАЙСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ НЕФТЕГАЗОВАЯ КОРПОРАЦИЯ

CHINA NATIONAL PETROLEUM CORPORATION

050000, г. АЛМАТЫ, ул. ФУРМАНОВА, 110
TEL.: +7 (727) 3000 220
ФАКС: +7 (727) 330 5246

110, FURMANOV St., ALMATY, 050000
TEL.: +7 (727) 3000 220
FAX: +7 (727) 330 5246

Уважаемые сотрудники и руководство компании «ПетроКазахстан Ойл Продактс»!

Позвольте от лица группы компаний «Китайской Национальной Нефтегазовой Корпорации» поздравить всех вас с этой важной датой, очередной вехой в истории развития Шымкентского нефтеперерабатывающего завода - 30-летним юбилеем!

Являясь стратегически важным объектом для Республики Казахстан, Шымкентский НПЗ обеспечивает южную часть страны нефтепродуктами, а тысячи казахстанцев - рабочими местами. Осознавая этот факт, акционеры «ПетроКазахстан Ойл Продактс» - национальные компании двух государств КННК и «КазМунайГаз» - прилагают все усилия для еще более успешного развития ПКОП.

Все эти годы компания шла по намеченному курсу, успешно развиваясь на благо акционеров, страны и народа. Мы рады сложившейся доброжелательной атмосфере и слаженной совместной работе, где каждый член команды обеспечивает успешную работу компании в целом, и вклад каждого работника в ее процветание - бесценен.

Всем сотрудникам Шымкентского НПЗ хотелось бы пожелать здоровья, благополучия и реализации всех ваших планов! А компании «ПетроКазахстан Ойл Продактс» желаем и дальше идти курсом успеха, роста и процветания!

С юбилеем!

**С уважением,
Генеральный директор**

Биан Дыжзы

Қазақстан Республикасы
«ПАВЛОДАР
МҮНАЙХИМИЯ
ЗАУЫТЫ»
ЖАУАПҚЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

140000, Павлодар қаласы,
Химкомбинат көшесі, 1;
тел. (7182) 39-66-70, факс 39-60-98,
e-mail:kazco@pnhz.kz, http://www.pnhz.kz

Интегрированная система
менеджмента соответствует требованиям стандартов

Республика Казахстан
ТОВАРИЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ПАВЛОДАРСКИЙ
НЕФТЕХИМИЧЕСКИЙ ЗАВОД»

140000, город Павлодар,
ул. Химкомбинатовская, 1;
тел. (7182) 39-66-70, факс 39-60-98
e-mail:kazco@pnhz.kz, http://www.pnhz.kz

Уважаемый господин Вэй Юйсян!

Позвольте поздравить Вас и коллектив ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продакс» с 30-летним юбилеем!
Ваше предприятие - самое молодое среди «трех богатырей» казахстанской нефтепереработки - ровесника Победы Атырауского нефтеперерабатывающего завода и Павлодарского нефтехимического. И этот критерий - Ваше большое преимущество! Преимущество для успешного развития и освоения новых технологий, преимущество для расширения производства и модернизации технологических процессов.

Как Ваши коллеги, мы желаем Вам плодотворной безаварийной работы, достижения всех поставленных задач по увеличению мощности завода и улучшению качества продукции до требований международных стандартов, а также стабильной работы коллектива ПКООП, здоровья и благосостояния Вашим работникам!

Желаем Вам оставаться в авангарде экономики Казахстана, как все нефтепереработчики нашей республики, и продолжать быть энергетическим оплотом юга нашей родины!

**С уважением,
Генеральный директор ТОО «ПНХЗ»**

Ш. Данбай

“Атырау мұнай
өндеу зауыты”
жауапкершілігі шектеулі
серіктестігі

Товарищество с ограниченной
ответственностью
“Атырауский
нефтеперерабатывающий
завод”

ISO 14001:2014, ISO 9001:2008, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 қытайлық стандарттары ықпалдағын қамтамасыз ететін сертификатталған

Қазақстан Республикасы, 060001
Атырау қаласы, Зейнолла Қабдолов көшесі, 1
E-mail:ref@anpz.kz WWW http://anpz.kz
тел.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Республика Казахстан, 060001
г. Атырау, ул. Зейнолла Кабдолова, 1
E-mail:ref@anpz.kz WWW http://anpz.kz
тел.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Уважаемый господин Вэй Юйсян!

От имени Правления и всего коллектива ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод» примите самые сердечные поздравления и добрые пожелания в день юбилея - 30-летия со дня деятельности Шымкентского нефтеперерабатывающего завода!

Шымкентский нефтеперерабатывающий завод на сегодняшний день является самым молодым промышленным предприятием по переработке нефти в Казахстане. За три десятилетия ИШНПЗ стал градообразующим предприятием. Это были годы самоотверженного труда, творческих поисков и совершенствования производственных и технологических процессов. Производственная деятельность руководимого Вами завода отвечает высоким стандартам экологической и промышленной безопасности. Коллектив завода активно использует современные методы решения производственных задач, внедряет инновационные технологии. Производимая продукция на ШНПЗ отличается высоким качеством и спросом на рынке.

Шымкентский НПЗ проводит социально ориентированную политику и вносит весомый вклад в развитие программ по здравоохранению, образованию, спорту Южно-Казахстанской области. Всем известна благотворительная деятельность шымкентских нефтепереработчиков.

Ваша компания - пример экономического развития, и Вы уверенно шагаете по пути развития. Своей работой Вы укрепляете дружественные экономические связи между Китайской Народной Республикой и Казахстаном.

В день Юбилея желаем Вам и Вашему коллективу процветания, стабильности, крепкого здоровья, благополучия в семье и долгих лет плодотворной работы.

И.О. генерального директора

Р. Бисалиев

ЮБИЛЕЙ ШЫМКЕНТСКОГО НПЗ

Промышленный гигант, флагман региона и «второй дом» для заводчан – это наш Шымкентский НПЗ, празднующий в этом году 30-летний юбилей. Нынешний юбилей – это отнюдь непростой путь, наполненный трудовыми победами и завоеваниями, отмеченный вехами влияния на экономику всего региона и жизнь ее жителей. Путь предприятия, которое никогда не останавливается на достигнутом.

Страницы истории

Установка ЛК-6У, которую сегодня именуют не иначе как сердцем завода, и была названием проекта по строительству Шымкентского нефтеперерабатывающего завода, реализация которого началась в 1972 году. В течение года был построен цех нестандартного оборудования, но потом проект был заморожен. Произошло это по причине одновременного строительства еще нескольких НПЗ в разных уголках Советского Союза – на Украине, в России, Белоруссии. Работы на строительной площадке вблизи Шымкента возобновились лишь в 1976 году со строительством вспомогательных цехов. В это же время началось поступление оборудования для основного цеха – сегодняшне-

го цеха №1. В 1978 году вводятся еще два новых объекта – цех водоснабжения, канализации и очистных сооружений для действующей ТЭЦ-3, которая обеспечивала теплоэнергией промышленную зону города, а также транспортная артерия завода – товарно-сырьевой цех (ТСЦ).

Апрель 1983 года ознаменовался приемкой нефти – ее первая партия поступила на ШНПЗ из Западной Сибири по трубопроводу «Омск – Павлодар – Чимкент», и уже 11 апреля был торжественно отгружен первый состав «черного золота», который по железной дороге ушел на Ферганский НПЗ. С приходом первой нефти строительство комплекса ЛК-6У стало приближаться к завершению. В середине 1984 года сдается в эксплуатацию еще ряд цехов, включая цех ПВВС (паро-водо-

воздухоснабжения), с подразделениями АКС (азотно-кислородная станция), ЦКС (центрально-конденсатная станция), ВКУ (воздушно-компрессорная установка) и ЦЗЛ (центральная заводская лаборатория). К слову, это те объекты, без которых пуск и дальнейшая эксплуатация установки ЛК-6У были бы невозможны. Запуск комплексной установки ЛК-6У проходил поэтапно, и в декабре 1984 года была пущена Секция 100 (ЭЛОУ-АТ). А 28 января 1985 года был получен первый шымкентский бензин!

Для обеспечения работы оборудования из разных нефтеперерабатывающих уголков СССР – Гурьева, Павлодара, Ферганы, Уфы были приглашены высококлассные специалисты, благодаря труду и профессионализму которых был произведен

ЛК-6У құрылысы, 1973 / Строительство ЛК-6У, 1973 / LK-6U construction, 1973

ШМӨЗ кұрылысшылары символикалық кілт тапсыруда, 1985 / Вручение строителями символического ключа ШНПЗ, 1985 / Handing over a symbolic key of the Shymkent refinery, 1985

успешный пуск установки, проходивший в том числе под давлением сжатых сроков ввода в эксплуатацию. Это С.А.Амирбеков, В.Н.Коваленко, В.В.Хван, Б.А.Туленов, С.А.Мирзадаветов, В.В.Михайлов и другие, которые впоследствии составили основу цеха №1, заложив кадровый фундамент Шымкентского НПЗ.

Вообще, цех №1 стал настоящей кузницей кадров для всего завода, воспитав большое количество специалистов, которые сегодня занимают руководящие посты на НПЗ. Это и Б.Б.Бастов - директор по производству, А.Ж.Ембердиев - главный технический руководитель по охране труда, директор департамента охраны труда, безопасности и экологии. А также главный механик Н.И.Жигунов, начальник производственного отдела В.И.Беленков,

начальник цеха №2 Н.Н.Аханов, старший инженер цеха №2 А.А.Жаксыбаев и начальник ТЭС С.Ж.Тобашев.

В августе 1985 года в эксплуатацию сданы еще две секции - секция 200 и секция 300, а в январе 1986 года - и газодифракционная установка - секция 400. С весны 1986 года завод начинает работать по полной схеме, с плановым выпуском продукции, доведя мощность переработки до 6 млн. тонн в год.

12 февраля 1996 года Южно-Казахстанским территориальным комитетом по государственному имуществу на базе государственного Шымкентского нефтеперерабатывающего завода (Постановление № 251 от 30 декабря 1993 года) было образовано АО «Шымкентнефтеоргсинтез» (ШНОС).

Цифры и факты

44 млн. тонн сырья было переработано на ПКОП с 2005 по 2014 год

75% текущая глубина переработки

65,30% доля высокооктановых бензинов в 2014 году (для сравнения, в 2005 году эта цифра составляла всего 33,27%)

86 млрд. тенге налоговые выплаты ПКОП за 2004-2014 годы

44 млрд. тенге инвестиции в развитие завода за период с 2004 по 2014 год

2,3 млрд. тенге инвестиции в развитие социальной сферы за 2010-2015 год

ок. 1 млрд. тенге объем средств на спонсорские проекты ПКОП за 2004-2015 годы

1,5 млрд. тенге средства, выделенные ПКОП в рамках Меморандума с акимом ЮКО за 2006-2014 годы

В первые годы работы НПЗ ассортимент нефтепродуктов включал бензин марок АИ-76, АИ-72, дизельное топливо марок Л-0,2-62, ЛД-0,2, ЛД-0,5, керосин марки РТ, котельное топливо М-100, М-40, а также сжиженный газ - СПБТ.

Сегодняшний перечень шире: это бензины АИ-96, АИ-92 и АИ-80, летнее и зимнее дизельное топливо, авиакеросин ТС-1, мазут М-100, вакуумный газойль и сжиженный газ СПБТ и БТ, а в ближайшем будущем к этому списку добавится и гранулированная сера.

После распада СССР остро встал вопрос снабжения сырьем, и произошли фундаментальные изменения в структуре его поставок на завод. Вместо западно-сибирской нефти, обладающей средним содержанием серы, сравнительно тяжелой, с низким содержанием парафинов, под которую и был спроектирован завод, на НПЗ стала поступать нефть с Кумколя. Это месторождение было открыто в 1986 году, и уже весной 1990 года первая партия кумкольской нефти пришла на Шымкентский НПЗ.

Сырье с Кумколя более легкое, низкосернистое и высокопарафинистое, и на начальном этапе возникли трудности с выпуском дизельного топлива и керосина. В 1998 году установка гидроочистки дизельного топлива была реконструирована в процесс гидродепарафинизации, что позволило сохранить ассортимент выпускаемого дизельного топлива с увеличением отбора «светлых» нефтепродуктов. В 2001 году была введена в действие новая технология производства авиационного керосина.

В 2000 году завод был приобретен компанией «ПетроКазахстан», тогда носившей имя «Харрикейн Хайдрокарбонз Лтд.», а в 2005 году компания «ПетроКазахстан Инк» была приобретена компанией CNPCI, дочерним подразделением «Китайской Национальной Нефтегазовой Корпорации». В 2007 году Шымкентский НПЗ приобрел еще одного акционера в лице национальной компании «КазМунайГаз» с 50% долей владения. С тех пор основой успеха ПКОП являются два сильных акционера в лице национальных компаний двух государств – казахстанской КМГ и китайской CNPC.

Вклад в развитие

Буквально с первых лет своего существования завод играет большую роль в развитии города и области, усилив свое влияние после перестройки 90-х, ког-

да один за другим закрылись другие промышленные гиганты региона - фосфорный, шинный и другие заводы. Сейчас ПКОП, без сомнения, является градообразующим предприятием, а Южно-Казахстанская область в большей степени ассоциируется у населения всей республики именно с нашим заводом.

Вклад завода в развитие региона действительно огромен. За последние 10 лет налоговые выплаты ПКОП превысили цифру 86 млрд. тенге, а объем инвестиций в развитие завода составил 44 млрд. тенге.

Социальная сфера

Активно ведется работа по программам социальной поддержки работников ПКОП, и за последние 6 лет общий объем финансирования на их реализацию достиг 2,3 млрд. тенге. Так, ежегодно выделяются средства на санаторно-курортное лечение работников завода и организацию летнего отдыха детей. Путевки реализуются работникам с 70%-ной скидкой, а воинам-интернационалистам, инвалидам 3-й группы и участникам ликвидации аварии на Чернобыльской АЭС - бесплатно.

Производятся единовременные выплаты к трем государственным праздникам, а также в Международный женский день 8 марта и в День защитника Отечества 7 мая. Кроме того, осуществляются выплаты лечебного пособия к отпуску и бонуса по итогам работы за год.

«Под постоянным вниманием профсоюза и администрации находятся вопросы, связанные с доставкой работников на работу и с работы за счет средств компании, материальной поддержкой работников, имеющих детей-инвалидов, женщин, находящихся в отпуске по уходу за ребенком, и работников, страдающих тяжелыми заболеваниями, пенсионеров, - отмечает М.Т.Мадиходжаев, директор департамента по трудовым ресурсам и администрации. - Не остаются без внимания и семьи в случае безвременной кончины работников, дети которых до достижения 18 лет получают ежегодное денежное пособие. Еще ежегодно, согласно коллективному договору, 140 пенсионеров ПКОП получают финансовую поддержку на общую сумму более 12 млн. тенге».

Оказывается поддержка работников, чьи дети учатся в высших учебных заведениях, и учреждаются именные сти-

«В трудные 90-е, когда наша школа переживала сложнейший период, на помощь пришел Шымкентский НПЗ. С тех пор, вот уже 24 года, производственный лидер региона, придерживающийся принципа настоящее богатство - великодушие и милосердие, является нашим основным спонсором. Хотелось бы отметить, что помимо материально-технического оснащения школы ПКОП оказывает помощь нашим молодым талантам, зажигая новые звезды в сфере искусства и культуры и прокладывая им дорогу к успеху. В целом завод увеличивает потенциал всего Южно-Казахстанского региона, и в преддверии юбилея мы желаем ПКОП успехов и процветания!»

**К.К.Кадырбаева,
директор школы №65**

пендии студентам, имеющим отличные успехи в учебе. Обучение самих работников происходит за счет средств предприятия, и за последние 8 лет свыше 3,5 тыс. специалистов и более 4 тыс. рабочих

Спартакиаданың қола жүздегерлері, ПҚОП командасы компания президенті Вэй Юйсян мырзамен бірге, 2014 / Бронзовые призеры Спартакиады, команда ПКОП, с президентом г-ном Вэем Юйсяном, 2014 / Bronze winners of the Olympics, PKOP team, with company President Mr. Wei Yuxiang, 2014

прошли обучение по различным программам повышения квалификации на общую сумму свыше 500 млн. тенге.

Реализуется программа по охране и безопасным условиям труда, модернизации рабочих мест, совершенствованию средств защиты от вредных факторов производства. Ежегодно проводится профилактический медосмотр работников с целью своевременного выявления заболеваний. Каждому работнику и двум членам его семьи обеспечивается страховой пакет медицинских услуг.

На ПКООП уделяется внимание здоровому образу жизни: для работников ежегодно выделяются средства для приобретения абонементов в спортзал, и вот уже на протяжении многих лет проводится Заводская Спартакиада по 5 видам спорта. Работники ПКООП принимают участие в Корпоративной Спартакиаде «ПетроКазахстан», а также в спортивных меро-

«Партнерские отношения ТОО «ПКООП» и кафедры «Нефтепереработка и нефтехимия» ЮКГУ им. М.Ауэзова в области подготовки кадров и научно-исследовательских работ укрепляются из года в год. Представители ПКООП принимают участие в разработке модульных программ, специализации, тем дипломных проектов и учебно-исследовательской работе студентов. По предложению специалистов завода в университете введены новые дисциплины, включая «Гидрокаталитические процессы нефтепереработки», «Инновационные технологии глубокой переработки нефти и газа», что позволяет готовить специалистов с широким спектром знаний, необходимых современной нефтеперерабатывающей индустрии. В целом за годы своего существования кафедра подготовила специалистов, достойно представляющих ее в ТОО «ПКООП». В настоящее время в соответствии с решением МОН РК наш университет стал базовым вузом по подготовке кадров для предприятий, вводимых в действие по ППФИИР-2. Так, в 2016 году предполагается подготовка магистрантов по программе «Технология переработки нефти», и залогом ее успешной реализации является дальнейшее плодотворное сотрудничество с ТОО «ПКООП».

Поздравляем ПКООП с юбилеем и желаем дальнейшего роста и процветания!»

Завкафедрой «Нефтепереработка и нефтехимия», к.т.н., профессор С.А. Сакибаева

приятиях «КМГ-ПМ». На заводе действует совет физкультуры, задачей которого является приобщение все большего количества заводчан к спорту. Результаты налицо - команда ПКООП уже дважды за пять лет становилась победителем Корпоративной Спартакиады «ПетроКазахстан» и неоднократно занимала призовые места на других спортивных соревнованиях.

Экология

Обеспечение безопасности производства и природоохранная деятельность - важнейшие сферы внимания на ПКООП. Особым подтверждением эффективности работы в этом направлении является получение ТОО «ПКООП» премии Президента РК «Золотой парыз - 2011» в номинации «За вклад в экологию» по итогам республиканского конкурса года среди крупных предприятий.

На протяжении уже многих лет предприятие может гордиться отсутствием экологических инцидентов и превышения эмиссий в окружающую среду. На ПКООП были внедрены международные системы менеджмента качества ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001 и ISO 9001. Ведется работа по рациональному использованию водных ресурсов, созданию оборотных циклов водоснабжения (например, подача очищенных сточных вод в противопожарную систему), снижению сбросов загрязняющих веществ на природные объекты, внедрению современных биотехнологических процессов при переработке отходов производства и иные работы по минимизации вредного воздействия НПЗ на окружающую среду.

В санитарно-защитной зоне в 2015 году были посажены зеленые насаждения, а в 2010 году введен в эксплуатацию новый пруд-накопитель сточных вод ТОО «ПКООП» в Ордабасинском районе.

Для улучшения экологической обстановки и снижения потерь нефти внедрены установки нижнего слива нефти на эстакаде 322 для предотвращения проливов нефти на поверхность площадки. В целях снижения выбросов серосодержащих газов в атмосферу построена установка по утилизации сероводородсодержащего газа методом Клаусса (установка серы).

Спонсорская программа ПКООП

Ежегодно уже на протяжении восьми лет ПКООП заключает с акиматом ЮКО Меморандум по социальной поддержке населения области. Общая сумма, выделенная «ПетроКазахстан Ойл Продактс» за эти годы, превысила 10 млн. долларов США. Средства идут на реализацию круп-

ных инфраструктурных объектов, способных улучшить жизнь и бытовые условия тысяч горожан и сельских жителей региона. Так, например, в их числе проекты по проведению питьевой воды в новое село Жулдыз и водопровода в села Карабастау и Онтустик, по прокладке асфальтовой дороги через реку Бадам и моста с площади Ордабасы в городе Шымкенте. В рамках Меморандума были проведены капитальный ремонт многоэтажных домов Шымкента, а также модернизация и развитие ЖКХ города, построено здание «Жастар Үйі», проведен текущий ремонт Дома ветеранов «Мейір» в Сайрамском районе и оказана помощь пострадавшим от наводнения в Сарыагашском районе ЮКО.

Помимо Меморандума компания ежегодно выделяет миллионные суммы на социальную поддержку населения ЮКО, за последнее десятилетие достигшие отметки 1 млрд. тенге.

«С каждым годом дружба воспитанников детского дома и компании «ПетроКазахстан» становится все теснее, а сфера благотворительной деятельности - шире. Наши воспитанники всегда чувствуют заботу со стороны ПКООП, и это придает им уверенность в завтрашнем дне.

Материальная база Сайрамского детского дома значительно укрепилась благодаря финансовой поддержке «ПетроКазахстан». Оснащен современным оборудованием стоматологический кабинет, открыт лингафонный кабинет, компьютерный класс, на территории детского дома установлена игровая площадка, и огромной радостью для детей был подаренный компанией автобус. Теперь ребята посещают зоопарк, дендропарк, Ледниковый дворец, драмтеатр Шымкента. Прибавьте к этому еще множество кружков, которые работают при поддержке вашей компании, и ежегодный незабываемый отдых наших ребят в летнем оздоровительном лагере «ПетроКазахстан» «Арай-Санрайс».

Воспитанники гордятся своими спонсорами, ведь «ПетроКазахстан» является примером для подражания - добрые дела неизменно ведут к успеху! Желаем вашей компании роста, новых проектов, а всем сотрудникам - здоровья и счастья. С юбилеем, «ПетроКазахстан»!»

Н.Б. Тастыбаева, директор Сайрамского детского дома №4

«Большинство проектов - долгосрочные, - подчеркивает менеджер отдела по связям с общественностью Е.Жумадил. - Это и подшефный Сайрамский детский дом, поддерживаемый заводом на протяжении последнего двадцатилетия, и единственная в ЮКО Балетная школа, которой наша компания помогает со дня ее образования вот уже 11 лет. Ежегодно ПКОП оказывает поддержку подшефному Дому юношества, шымкентской школе-гимназии №65 и школе №54, находящейся в селе Карабастау, выделяя средства на ремонт, оборудование классов и приобретение необходимых методических материалов. Оказывается и адресная поддержка юным талантам региона для их участия в крупных конкурсах и фестивалях, чемпионатах республики и мира».

В течение нескольких лет ПКОП помогает населению сельского округа Жұлдыз Сайрамского района в решении социальных проблем, где помимо проектов в рамках Меморандума выделялись средства на проведение телефонизации, приобретение и установку трансформатора и подвод питьевой воды.

На протяжении шести лет «ПетроКазахстан» является генеральным спонсором республиканской благотворитель-

ной акции «Женщины Казахстана против бедности», проводимой совместно с Комиссией по делам женщин и семейно-демографической политике при акиме ЮКО. Это проекты по созданию дополнительных рабочих мест в Сарыагашском, Махтарааральском, Созакском районах, г.Кентау и г.Арыс, а также по приобретению медицинского оборудования для детских учреждений Шымкента и 15 районов ЮКО. Нужно отметить, что поддержка здоровья подрастающего поколения казахстанцев для ПКОП - особое направление. За последние годы компания выделяла средства на оснащение вновь открывающегося Областного детского центра в Шымкенте, приобретение необходимого оборудования и развивающих методических пособий для 22 коррекционных детских садов в районах ЮКО, а также на протяжении нескольких лет оказывала финансовую поддержку детям с ВИЧ.

Еще один совместный проект ПКОП - с Ресурсным центром ремесленников ЮКО по техническому оснащению ремесленников ЮКО - также направлен на развитие мелкого ремесленничества, домашнего труда малоимущих, многодетных семей и создание дополнительных рабочих мест.

Уже несколько лет компания спонсирует участие спортсменов Федерации бокса на соревнованиях международного уровня, проведение спортивных состязаний в республике, а также развитие детских секций бокса в регионах страны. Этот проект по развитию бокса в Казахстане, на реализацию которого выделяются значительные средства, стал традиционным для ПКОП. Предметом гордости являются отличные результаты сборной Казахстана по боксу в 2013 году, когда «золото» на чемпионате мира по боксу, который проходил в Алматы, взял южноказахстанец Биржан Жакыпов, прославивший ЮКО.

Являясь неотъемлемой частью энергетического комплекса страны, нефтепереработка сегодня - это слагаемое будущего экономического роста, модернизации производства, а также решения социальных проблем региона. Замечательные трудовые традиции, высокий профессионализм и компетентность работников завода, а также эффективный менеджмент и далее станут залогом успеха и процветания Шымкентского НПЗ. Пусть эта значительная веха станет точкой отсчета для новых достижений и побед.

С юбилеем, дорогие коллеги! Здоровья, счастья вам и новых свершений!

ЛК-6У кешенді қондырғысының 400 секциясы - ГФҚ (газды фракциялау қондырғысы), 2014 / Установка ГФУ (газофракционирование), секция 400, установка ЛК-6У, 2014 / GFU (Gas Fractionation Unit), Unit-400, LK-6U, 2014

KAZENERGY – 10 ЛЕТ!

Этот год – юбилейный для целого ряда крупных игроков казахстанского нефтегазового сектора. 30-летие празднует наш НПЗ, 70-летие – Атырауский нефтеперерабатывающий завод и 10-летие – Казахстанская ассоциация организаций нефтегазового и энергетического комплекса KAZENERGY, за столь короткий срок ставшая авторитетной площадкой для диалога между бизнесом и властью. В преддверии юбилейного Форума KAZENERGY мы поговорили с ее генеральным директором Асетом Магауовым.

- Асет Маратович, прежде всего позвольте поздравить Вас с 10-летием Ассоциации! За эти годы KAZENERGY стала самым влиятельным общественным объединением в энергетической отрасли Казахстана. Что, на Ваш взгляд, стало ключом к такому успеху?

- Да, действительно, за 10 лет Ассоциация добилась немалых успехов. Ключом, на мой взгляд, является четкое понимание того, для чего в принципе Ассоциация создавалась. Мы одинаково понимаем, что нужно отрасли изнутри и политику государственного регулирования в ней. Обе стороны должны «слышать» друг друга.

Необходимость создания Ассоциации была продиктована тем временем, когда сформировалось яркое очертание отрасли и появилось много игроков. 2 ноября 2005 года с целью создания наиболее оптимального климата, защиты интересов, конструктивного диалога бизнеса, работающего в сфере ТЭК, с органами власти и зарубежными коллегами была создана Ассоциация KAZENERGY. Сегодня мы объединяем более 80 компаний нефтегазовой и энергетической отраслей. Численность сотрудников Ассоциации небольшая – чуть более 50 человек, тем не менее продуктивность и уровень реализации поставленных задач высокий, несмотря на то, что с каждым новым членом на нас возлагаются дополнительные задачи. Говоря о качественном составе, могу с гордостью отметить, что в KAZENERGY работают профессионалы, которые имеют опыт работы как в государственных органах, так и в отраслевых компаниях. Это тот симбиоз, который нам очень помогает в работе. Поэтому наш основной и единственный актив – это кадры.

Также хотелось бы отметить, что немаловажную роль в успехе Ассоциации сыграл личный авторитет нашего Председателя Тимура Аскарловича Кулибаева. Как на территории Казахстана, так и на международном уровне его мнение является весомым.

- Являясь звеном между недропользователями и государством, с какими государственными органами вы взаимодействуете чаще всего и как организован этот процесс?

- Деятельность Ассоциации затрагивает вопросы развития нефтегазовой и энергетической отраслей, экологии, инвестиций, налогообложения, развития человеческого капитала, социальной ответственности, совершенствования законодательства в указанных областях и многое другое. Для решения задач по всем этим направлениям в Ассоциации действуют координационные, экспертные и научно-технические советы, в состав которых входят представители Парламента РК, Министерства энергетики, Министерства по инвестициям и развитию, Министерства финансов, Министерства юстиции, Министерства национальной экономики и других государственных ведомств, а также крупных компаний энергетической отрасли. Таким образом, мы создали на базе Ассоциации диалоговые площадки, где рассматриваются предложения и замечания экспертов как со стороны государства, так и со стороны компаний.

В большей степени мы сотрудничаем с нашим профильным ведомством – Минэнерго, с которым в прошлом году подпи-

сали соглашение о сотрудничестве. Министерство энергетики имеет возможность использовать широкие аналитические, кадровые и финансовые ресурсы Ассоциации в процессе формирования и реализации государственной политики в нефтегазовой отрасли. А Ассоциация эффективно обеспечивает представление и защиту интересов не только членов Ассоциации, но и широкого круга инвесторов. Кроме того, мы стараемся реагировать на потребности рынка и на местах. Областные и городские акиматы энергетических регионов активно сотрудничают с нами по поддержке местных компаний и совместному принятию решений по финансированию на средства недропользователей.

Так, в прошлом году между акиматом Кызылординской области и нами был подписан меморандум о сотрудничестве и взаимопонимании. Сотрудничество направлено на повышение инвестиционной привлекательности региона, создание условий для дальнейшего расширения трансфера технологий и внедрения новых технологий, а также условий по повышению экологической безопасности и энергоэффективности, увеличению местного содержания и росту доли казахстанских специалистов, занятых на предприятиях нефтегазового комплекса области.

Нами было инициировано создание межведомственной комиссии по развитию нефтегазовой и энергетической отраслей, которая является консультативно-совещательным органом при Правительстве РК. KAZENERGY с момента создания и по сей день принимает активное участие в ее работе.

Наряду с этим Национальная палата предпринимателей «Атамекен» делегировала нам полномочия в экспертизе проектов НПА, участие в разработке национальных топливно-энергетических балансов, стандартов и технических регламентов в отрасли; участие в мониторинге исполнения контрактных обязательств в части местного содержания в закупках товаров, работ и услуг, соразвития территорий,

кадрах и пр. Также нами проводится обязательная экспертиза всех проектов НПА, касающихся интересов членов Ассоциации.

- Можете выделить ключевые проекты и инициативы за это десятилетие и как они повлияли на энергетическую отрасль республики?

- За 10 лет реализованных проектов, конечно, много. Давайте остановимся на крупных достижениях.

Так, в сфере энергетики Ассоциация приняла участие в формировании Концепции развития топливно-энергетического комплекса РК до 2030 года, которая утверждена Постановлением Правительства РК от 28 июня 2014 года. В этом документе представлены и учтены наши предложения по созданию Национального оператора в сфере производства электроэнергии, совершенствованию действующей модели тарифообразования на рынке электроэнергии и развитию возобновляемых источников энергии.

Совместно с Секретариатом Энергетической Хартии мы разработали «Обзор государственной политики РК в области энергосбережения и повышения энергоэффективности», представляющий детальный анализ текущей и планируемой политики энергосбережения и повышения энергоэффективности в РК и рекомендации для казахстанских властей в этом направлении.

В сфере техрегулирования KAZENERGY ведется работа по модернизации системы стандартизации в нефтегазовой отрасли.

Большая работа проделана в сфере законодательства и налогообложения. Так, в целях совершенствования законодательства РК по недропользованию продолжается работа по разработке проекта Кодекса о недрах и недропользовании. В настоящее время разработана концепция проекта Кодекса, которая в июле была одобрена на МВК по вопросам законопроектной деятельности. Кодекс о недрах разрабатывается Министерством инвестиций и развития РК по поручению Главы государства. Активный вклад в разработку проекта вносили и юристы «Петро-Казахстан» в составе экспертного совета Ассоциации по вопросам законодательства.

В рамках целевого проекта «Участие в работе по внесению изменений и дополнений в Налоговый кодекс РК» в 2014 году от членов Ассоциации нами принято и проанализировано 87 предложений/поправок, из которых 21 была направлена от имени Ассоциации в Министерство национальной экономики. По итогам рассмотрения проекта, который передан из Мажилиса в Сенат, нашли свое отражение 8

KAZENERGY ұжымы / Коллектив KAZENERGY / KAZENERGY staff

поправок членов KAZENERGY. В 2015 году по итогам заседаний рабочей группы в сравнительную таблицу принятых поправок вошли еще 5 поправок членов Ассоциации.

В ходе деятельности рабочей группы по вопросу снижения налоговой нагрузки на недропользователей РК с участием представителей министерств национальной экономики, финансов, энергетики, АО НК «КазМунайГаз» нами был проведен анализ текущей ситуации недропользователей и планируемых действий на 2015 год. Так, с учетом прогнозируемого уменьшения чистого дохода у недропользователей в 2015 году предложен проект формулировки внесения изменений в Налоговый кодекс и другие законодательные акты по введению механизма зачета суммы ЭТП при уплате рентного налога на экспорт, варианты шкалы привязки ставки ЭТП к мировой цене на нефть и представлены предложения по внесению изменений в Постановление Правительства РК по облегчению применения процедуры по отнесению месторождений к низкорентабельным и получению льгот по НДС.

В целях содействия решению экологических задач Ассоциация входит в состав двух рабочих групп при Министерстве энергетики. На сегодняшний день разработан законопроект «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по экологическим вопросам».

Также нами достигнута договоренность с Министерством энергетики о пересмотре методики расчета экономической оценки косвенного ущерба от загрязнения окружающей среды и продолжается работа по проработке вопроса по дублирующей ответственности природопользователей за осуществление сверхнормативных эмиссий в рамках административного и налогового законодательства.

Ведется работа по вопросам экологического мониторинга и фоновых экологических исследований при проведении нефтяных операций в казахстанском секторе Каспийского моря, вопросы снижения объемов выбросов парниковых газов, в том числе формирование национального плана и функционирование системы распределения квот на выбросы парниковых газов и другие.

В рамках деятельности Координационного совета по развитию человеческого капитала нами сформирован перечень профессий нефтегазовой отрасли, который предназначен для учета состава и распределения кадров по категориям персонала, разработки профессиональных стандартов, которые должны послужить основой для подготовки специалистов и сертификации персонала.

Ассоциация провела обзор корпоративной социальной ответственности компаний нефтегазовой отрасли. Впервые проведена оценка полного вклада нефтегазовой отрасли в социально-экономическое развитие государства. В исследовании раскрыты ключевые результаты деятельности в области социальной ответственности, примеры лучших практик, оценка вклада в социально-экономическое развитие РК, мнения первых руководителей и рекомендации по улучшению управления в области социальной ответственности. Благодаря обзору нефтегазовые компании смогут вести более эффективный диалог с заинтересованными сторонами, привлечь больше внимания руководства к вопросу социальной ответственности, сравнить собственную деятельность в этом направлении с другими практиками.

В рамках образовательной программы KAZENERGY ведется работа по предоставлению грантов и стипендий студентам и магистрантам вузов, учащимся колледжей, преподавателям и мастерам производ-

ственного обучения по профильным специальностям. Только за 2013-2014 учебный год количество студентов и преподавателей, удостоившихся стипендий и грантов KAZENERGY, составило 92 человека. Общая сумма ежегодных выплат превышает 20 млн. тенге.

- Оказание содействия компаниям-членам Ассоциации - одна из задач KAZENERGY. Как повлияло сотрудничество с Ассоциацией на работу ее членов? Пожалуйста, расскажите, как Ассоциация помогла компаниям в решении их проблем?

- В наш адрес постоянно поступают запросы от членов Ассоциации на решение различных задач. Все запросы фиксируются и держатся на контроле до полного их исполнения. К тому же раз в год мы проводим региональную сессию для членов Ассоциации.

К примеру, Ассоциация способствовала пересмотру контракта на недропользование АО «Каражанбасмунай», где месторождение Каражанбас включено в Перечень месторождений углеводородного сырья, относимых к категории низкорентабельных, высоковязких, обводненных, малодобываемых и выработанных, утвержденный Постановлением Правительства РК от 18 июня 2014 года № 673. Данная мера обеспечит снижение затратной части при добыче углеводородов.

Также по обращению компании NCOC Ассоциацией был направлен запрос в Генеральную прокуратуру РК по вопро-

су необходимости заключения отдельного контракта на недропользование для осуществления работ по закачке бурового шлама, образующегося в результате бурения добывающих скважин. Нами были организованы и проведены встречи с участием Генеральной прокуратуры РК и компании NCOC, по результатам которых Генеральной прокуратурой направлен ответ NCOC, отвечающий интересам компании.

Нашими усилиями Постановлением Правительства РК было принято решение об освобождении от обязанности обеспечения фиксированного процентного соотношения между казахстанскими и иностранными работниками до 1 января 2017 года недропользователей Карачаганакского, Северо-Каспийского, Тенгизского проектов, а также его операторов, подрядных и субподрядных организаций при условии наличия программы по увеличению местного содержания в кадрах.

- Одна из целей KAZENERGY - улучшение инвестиционного климата страны. Расскажите, какие шаги предпринимает Ассоциация для укрепления имиджа Казахстана на международной нефтегазовой арене?

- Мы работаем над улучшением инвестиционного климата, в первую очередь, изнутри. Как я уже ранее говорил, разрабатывается прочная законодательная основа - ведется работа над Кодексом о недрах. Здесь же прорабатывается система

налогообложения инвестиционных проектов.

Ассоциация старается быть причастной к мировым нефтегазовым мероприятиям, принимая активное в них участие. KAZENERGY является членом Всемирного нефтяного совета. Членство дает нам возможность получать информацию об инновационных технологиях, проводить экспертную оценку проектов, продвигать казахстанские продукты и услуги на международные рынки, создавая положительный имидж нефтегазовой и энергетической отраслей Казахстана. Помимо этого недавно мы подписали меморандумы о сотрудничестве с Международным энергетическим агентством и Агентством по возобновляемым источникам энергии IRENA. Так мы закрепили наши намерения развивать отрасль совместными усилиями. В 2010 году Ассоциация KAZENERGY подписала соглашение о «глобальном партнерстве» с Всемирным энергетическим советом. Тем самым мы приобрели возможность прямого участия в глобальных исследованиях, работе над техническими проектами, а также в региональной деятельности Совета, где, представляя интересы Казахстана, Ассоциация вносит свой вклад в развитие глобальной энергетической политики.

Ведется работа по реализации Инициативы прозрачности добывающих отраслей (ИПДО). Мы входим в состав Национального совета заинтересованных сторон РК по ИПДО, представляя интересы компаний нефтегазового сектора.

KAZENERGY Қауымдастығының Төраға орынбасары Ж.Ж.Сәрсенов, KAZENERGY Қауымдастығының Төрағасы Т.А.Құлыбаев, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының Ұжымдық даму жөніндегі орынбасары Д.А.Берлібаев / Заместитель Председателя Ассоциации KAZENERGY Д.Ж.Сарсенов, Председатель Ассоциации KAZENERGY А.Т.Кулибаев, Заместитель председателя Правления по Корпоративному центру АО НК «КазМұнайГаз» Д.А.Берлібаев / KAZENERGY Chairman Deputy D.Sarsenov, KAZENERGY Chairman A.Kulibayev, Deputy Chairman of the Board of Corporate Development of JSC NC KazMunaiGas D.Berlibayev

Ассоциация является рабочим органом участия Казахстана в Международной Энергетической Хартии. В прошлом году мы принимали у себя представителей стран-участников этого соглашения на 25-й сессии Конференции по Энергетической Хартии, где была подписана Астанинская декларация, определяющая стратегические направления развития Энергетической Хартии в ближайшие пять лет.

Международная интеграция - это первый путь быть признанным мировым сообществом. Участвуя в различных международных мероприятиях, мы перенимаем опыт и понимаем требования мирового сообщества к отрасли, которая требует вливания инвестиций. В этом направлении наша деятельность направлена на формирование стабильного, положительного имиджа страны как привлекательного для инвестиций государства.

- Чему будет посвящен предстоящий Форум KAZENERGY?

- Ситуация на мировом энергетическом рынке сейчас непростая. Поэтому в этом году тематика форума отражает реалии сегодняшнего дня: трансформацию энергетических рынков, изменение их архитектуры, географическое смещение потребителей и поставщиков энергоресурсов, замедление экономического роста, ну, и само собой, цены на нефть. Все эти темы станут предметом обсуждения на X Евразийском Форуме KAZENERGY. Форум - юбилейный, особо важный для нас. За 10 лет масштабы Форума заметно увеличились, и интерес к нему только растет. Мы совершенствуем процесс организации мероприятия из года в год, стараемся держать высокий уровень спикеров. Со стороны Правительства Форум всегда посещают Премьер-министр и министры РК - в этом году ожидается весомый состав зарубежных спикеров. В их числе Вице-председатель IHS, лауреат Пулитцеровской премии за книгу «Добыча: всемирная история борьбы за нефть, деньги и власть» Дэниел Ергин, специальный представитель Генерального секретаря ООН и Генеральный директор Инициативы по устойчивой энергетике для всех (SE4All) д-р Канде К.Юмкелла, Генеральный директор Международного агентства по возобновляемой энергетике (IRENA) Аднан З.Амин, Президент Всемирного нефтяного совета Йозеф Тот, Генеральный секретарь Энергетической Хартии Урбан Руснак, Старший Вице-президент ExxonMobil Марк У.Альберс и другие.

- Помимо ежегодного Форума KAZENERGY у вас функциониру-

ют Молодежный форум и Женский энергетический клуб. Расскажите о них подробнее.

- Эти два мероприятия традиционно проходят в рамках Форума KAZENERGY. Занимаясь развитием отрасли, мы не должны забывать о подрастающем поколении, которое надо обучать и передавать накопленный опыт. Формат Форума как ничто другое подходит для этих целей. Для этого на полях Форума проводятся различные мастер-классы, «круглые столы» с именитыми представителями ТЭК, причем не только Казахстана, но и зарубежья. Вот уже второй раз на Молодежном форуме мы подведем итоги конкурса «Innovation Man» - конкурс разработки инновационных проектов в сфере нефтехимии, атомной, нефтегазовой и энергетической отраслей. Победителям конкурса будет дана возможность получить грант на получение степени MBA в «Назарбаев Университете», КБТУ, грант до 5 млн. рублей от фонда «Сколково», совместно с которыми проводится конкурс. Кроме того, Молодежным комитетом на постоянной основе ведется благотворительная работа по материальной поддержке ветеранов ВОВ, детских домов и инвалидов.

Женский энергетический клуб направлен на объединение женщин - руководителей компаний, представительниц государственных органов, международных организаций и общественности для обсуждения и поиска оптимальных решений социально-экономических, правовых, гендерных и иных вопросов развития нефтегазовой и энергетической отраслей, а также на определение роли женщин в энергетике будущего.

- Каковы цели и задачи Ассоциации на ближайшее пятилетие? Что, на Ваш взгляд, еще нужно изменить в казахстанской нефтегазовой отрасли, чтобы приблизиться к идеалу? И каков он - этот идеал?

- В краткосрочной перспективе мы планируем реализовать наши целевые проекты на этот год, утвержденные Советом Ассоциации. В дальнейшем, после принятия изменений в Экологический кодекс, Кодекс о недрах и сопутствующих изменений в налоговое законодательство потребуются кропотливая работа по разработке и утверждению подзаконных актов, внедрению международных стандартов учета запасов.

Об идеальной нефтегазовой отрасли. Невозможна ситуация, при которой мировые цены на нефть будут стабильно высокими, следовательно, надо обеспечить устойчивость отрасли при различной ценовой конъюнктуре, что может основываться только на предсказуемой, транспа-

рентной и понятной системе регулирования. То есть под идеальной отраслью я бы подразумевал создание экономических, технических, разрешительных условий для ее успешного развития. А именно, реформа системы налогообложения в недропользовании, переход на международные стандарты при строительстве и эксплуатации нефтегазовых объектов, реформа экологического законодательства, кардинальное изменение подходов к регулированию выбросов парниковых газов, процедуры согласования проектных документов, взвешенная политика в отношении принципов рациональной разработки, подготовка конкурентоспособных кадров и многое другое.

Это системные задачи, которые требуют постоянного внимания. Со своей стороны, мы стараемся держать руку на пульсе, реагировать на вызовы и прикладывать все усилия для устранения преград в работе членов KAZENERGY.

- Наша компания является членом KAZENERGY с первых дней существования Ассоциации. Как бы Вы оценили наше сотрудничество?

- Как Вы отметили, «ПетроКазахстан» одной из первых компаний отрасли стала членом нашей Ассоциации. Это означает, что компания разделила наше стремление. «ПетроКазахстан» активно принимает участие в нашей работе. Ранее я говорил о средствах коммуникаций с нашими членами. Так вот, представители «ПетроКазахстан» входят в состав наших координационных и экспертных советов, рабочих групп по различным вопросам. Совместно мы работаем над снижением налоговой нагрузки на недропользователей. Пользуясь такой возможностью, хочу выразить благодарность руководству группы компаний «ПетроКазахстан» и департаменту по стратегическим коммуникациям за постоянную поддержку Ассоциации в участии в различных международных мероприятиях, таких как Всемирный нефтяной конгресс, Международный экономический форум, где Ассоциация представляла интересы всего топливно-энергетического комплекса Казахстана. И, конечно, мы высоко ценим оказываемое «ПетроКазахстан» содействие в проведении Евразийского Форума KAZENERGY.

У вашего нефтеперерабатывающего подразделения в этом году тоже юбилей. Позвольте поздравить «ПетроКазахстан Ойл Продактс» с 30-летием! Желаю, чтобы наши качественные партнерские отношения продолжались, крепили и приносили взаимные плоды.

Желаем Вам дальнейших успехов и благодарим за интервью!

ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦИИ И МОДЕРНИЗАЦИИ ПКОП – ПРОМЕЖУТОЧНЫЕ ИТОГИ

Качественные преобразования, которые произойдут на ПКОП в результате реализации Проекта модернизации, откроют новые возможности не только для самого предприятия, но и для региона и республики в целом. Начало выработки экологически чистых бензина и дизеля, а также развитие нового направления – выпуска продукции для нефтехимии благоприятно повлияют на экологическую ситуацию в регионе, удовлетворят требования рынка и создадут мультипликативный эффект для развития смежных отраслей в ЮКО.

Стоит отметить, что проекты по реконструкции и модернизации реализуются на ПКОП постоянно, и с момента приобретения завода в 2000 году на их реализацию были инвестированы значительные средства. Одно из достижений на заводе – снижение затрат и повышение эффективности переработки – стало возможным благодаря реализации программ по усовершенствованию производства, реконструкции действующих установок и внедрению новых современных технологий. В частности, на ПКОП был выполнен ряд проектов, направленных на повышение качества нефтепродуктов и улучшение ассортимента, в их числе – замена катализатора на установке риформинга и технологического оборудования.

Важным стало и увеличение межремонтного интервала, для чего был осуществлен ряд проектов по повышению надежности основного перерабатывающего оборудования. Это обеспечило более длительную бесперебойную работу завода без его остановки на ежегодный профилактический ремонт. На ПКОП ежегодно выполняются мероприятия по повышению противопожарной и экологической безопасности. Так, был проведен экологический мониторинг наблюдательных скважин состояния подземных вод в районе завода и Акдалинского пруда-испарителя и реализован проект, направленный на исключение загрязнения подземных вод.

Но Проект реконструкции и модернизации Шымкентского НПЗ – это масштабные преобразования, которые откроют новую страницу в истории развития ПКОП. Реализация Проекта была начата в 2011 году, планируемая дата завершения – конец 2017 года. Основная цель Проекта – довести работу завода до уровня, отвечающего современным мировым стандартам деятельности нефтеперерабатывающих заводов. Задач несколько:

- восстановление проектной мощности по переработке нефти с 5,25 до 6 млн. тонн в год;

Изомеризация қондырғысының құрылысы, 2015 / Строительство установки изомеризации, 2015 / Construction of the Isomerisation Unit, 2015

- увеличение глубины переработки нефти до 90%;
- улучшение качества вырабатываемой продукции до уровня требований стандартов Евро-4 и Евро-5 согласно требованиям техрегламента Таможенного союза;
- увеличение ассортимента с началом выпуска продукции с высокой добавленной стоимостью – пропан-пропилена (сырье нефтехимии), элементарной серы и МТБЭ (высокооктановый компонент бензина);
- снижение вредных выбросов в атмосферу.

В числе преимуществ от реализации Проекта: наращивание мощностей для увеличения выхода легких нефтепродуктов в целях импортозамещения и обеспечения ими внутреннего рынка РК, создание новых рабочих мест в Шымкенте и дальнейшее улучшение экологической безопасности производства.

Проект модернизации ПКОП был включен в Государственную програм-

му форсированного индустриально-инновационного развития РК, и ориентировочная стоимость его реализации составит 1,8 млрд. долларов США, для чего привлекаются средства, в том числе на межгосударственном уровне. Так, в рамках визита Президента Казахстана Н.А.Назарбаева в Китай в мае 2014 года был подписан Меморандум об открытии Экспортно-импортным банком Китая кредитной линии для Казахстана в размере 1 млрд. долларов США на реализацию Проекта модернизации.

Реализация Проекта поделена на два этапа.

1-й этап Проекта

Для обеспечения выпуска моторных топлив класса Евро-4 и Евро-5 согласно требованиям техрегламента Таможенного союза первый этап Проекта включает строительство двух новых установок (производства серы и изомер-

ризации) и реконструкцию установки гидроочистки дизельного топлива.

Так, в марте 2014 года был завершен проект реконструкции установки гидроочистки дизельного топлива, в рамках которого на установке С-300/1 был установлен новый реактор Р-301-1. Высота реактора - 22 метра, вес - 219 тонн, объем - 177 м³, и в реактор было загружено более 106 тонн катализаторов. Монтаж осуществляли подрядные организации ТОО «Мастерстрой» (монтаж фундамента и железобетонных конструкций) и ТОО «РМУ» (монтаж металлоконструкций, обвязка трубопроводов и установка самого реактора).

В июне 2015 года успешно проведены гарантийные эксплуатационные испытания на производительности 1,5 млн. тонн/год с достижением проектных показателей при выработке летнего дизельного топлива на уровне стандарта Евро-5. Новый реактор Р-301-1 позволяет нашему заводу осуществлять выработку экологически чистого дизельного топлива, соответствующего стандартам Евро-4 и Евро-5.

Также завершено строительство установки производства серы мощностью 4 тыс. тонн в год (УПС-4000) и ведется подготовка к ее запуску. Период строительства установки пришелся на 2011-2014 годы, и он включает все этапы реализации проекта - разработку СРЕ проектно-сметной документации, получение согласования от госорганов и госэкспертизы, строительно-монтажные работы, индивидуальные испытания и предпусковые работы.

УПС-4000 - это первый технологически сложный объект в новейшей истории ПКОП, он позволит расширить

По расчетам АО «КазМунайГаз - переработка и маркетинг», среднее значение технологической сложности ПКОП или так называемый индекс Нельсона после реализации Проекта модернизации составит 8,0.

Индекс Нельсона был разработан У.Нельсоном в 1960-1961 годах и является оценкой уровня вторичной мощности преобразования на НПЗ по отношению к первичной мощности дистилляции. Данный индекс присваивает коэффициент сложности каждой основной единице оборудования НПЗ на основе его сложности и стоимости в сравнении с оборудованием по перегонке сырой нефти, которому присваивается коэффициент сложности 1,0. К примеру, установка каталитического крекинга в зависимости от применяемой технологии (R2R, RFCC, МНС, SHC и др.) имеет коэффициент, равный 2-4, то есть она в 2-4 раза сложнее, чем установка для перегонки сырой нефти при той же производительности. Таким образом, суммируя значения сложности, присвоенные каждой единице оборудования, определяется сложность НПЗ по индексу Нельсона.

Индекс Нельсона все увереннее занимает позиции при расчете эффективности проекта, вытесняя термин «глубина переработки». Индекс Нельсона указывает не только на интенсивность инвестиций на НПЗ, но и на его потенциал добавленной стоимости и дальнейшего усложнения вторичных мощностей.

Для справки: текущий индекс Нельсона на американских НПЗ составляет 10,4, европейских - 7,8, а российских (также проводящих масштабную модернизацию) - 4,5. Текущее среднее значение индекса Нельсона на казахстанских НПЗ (до завершения проектов модернизации) составляет 5,4; а после ее завершения достигнет 11,3 на АНПЗ и 9,2 на ПНХЗ.

продуктовую линейку новым продуктом - гранулированной серой. Строительство установки также имеет большое значение и для региона, так как ее появление даст импульс развитию смежных отраслей экономики ЮКО ввиду широкого применения серы, которая используется в химической промышленности для производства серной кислоты, синтетического волокна, сернистых красителей, дымного пороха, в резиновой промышленности и фармацевтике. Планируемый срок получения 1-й пробной партии продукции - сентябрь 2015 года.

В мае 2014 года начаты строительно-монтажные работы по установке изомеризации, и ее ввод в эксплуатацию планируется в декабре 2016 года. Основным назначением данной установки является производство высокооктанового компонента автобензина и повышение качества автобензинов до Евро-4 и Евро-5.

На конец августа уже:

- разработано до 83% рабочей документации;
- выполнено 238 из 372 фундаментов под оборудование, что составляет 4946 из 5481 м³, или 90%;

«Күкірт өндірісінің қондырғысын салу» жобасының 2-сатылы EPC келісім-шартына қол қойылуы / Подписание EPC контракта на 2-й этап Проекта «Строительство установки производства серы» / The signing of EPC contract for the 2nd stage of the Project to construct a sulphur production unit

- выполняется обратная засыпка котлованов;
- размещены заказы на изготовление 141 из 150 единиц технологического оборудования, или 94 %;
- поставлено и проводится сегментная сборка 17 единиц оборудования;
- поставлено и произведен монтаж 11 единиц оборудования, включая 3 крупногабаритные ректификационные колонны: дезисептангизатор К-701, дезисептангизатор К-704 и сплиттер нефти К-205.

2-й этап Проекта

Второй этап Проекта направлен на строительство новых и реконструкцию существующих технологических установок и объектов общезаводского хозяйства для восстановления проектной мощности до 6 млн. тонн в год и увеличения глубины переработки нефти до 90%.

В рамках второго этапа будут построены такие новые установки, как установка каталитического крекинга, установка гидроочистки бензина каткрекинга и установка производства МТБЭ. В дополнение будет построена еще одна установка производства серы мощностью 15 тыс. тонн в год.

После завершения второго этапа увеличится производство нефтепродуктов до следующих показателей: высокооктановые бензины (с текущих 700 тыс. тонн до 2,3 млн. тонн в год), дизельное топливо (с 1,3 до 2 млн. тонн в год), авиатопливо (с 280 до 350 тыс. тонн в год). Будет налажен и выпуск новых продуктов: пропан-пропилена (сырье нефтехимии) и МТБЭ (высокооктановый компонент бензина).

Уже завершена разработка проектно-сметной документации по западным стандартам с адаптацией к казахстанским нормам и стандартам, производится разработка рабочей документации и размещение заказов на оборудование. 16 января 2015 года был подписан ЕРС-контракт для реализации второго этапа Проекта с компанией СРЕСС.

В настоящий момент проводятся земляные работы для подготовки к выполнению строительного-монтажных работ с тем, чтобы в 3-м квартале 2015 года приступить к их выполнению. А на 3-й квартал 2017 года запланировано механическое завершение и начало пусконаладочных работ. Завершение реализации второго этапа, а значит, и Проекта реконструкции и модернизации Шымкентского НПЗ в целом намечено на 4-й квартал 2017 года.

В результате реализации Проекта на заводе будут построены 6 основных технологических установок:

- 1) изомеризации - 600 тыс. тонн в год, лицензиар UOP, США;
- 2) производства серы - 4 тыс. тонн в год, лицензиар СРЕ, КНР;
- 3) производства серы - 15 тыс. тонн в год, лицензиар СРЕ, КНР;
- 4) каталитического крекинга - 2000 тыс. тонн в год, лицензиар UOP, США;
- 5) гидроочистки бензина каткрекинга - 1000 тыс. тонн в год, лицензиар Axens, Франция;
- 6) производства МТБЭ - 244 тыс. тонн в год, лицензиар Axens, Франция.

В целом после завершения модернизации количество технологических установок возрастет с 9 до 15.

Будут внедрены такие технологические процессы, как лицензионные процессы UOP изомеризации PENEX, щелочной очистки насыщенных и ненасыщенных сжиженных углеводородных газов Meerox, каталитический крекинг RFCC - процесс крекинга мазута и вакуумного газойля с получением высокооктанового компонента бензина. Компанией UOP пролицензировано более 50% установок RFCC в мире.

Также будут осуществлены строительство и реконструкция вспомогательных и существующих секций / блоков / установок:

- обессеривание насыщенных и ненасыщенных СУГ, очистки щелочи;
- точечного налива нефтепродуктов;
- регенерации амина и отпарки кислых стоков;
- разделения С3/С4 и очистки водорода;
- атмосферной перегонки, гидроочистки бензина, сплиттера нефти и гидроочистки дизтоплива.

В дополнение на ПК ОП будут построены новые объекты общезаводского хозяйства: очистные сооружения, обратное водоснабжение, хранение СУГ, производство азота, воздуха КИПиА, химической очистки воды, пара, резервуарные парки, факельная система, система пожаротушения и электроснабжения, операторные для управления технологическим процессом и т.д.

Эко-бонус

Как отмечено, важнейшим аспектом Проекта модернизации является его экологическая составляющая.

Так, на установке производства серы будет производиться утилизация сероводородсодержащего газа, образующегося в различных переделах завода, с получением товарного продукта - гранулированной элементарной серы, что позволит уменьшить выбросы вредных сернистых соединений в атмосферу с факельной линии до 99%.

Внедрение герметичной системы налива нефтепродуктов в вагоны-цистерны предполагает герметизацию наливных люков вагон-цистерн при проведении наливных процедур с отводом образующихся паров углеводородов в систему рекуперации. Это тоже позволит уменьшить выбросы загрязняющих веществ в атмосферу до 450 тн/год, имеющих место при открытом наливке, а также вернуть уловленные углеводороды в производство.

В рамках модернизации и реконструкции очистных сооружений на заводе будут построены новые размещенные над уровнем земли герметичные сооружения, что позволит улучшить качество стоков и уменьшить выбросы вредных веществ в атмосферу от покрытых поверхностей очистных сооружений до 1500 тн/год.

И, несомненно, одна из основных целей модернизации - это получение моторных топлив, соответствующих экологическому классу К-4 и К-5, которые будут иметь сниженное содержание вредных компонентов. Например, выпускаемый сегодня в РК бензин соответствует классу К-2 и содержит не более 500 ppm серы, а в новом топливе К-5 эти показатели будут снижены до уровня 10 ppm. Аналогичны цифры по дизелю (также сейчас соответствующему экологическому классу К-2). Что касается бензола, то эти показатели снизятся с сегодняшних 5% (об.) до 1,0% (об.) в новом топливе К-5. А значит, воздух в наших городах станет чище.

ОНИ РОСЛИ ВМЕСТЕ

Вырасти вместе с родным предприятием, пройдя через все этапы становления и развития, преодолевая сложности и радуясь успехам – это ли ни есть особая заслуга? В честь 30-летия Шымкентского нефтеперерабатывающего завода мы попросили тех, кто работает на заводе буквально с первых дней его строительства, поделиться своими воспоминаниями, дать совет молодежи и выразить свое мнение касательно вектора развития завода.

На наши вопросы ответили: Баетов Болат Бажакаевич, Горячковский Олег Иустинович, Ембердиев Аманали Жакипбекович, Корячкина Наталья Борисовна, Минджасаров Жаксылык Эмидович и Тобашев Сактаган Жумамуратович.

- Ваши первые годы работы на Шымкентском НПЗ. Каким Вы помните завод?

Олег Иустинович: На завод я пришел в апреле 1978 года. До этого работал в Белоруссии на Мозырском НПЗ и решил вернуться домой к родителям, которые уже были в преклонном возрасте. Признаюсь, для нашего сегодня процветающего НПЗ это было очень непростое время. Строительство законсервировано, люди получали «голый» тариф - ни премии, ни 13-й зарплаты. А рядом работали огромные промышленные гиганты - фосфорный, шинный, свинцовый заводы, завод прессов-автоматов... Когда знакомые узнавали, что я работаю на нефтеперерабатывающем, откровенно смеялись и удивлялись, советуя найти другую работу. Тогда никто не верил в успех, но мне же какое-то чутье подсказывало, что все будет отлично и что именно это моя судьба. Так и получилось.

В 1982 году на завод по трубопроводу Омск - Павлодар - Шымкент пришла нефть, и началось активное строительство НПЗ. В 1985 году завод заработал, и начались трудовые будни. Впереди была перестройка, повлекшая развал Союза, а для нас - перебои с поставкой западносибирской нефти и отъезд специалистов - в Германию, Россию, Грецию... А рядом, на наших глазах, проходил развал тех самых промышленных гигантов, а также мелких предприятий и строительных организаций. Но мы выжили, пройдя через все последующие трудности развития, и вот сегодня празднуем 30-летие. Это самая большая радость и гордость!

Болат Бажакаевич: На завод я пришел в мае 1984 года оператором сек-

ЛК-6У цехи құрылысының алғашқы айлары, 1973 / Первые месяцы строительства цеха ЛК-6У, 1973 /
The very first months of the LK-6U construction, 1973

ции 200 ЛК-6У. Работа на территории цеха кипела - проводились строительно-монтажные работы. А нас, молодых, группами отправляли на стажировку на действующие НПЗ. Я прошел стажировку на Ачинском НПЗ, расположенном в Краснодарском крае.

Для пуска завода были приглашены специалисты из многих НПЗ России, а также из Атырау и Павлодара. Имелись сложности в освоении новой профессии, но мы были молоды и полны энтузиазма, и наше желание и стремление все изучить и освоить, было огромным, а помощь и поддержка наших старших товарищей была неоценимой.

Наталья Борисовна: Как быстро пролетели 30 лет, а ведь все было как

будто вчера: январь 1985 года, молоденькие девушки оборудуют рабочие комнаты - расставляют приборы и лабораторное оборудование. По зданию лаборатории гуляют сквозняки...

И вот все стоит на местах. Укомплектованы бригады, рабочие места готовы для проведения анализов - получено необходимое оборудование, приготовлены растворы реактивов, подготовлены необходимые документы. Лаборатория начала работать. И вот он - первый паспорт на продукцию. Сколько было волнения и радости, с какой гордостью паспорт был передан руководству завода! Далее начались трудовые будни со своими трудностями и радостями. Старожилы лаборатории помнят,

**Горячковский
Олег Иустинович**

Образование: Казахский химико-технологический институт, Шымкент
Начало работы на НПЗ: 1978 г.

Карьера: старший инженер-экономист производственного отдела, старший инженер-технолог технического отдела, зам-начальника ТО, и.о. главного технолога, замначальника ТО, начальник техотдела, начальник отдела планирования производством, начальник технического отдела.

Вклад:

- разработка и внедрение технологии на переработку смеси нефтей с месторождений Кумколя, Западной Сибири и Актюбинска с получением качественного реактивного топлива;
- внедрение современных катализаторов на секциях 200 и 300/1;
- организация работы по рационализаторской и инновационной деятельности на ПКОП;
- увеличение доли высокооктановых бензинов до 65,3%.

Награды:

- Президентская премия (2012 - «серебро», 2013 - «серебро», 2014 - «бронза»);
- Почетная грамота «ПетроКазахстан» в честь 20-летия ПКОП и Почетная грамота АО НК «КазМунайГаз».

как мы добирались на завод, какого труда стоило сесть в автобус, сколько уходов и огромных непроходимых луж было преодолено на пути к лаборатории. Не все смогли это выдержать, многие увольнялись, но основной костяк лаборатории работает до сих пор.

Аманали Жакипбекович: Осенью 1984 года я приехал на завод по приглашению из Атырауского НПЗ. ШНПЗ только строился - не было заборов, везде лежали стройматериалы и оборудование... Транспорт ходил из города не

по графику, и всем нам приходилось добираться на работу кто как может - на попутках, автобусах и даже пешком. Но мы были молоды, и желание поскорее увидеть результат своего труда придавало нам особый энтузиазм. Вместо 8 часов мы работали по 12-14, не боялись ни холода, ни бытовых трудностей, проживая семьями из 4 человек в комнатах общежития площадью 8 кв. метров.

Жаксылык Эмидович: Когда я устроился на завод мастером электроцеха в 1979 году, функционировали лишь служба ОКС (отдел капитального строительства), база оборудования, РМЦ (ремонтно-механический цех) и набирался штат на объект ВКиОС (водоснабжение, канализация и очистные сооружения).

Тогдашняя территория завода кардинально отличалась от сегодняшней - это был пустырь со стоящими то тут, то там резервуарами и незавершенными конструкциями. Коллектив был небольшой, и мы все знали друг друга в лицо. Мы были молоды и амбициозны, и факт низкой зарплаты перекрывался перспективой получения собственной квартиры лет через 5-10. А сверхурочная работа без каких-либо доплат в период строительства НПЗ была нормой.

Сактаган Жумамуратович: На строительство и пуск ШНПЗ приезжали молодые специалисты не только со всего Казахстана, но и из разных уголков Советского Союза. Это были годы образования и становления нашего заводского коллектива.

До того как в 1984 году меня пригласили на строящийся Шымкентский НПЗ, я работал начальником установки ЭЛОУ-АВТ на АНПЗ. В то далекое время Чимкент уже был развитым промышленным городом с большим количеством успешно функционирующих промышленных объектов. На фоне этих гигантов никто особо не стремился на строящийся нефтеперерабатывающий завод, и у нас была явная нехватка рабочих рук и специалистов.

Затем была перестройка, которая повлекла увольнение многих специалистов и их отъезд на историческую родину. А еще в это время один за другим стали останавливаться многие предприятия, в том числе гиганты нефтехимии - фосфорный и шинный заводы, специалисты и рабочие которых кинулись устраиваться к нам на ШНПЗ. Появившаяся конкуренция положительно повлияла на работу, а также на профессиональное развитие и рост местных кадров, сформировав основной костяк специалистов на заводе.

**Корячкина
Наталья Борисовна**

Образование: Томский политехнический институт

Начало работы на НПЗ: 1985 г.

Карьера: дежурный инженер-лаборант ЦЗЛ, контрольный мастер ЦЗЛ, инженер ЦЗЛ, начальник контрольной лаборатории ЦЗЛ, начальник заводской лаборатории, менеджер технического контроля заводской лаборатории.

Вклад:

- работа в проектах по техническому переоснащению лаборатории, позволившему повысить качество и ускорить время выполнения испытаний, по улучшению условий труда и безопасности в лаборатории (строительство и ввод в эксплуатацию склада хранения пустых и полных газовых баллонов ЗЛ), по реконструкции и вводу в эксплуатацию системы пожарной сигнализации в ЗЛ, по огнезащитной обработке технического этажа помещений ЗЛ с целью сокращения рисков по пожарной безопасности.

Награды:

- Золотая Президентская премия (2010);
- Почетная грамота Министерства энергетики РК.

- Какое изменение из произошедших на заводе считаете для него судьбоносным?

Болат Бажакаевич: После распада Советского Союза многие предприятия прекратили свое существование, а наш завод благодаря руководству - С.Асильбекову и А.Э.Бауману - сохранил стабильную работу.

С приходом каждой новой команды мы росли. Команда Н.С. Бизакова принесла новое мышление, новый подход к осуществлению деятельности завода - это было время перехода на рельсы ры-

ночной экономики. Затем пришли канадцы - группа «Харрикейн», у которых мы переняли передовой опыт управления.

Но кардинальное улучшение работы связано с приходом национальных нефтяных компаний CNPC и КМГ, когда наконец-то продвинулся вопрос модернизации и реконструкции предприятия.

Олег Иустинович: Способность к быстрой адаптации в непростых условиях. Оставшись после распада Союза без российского сырья, завод смог оперативно перейти на переработку кумкольской нефти. А это было не просто - ведь нефти разные по качеству, и пришлось внести значительные изменения в технологические процессы, для того чтобы ШНПЗ смог перерабатывать высокопарафинистую нефть с Кумколя и получать качественные нефтепродукты. Считаю, что если бы это не было сделано своевременно, неизвестно, какой бы была судьба завода, а вместе с ней и наша.

Аманали Жакипбекович: В переломное для страны время, когда промышленные предприятия разваливались, наш завод сохранил свою рентабельность и даже вышел на новый виток развития. С приходом на завод Н.С.Бизакова настало время обновлений - был создан современный подход к работе как в техническом плане, так и в плане отношений между всеми категориями сотрудников. Сначала для сотрудников были созданы современные продуктивные условия работы (оснащение компьютерами, бытовое благоустройство и т.д.). Была повышена зарплата с учетом степени ответственности каждого специалиста, внедрено премирование по показателям выполнения плана. И, соответственно, повысились требования к выполнению должностных обязанностей. Все это привело к тому, что каждый работник теперь стремился максимально выложиться для развития родного предприятия. Инициативность, открытость, ответственность, доверительные межличностные отношения, контроль над качеством выполнения работы и коллективизм стали залогом успеха и дальнейшего развития ШНПЗ.

Наталья Борисовна: Проводимая на заводе модернизация, которая позволит не только увеличить выход светлых нефтепродуктов и повысит их качество до уровня мировых стандартов, но и обеспечит выпуск новой продукции и приведет к сокращению вредных стоков, что еще больше повысит значимость нашего завода для экономи-

Ембердиев Аманали Жакипбекович

Образование: Казахский химико-технологический институт, Шымкент

Начало работы на НПЗ: 1984 г.

Карьера: старший оператор секции-100 ЛК-6У, председатель профсоюзного комитета ТОО ПКОП, директор департамента экологии и охраны труда, технический руководитель по охране труда - директор департамента охраны труда, безопасности и экологии.

Вклад:

- пересмотр Декларации безопасности ТОО «ПКОП» с учетом модернизации, получение экспертного заключения и регистрация в Комитете по ЧС, разработка комплексной программы в области БОТиЭ КМГ-ПМ на 2014-2018гг., анализ опасных факторов производственного процесса и эксплуатационной надежности в ряде готовых проектов по модернизации завода;
- с 2006 по 2014 год - реконструкция системы пенопожаротушения резервуарных парков и насосных ТЭС, пенного пожаротушения эстакад налива ТТУ;
- инициировал выполнение экологических проектов по улучшению экологической обстановки на заводе (в т.ч. были внедрены система возврата очищенных сточных вод в противопожарную систему, а также биотехнологические процессы, улучшившие состояние почв на территории НПЗ);
- непосредственное участие в строительстве нового Ордабасинского пруда-накопителя промышленных стоков, организована переработка нефтешламных отходов.

Награды:

- Президентская премия (2007 – «золото»), (2015 - «серебро»);
- медаль «Ерен еңбегі үшін» в честь празднования 15-летия ШНПЗ, медаль Ассоциации KAZENERGY за высокий профессиональный уровень и преданность делу к 110-летнему юбилею казахстанской нефти, отмечен благодарственными письмами акима г.Шымкент (2009), КМГ (2014), департамента ЧС ЮКО (2011).

ШМӨЗ жұмысшыларының ОҚО драмтеатры әртістерімен кездесу барысында, 1989 /
Встреча работников ШНПЗ с артистами Южно-Казахстанского областного драмтеатра, 1989 /
Meeting of the refinery employees with artists from the SKO oblast drama theatre, 1989

**Минджасаров
Жаксылық Эмидович**

Образование: Алматинский институт энергетики и связи

Начало работы на НПЗ: 1979 г.

Карьера: электромонтер пылеуловительного цеха, мастер, начальник участка, замначальника электроцеха, начальник электроцеха, главный энергетик.

Вклад:

- внедрение в производство более 150 рацпредложений, позволивших улучшить безопасность труда;
- внедрение в 1999 году предложения по строительству ЛЭП-110КВ ТЭЦ-3 на ШНПЗ с годовым экономическим эффектом около 50 млн. тенге;
- обеспечение высокоэффективной работы энергетической службы завода.

Награды:

- Серебряная Президентская премия (2007);
- медаль «Ерен еңбегі үшін» в честь 100-летия нефтяной и газовой промышленности.

ки страны. К тому же с запуском новых установок молодые кадры обретут новые технические и практические навыки, что позволит им стать высококлассными специалистами.

- Какими из достижений на ПК ОП Вы гордитесь больше всего?

Аманали Жакипбекович: Главный капитал предприятия - не только технические установки и оборудование, но и опытные специалисты, преданные работники, для которых завод - это родной коллектив, вторая семья, стабильность, гордость за успехи и достойная жизнь. Считаю, что особо ценно и важно все это сохранить и приумножить.

ЭЛТҚ-АҚ (мұнайды атмосфералық айдау және электрмен тұзсыздандыру қондырғысы) ЛК-6У қондырғысының 100 секциясы / ЭЛОУ-АТ (электрообессоливающая установка атмосферной перегонки), секция 100, установка ЛК-6У / CDU (Crude Distillation Unit) Unit-100, LK-6U

Наталья Борисовна: Предметов для гордости много - завод рос, строились новые установки, расширялся ассортимент продукции, и нам всегда было важно качество. Горжусь, что за выпуск экологически чистого малосернистого дизельного топлива наш завод в 1994 году был удостоен международного приза «Золотой глобус». Наверно, мало кто помнит об этом, а молодое поколение и не знает.

Жаксылық Эмидович: Горжусь решениями и действиями наших директоров, благодаря которым завод выстоял в переломные моменты истории. Например, в трудные 90-е завод удержался на плаву, а людям была гарантирована работа на достойном уровне. Или в начале «нулевых» - когда наш НПЗ да и все наше мышление были в кратчайшие сроки переведены на рельсы рыночной экономики или когда с приходом иностранного менеджмента стали применяться передовые технологии и управленческие практики.

Сактаган Жумамуратович: Сегодня завод имеет мощный потенциал в лице молодых специалистов, которые занимаются научно-исследовательской работой при центральной заводской лаборатории. Их исследования помогают в решении существующих проблемных вопросов как в сфере технологических процессов (уменьшение потерь нефти и нефтепродуктов при переработке), так и в сфере экологии (извлечение нефти из нефтешлама, утилизация стоков), положительно влияя на природоохранную политику завода.

Болат Бажакаевич: Я особенно горжусь внедрением в производство автоматической системы управления технологическим процессом - АСУТП в 1993-1994 годах.

- Что, на Ваш взгляд, еще нужно сделать на ПК ОП?

Олег Иустинович: Успешно в сроки закончить Проект модернизации, который переведет все наше производство на совершенно новый уровень.

Наталья Борисовна: Считаю, что нужно уделять больше внимания молодежи, развивать наставничество, на постоянной основе прививая молодым работникам завода любовь к работе, к рабочим специальностям, знакомить с историей завода и трудовыми династиями. Все это создаст прочную основу для кадрового и корпоративного развития.

Болат Бажакаевич: Прежде всего, завершить Проект модернизации и реконструкции завода, с последующим переходом в направление нефтехимии. Другой сложный вопрос - подготовка молодых специалистов. Также хорошо было бы проработать вопрос предоставления льготных кредитов молодым семьям для приобретения жилья.

Сактаган Жумамуратович: Кадровый вопрос для нефтепереработки - один из важнейших. Так, например, раньше у операторов требовали знания КИПиА на уровне 3-го разряда и слесарно-монтажного дела на уровне 4-го разряда. Мы сами готовили оборудование к ремонту и гидро-испытаниям,

**Тобашев
Сактаган Жумамуратович**

Образование: Казахский химико-технологический институт, Шымкент
Начало работы на НПЗ: 1984 г.

Карьера: оператор секции-100 ЛК-6У, и.о. начальника ЛК-6У, старший инженер товарно-сырьевого цеха, замначальника ОСВПТиПК, начальник ТСЦ.

Вклад:

- активное участие в реконструкции и внедрении новых технологий, направленных на повышение эффективности производства, улучшение условий труда и безопасности работы персонала.

Награды: медаль «За трудовое отличие» (1991).

осуществляя ряд технических процессов. Сегодня же операторы и машинисты участвуют в капитальном ремонте в качестве пассивных наблюдателей за соблюдением правил безопасности и охраны труда.

Считаю, что знания технологического режима и внутреннего устройства оборудования, где протекают физико-химические процессы, являются для нас залогом безопасности при принятии решений во время аварийных ситуаций. Поэтому углубленное изучение процессов нефтепереработки на рабочем месте с наставниками - это залог успеха в продвижении к общей цели: безопасной и эффективной работе НПЗ.

- Вы добились больших высот в своей карьере. Ваш совет новому поколению молодых специалистов, которые сейчас начинают работать на заводе?

Наталья Борисовна: Родители учили нас, детей, что любое дело надо делать хорошо - так, чтобы не было стыд-

но за результат. Хотелось бы пожелать молодому поколению: относиться к работе серьезно, будьте внимательны и аккуратны, умеете оперативно и в нужные сроки выполнять поставленные задачи. Прислушайтесь к советам старшего поколения, ведь хорошо выполненная работа - это не только академические знания, полученные во время обучения, но и жизненный опыт.

Жаксылык Эмидович: Совет один - в любой ситуации и должности оставаться равнодушным человеком, помнить и знать, что от того, что мы сделаем сегодня, будет, по большому счету, зависеть будущее наших детей и внуков - то, в каком мире они будут жить.

Олег Иустинович: Работать честно и добросовестно, не пытаться получить все и сразу. И, главное, уважать людей, которые работают рядом с тобой.

Болат Бажакаевич: Мой совет - любить свою профессию, быть трудолюбивыми и уметь работать в команде.

Аманали Жакипбекович: Не думаю, что достиг каких-то больших высот в своей карьере. Могу посоветовать молодому поколению: в жизни каждый должен оставаться человеком в любой ситуации. Порядочным, ответственным, образованным и обязательно стремиться быть хорошим специалистом и профессионалом своего дела. Любить родное предприятие и по максимуму, с чувством большой ответственности стремиться принимать участие в развитии завода, а также до-

рожить мнением старшего поколения коллектива, обладающего большим опытом и способным вам его передать.

- Как горожанин как Вы оцениваете роль ПКОП в жизни города и ЮКО в целом? Каким Вы видите сотрудничество завода и городских властей?

Аманали Жакипбекович: В советское время представители промышленных предприятий ЮКО были депутатами городского и областного Советов и имели возможность принимать участие в решении социальных и иных вопросов городского и областного масштаба. Сейчас все изменилось в распределении рычагов воздействия, хотя ПКОП и по сей день остается крупнейшим предприятием. Хотелось бы, чтобы сотрудничество ПКОП с областными и городскими властями давало нефтепереработчикам возможность влиять на решение вопросов в целом, а также с учетом интересов работников завода.

Сактаган Жумамуратович: Мы, городские жители, своими глазами видим, как растет и хорошеет наш Шымкент и развивается Южно-Казахстанская область, и нашим совместным трудом помогаем своему городу, области и Родине процветать.

Наталья Борисовна: Наш завод является стабильным промышленным предприятием и способствует развитию города и области. Приятно видеть в Шымкенте построенные на средства нашего завода объекты и слышать, что

Висбрекинг қондырғысы, №2 цех / Установка висбрекинг, цех № 2 / Visbreaking Unit, Workshop No.2

мы помогли многим, реализуя различные спонсорские проекты, - детям, ветеранам, поддерживаем спорт, культуру и образование. Надеюсь, что и в дальнейшем такие проекты будут подниматься заводом.

- Ваши пожелания заводчанам в честь 30-летнего юбилея.

Наталья Борисовна: В честь 30-летнего юбилея и нашего профессионального праздника - Дня нефтяника хочу пожелать сотрудникам завода крепкого здоровья, благополучия, процветания и успехов во всех начинаниях, продолжать работать на благо страны и компании и оставить за собой добрый след!

Олег Иустиневич: Всем крепкого здоровья и уверенности в завтрашнем дне!

Болат Бажакаевич: В первую очередь желаю крепкого здоровья, благополучия в семьях, сплоченности коллектива в достижении поставленных целей!

Аманали Жакипбекович: Родному коллективу желаю достижения еще больших успехов, крепкого здоровья и семейного благополучия! 30 лет - не очень большой срок для предприятия, но очень важный этап в жизни каждого работника завода. Пусть жизнь завода будет стабильной, безопасной и по-прежнему нацеленной на развитие!

Сактаган Жумамуратович: В честь 30-летнего юбилея всем заводчанам желаю крепкого здоровья, успехов и счастья в личной жизни!

Баетов Болат Бажакаевич

Образование: Карагандинский государственный университет

Начало работы на НПЗ: 1984 г.

Карьера: оператор технологической установки 4-го разряда секции-200 ЛК-6У, начальник цеха ЛК-6У, замначальника технического директора, директор по производству.

Вклад:

- усовершенствование технологических схем гидрокаталитических процессов;

- руководство над запуском в эксплуатацию установки Висбрекинг и установки вакуумной перегонки мазута (УВПМ);

- разработчик и руководитель программы по реконструкции нефтяных резервуаров, позволившей хранить на заводе высокопарафинистую кумкольскую нефть. Внедрил проекты: реконструкция колонны К-401, установка поточных анализаторов и замена испарительных пакетов котлов-утилизаторов, что способствовало повышению безопасности производства и улучшению качества продукта с технологических установок;

- под его руководством внедрен новый технологический процесс для получения авиакеросина и дизельного топлива из высокопарафинистой нефти;

- улучшилось качество продукции, выход светлых нефтепродуктов увеличился на 3-4%, глубина переработки нефти - на 20%;

- соавтор методического учебника по технологии термической переработки первичной нефти и нефтяного сырья, который был выпущен в 2013 году Южно-Казахстанским государственным университетом и используется для обучения студентов.

Награды:

- Президентская премия (2012 - «золото»), (2013 - «золото»), (2015 - «серебро»);

- юбилейная медаль «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» (2011).

ЕРЖАД қызметкерлері персоналмен жұмыс істеу бөлім бастығы Ж.Н.Сұлтаншевы зейнеткерлікке шығарып салуда, шілде 2015 /
Сотрудники ДТРИА ПК ОП провожают начальника отдела по работе с персоналом Ж.Н.Султаншева на заслуженный отдых, июль 2015 /
Human Resources and Administration Department employees' with their Department's Head Zh.Sultashev at his farewell retirement day, July 2015

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Июль

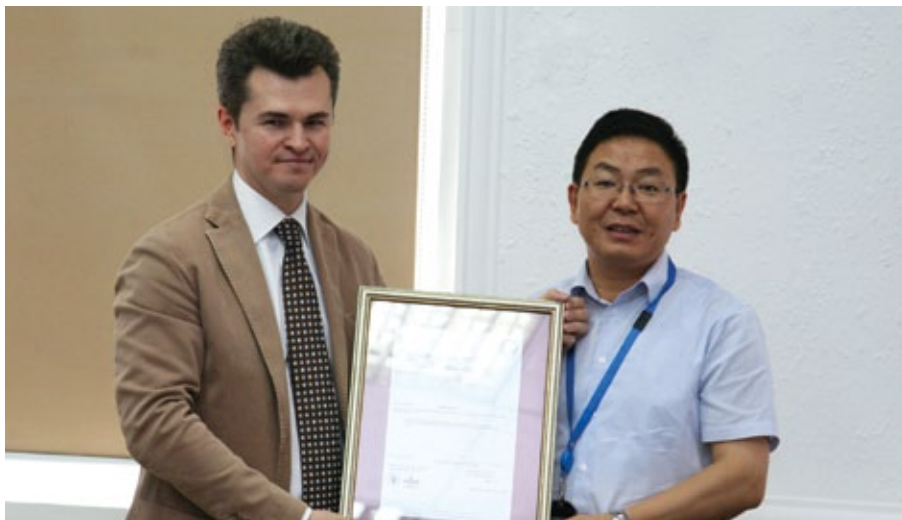
1-27 июля - впервые собственными усилиями ПККОП была произведена утилизация эмульсионного нефтешлама в цехе ОСВПТиК. При утилизации 199 тонн нефтешлама использовался гравитационный метод, который является экологичным, т.к. исключает выбросы в атмосферу. Данный метод предусматривает и оборотный цикл - подготовленный в резервуаре нефтепродукт перекачивается в резервуарный парк ТСЦ для дальнейшей переработки. В 2016-2017 годах на заводе планируется построить трикантерную установку по переработке нефтешлама и ловушечного нефтепродукта, после очистки на которой уже три продукта будут участвовать в оборотном цикле. Так, нефтепродукт будет направляться на переработку, вода - на очистные сооружения, а кек может быть использован как строительный материал.

1 июля - 30 сентября - на объектах Шымкентского НПЗ проводится внутренний аудит интегрированной системы управления (ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 и СТ РК 50001), а также проверка объектов завода в рамках Программы производственного экологического контроля.

4-11 июля - на ПККОП проведен опытно-промышленный пробег с переработкой смеси актюбинской и кумкольской нефти.

12 июля - в рамках программы по модернизации энергетической системы месторождения Кумколь завершены работы по перезаводке кабельных линий 6 кВ к новым трансформаторным подстанциям ПС-«Кумколь-4» и ПС-«Кумколь-5». Реализация данного проекта существенно разгрузила ПС-«Кумколь-1», практически разрешив вопрос нехватки электроэнергии на производственных нефтяных объектах, и привела к заметному снижению энергозависимости.

21 июля - ТОО «ПККОП» выделена сумма на обеспечение 30 детей-сирот - учащихся школы №99 поселка Карабастау школьной формой и канцелярскими товарами для подготовки к новому учебному году в рамках республиканской акции «Дорога в школу».

ПКҚР-дағы ISO 50001:2011 сертификатының ресми тапсырылуы, солдан оңға: Британдық стандарттар институтының өкілі Ярцев мырза мен ПКҚР басқармасының төрағасы Цинь Хунвэй мырза / Официальное вручение сертификата ISO 50001:2011 в ПКҚР, слева направо: представитель Британского Института Стандартов г-н Ярцев и Председатель правления ПКҚР г-н Цинь Хунвэй / Official handing over of the ISO 50001:2011 certificate at ПКҚР, from left to right: representative of the British Standards Institute D.Yartzev and ПКҚР Chairman of the Board Mr. Qin Hongwei

23 июля - в Кызылординскую область с официальным визитом прибыла делегация Китайского нефтяного университета (г.Пекин) во главе с президентом университета профессором Чжан Лайбином и директором департамента международных отношений профессором Сунь Суйдуном. В рамках поездки состоялась встреча руководителей Китайского нефтяного университета и Кызылординского государственного университета им.Коркыта Ата с молодыми специалистами АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» - выпускниками Китайского нефтяного университета по стипендиальной программе «ПетроКазахстан».

Август

2-4 августа - на Арыскуме прошел турнир по мини-футболу среди подразделений ПКҚР и подрядных организаций. Из 6 команд 1-е место заняла команда ЦУГ (цех утилизации газа), 2-е - химические системы и 3-е - КАМ ЦДНГ.

6 августа - ПККОП выделил средства США №94 поселка Карабастау на приобретение инвентаря для учебных классов.

13 августа - состоялась церемония официального вручения компании «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» серти-

«ПетроҚазақстан» стипендиялық бағдарламасының түлектерінің Қытай мұнай университетінен келген қонақтарымен кездесу барысында / Встреча гостей из Китайского нефтяного университета с выпускниками Стипендиальной программы «ПетроКазахстан» / Meeting of the guests from the China University of Petroleum with PetroKazakhstan Scholarship programme graduates

фиката ENMS 637414 международного стандарта ISO 50001:2011 системы энергетического менеджмента. Данный стандарт предусматривает методику обеспечения энергоэффективности и энергосбережения, считающуюся лучшей в мире и позволяющую сократить энергопотребление, снизить расходы и обеспечить соответствие экологическим требованиям. Сертификат г-ну Цинь Хунвэй вручал Д.Ярцев, представитель Британского института стандартов (BSI) - одной из старейших и авторитетных организаций, занимающихся стандартизацией на мировом рынке.

17-27 августа - на базе детского лагеря отдыха «Арай Санрайз» проведен областной турнир по футболу среди школьников на Кубок «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз», в котором приняли участие 8 команд из г.Кызылорды и районов области. Всем отличившимся игрокам и наставникам юных футболистов были вручены памятные призы и ценные подарки.

21 августа - подшефное детское лечебное учреждение «Казалинский реабилитационный центр для детей-инвалидов «Шапагат», расположенное в Кызылординской области, отметило свой 20-летний юбилей. На протяжении всех этих лет ПККР является спонсором центра и оказывает ему всестороннюю помощь.

22 августа - в 8 детских лагерях отдыха Кызылординской области завершилась благотворительная акция «Караван

Кызылорда облысының демалыс лагерінде «Шаттық керуені» қайырымдылық акциясы / Благотворительная акция «Караван радости» в детском лагере отдыха Кызылординской области / The Happiness Caravan charity campaign held at Kyzylorda Oblast children's leisure camps

радости», в рамках которой более 1500 отдыхающих детей получили памятные подарки от «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз».

25 августа - состоялась торжественная церемония награждения 5 победителей Стипендиальной программы «ПетроКазахстан» - 2015 и чествование выпускников КБТУ и Китайского университета нефти.

25-28 августа - спортивная команда ТОО «ПКОП» приняла участие в Спартакиаде, проводимой среди коллективов группы компаний АО «КазМунайГаз - Переработка и Маркетинг»: АО

«КазМунайГаз Өнімдері», ТОО «Павлодарский нефтехимический завод», ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод» и ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» в г. Алматы.

Сентябрь

9 сентября - в Шымкенте прошли общественные слушания по плану мероприятий по охране окружающей среды ТОО «ПКОП» на 2016-2020 годы.

29 сентября - 1 октября - «ПетроКазахстан» принимает участие в X юбилейном Евразийском Форуме и выставке KAZENERGY в Астане.

Информация о призерах «Программы поощрения работников за сообщения о потенциально опасных ситуациях, небезопасных условиях/действиях» по итогам 2-го квартала 2015 года

По ТОО «ПКОП» принято решение поощрить оператора 5-го разряда цеха №1 Х.Абдуева, сообщившего 21.05.2015 года об обнаружении свища на сварном стыке дренажа сепаратора С-209, возникшего в результате коррозии металла. Данная потенциально опасная ситуация высокого риска могла привести к возгоранию, взрыву и разрушению технологического оборудования завода.

По АО «ПККР» принято решение премировать двух работников за сообщения о потенциально опасных ситуациях высокого и среднего риска:

- 10.04.2015 года оператор 3-го разряда отдела ДНГ м/р Кызылкия А.Ошакбаев обнаружил и сообщил о том, что электрический кабель, проложенный от трансформатора до устья скважины, затоплен дождевыми водами, а две железобетонные опоры воздушной линии электропередачи имеют признаки разрушения в нижней части. Это могло привести к короткому замыканию, остановке работы скважин и поражению работников электрическим током. По результатам расследования были разработаны мероприятия, обеспечивающие безопасную эксплуатацию электрооборудования скважин;

- 13.04.2015 года электромонтер 5-го разряда отдела ЦДНГ м/р КАМ Б.Жусупов увидел и остановил транспортное средство, перевозившее крупногабаритный груз, что могло бы привести к обрыву воздушной линии электропередачи, остановке работы скважин и поражению работников электрическим током. Расследование показало, что у водителя не было разрешения на перевозку груза, отсутствовало сопровождение. Подрядная организация, которой принадлежало транспортное средство, провела дополнительный инструктаж со своими работниками.

CHIEF EDITOR'S PAGE

In the second quarter global oil surplus reached 3 million barrels per day, its highest level for 17 years. With Iranian oil, the surplus will reach 4 million barrels per day. Previously, over production was significant, now it is inconceivably large and amounts to approximately 2.5 times of Kazakhstan's annual production volume. OECD country reserves are no less amazing - 2.9 billion barrels or 400 million tonnes of oil or in other words, a little less than annual production levels in Russia or Saudi Arabia (in excess of 500 million tonnes of oil per year). Tension is growing not only among oil producers, but in other sectors, as economic trends are creating a feeling of another global downturn.

This is the situation that the 10th International KAZENERGY Forum faces in Astana. Naturally, the hottest topic for discussion at the Forum will be the current situation in the hydrocarbon sector. Hope does exist that the well-known experts and top managers arriving to speak at the Forum will provide constructive solutions. The KAZENERGY Forum has really become an established international platform for exchanging news, opinions, innovative ideas and simply a format for the discussion of practices between scientists and workers in the oil and gas sphere.

This is one of the merits of the Forum organised by KAZENERGY, which in 10 years has become a recognised and significant figure in the international energy community. Its results under the management of its creator T.Kulibayev are more than just impressive.

PetroKazakhstan management and staff would like to congratulate the close-knit and effective KAZENERGY team with its 10th anniversary and wish it further success in the development of Kazakhstan.

2015 is also an anniversary for our own Shymkent refinery. For 30 years now, it has been supplying the population and companies with quality petroleum products. The refinery modernization, which hit its peak this year, will help reach a new technological level, increase production volume, range and quality. The applied significance of the upgrade is multifaceted and incorporates adaptability to manufacture, the economy, ecology and corporate culture.

We would like to congratulate each and every Shymkent refinery employee with this event, as it is through their efforts that we have created the good name of the refinery, and made a worthy contribution to regional development and that of the country as a whole.

This issue of Munaishy includes articles on KAZENERGY and its 10th Anniversary International Forum, on the 30th anniversary of the Shymkent refinery and its upgrade. We hope that you find the articles informative and interesting.

Best regards to our colleagues and readers,

***B.Issengaliyev,
Vice President***

MANAGEMENT ADDRESS

Dear PetroKazakhstan Oil Products employees and former colleagues,

It is a great honour and pleasure to be able to have this opportunity to congratulate you on this wonderful event - the 30th anniversary of the refinery!

The foundation for PKOP's accomplishments today was laid 30 years ago when the refinery received its first Shymkent gasoline. In that period, the company has seen some highs and lows, but thanks to the dedicated efforts and professionalism of each employee and our entire multinational team, with its rich history of corporate culture and traditions, the refinery has invariably managed to keep moving ahead. Working dynasties have been formed, experience has been accumulated and passed on, skills have been honed, processes and technology improved. The refinery has grown and developed, while the people working for it have become one family.

An oil worker's job is not easy, but it is those workers who have formed the domestic oil industry and made a colossal contribution to something that has secured national energy security. It is pleasing that our people's efforts are valued highly, at the national level, and we are proud that PKOP employees have received a number of awards, including medals and certificates from core ministries, the Akimat and associations.

Here and now, together, we are creating a new page in the refinery's history by realising the Refinery Modernization project. We are standing on the threshold of some great changes that will create a firm basis for further refinery worker successes. A lot of effort and work have already been put into the project by each and every one of you, and it is those efforts what will make us proud of our refinery when we start releasing new ecologically friendly products and contributing more and more to the development of the economy in the region and the country as a whole.

We would like to thank our shareholders - CNPC and KMG-PM, our industry colleagues - the Atyrau oil refinery and the Pavlodar oil chemistry refinery, all PetroKazakhstan employees from Kyzylorda, Kumkol and Almaty for their warm and heartfelt congratulations.

Dear refinery workers, on behalf of PetroKazakhstan management, we would like to take this opportunity to congratulate all of you for your invaluable contribution to and support of our common goal that has proved to be so important for the industry and the country and wish you health, happiness and success in your work!

Happy anniversary!

***Wei Yuxiang,
PetroKazakhstan President***

***Askar Turisbekov,
First Vice-President,
PetroKazakhstan Oil Products LLP***

CONGRATULATIONS

«КазМұнайГаз-өндәу және
маркетинг» АҚ
Қазақстан Республикасы,
010000, Астана қ., Тұран д-ы, 1
тел.: +7(7172) 979 701
факс: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

АО «КазМұнайГаз-переработка
и маркетинг»
Республика Казахстан,
010000, г. Астана, пр.Турок, 1
тел.: +7(7172) 979 701
факс: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

«KazMunaiGas-refining and
marketing» JSC
1, Turan Ave., Astana, 010000,
Republic of Kazakhstan
tel.: +7(7172) 979 701
fax: +7(7172) 979 745
call-center: 9911
email: astana@kmgm.kz

Dear Colleagues,

Please accept our sincere best wishes on the 30th anniversary of the Shymkent refinery!

I am proud of the refinery's glorious history, its contribution to consolidating the country's economic potential and its significant role in helping the company achieve its great results. The refinery is a major taxpayer not only locally, but in terms of the country as a whole.

The refinery's economic and production growth figures demonstrate efficiency in improving product competitiveness and quality. Each tonne of oil processed helps guarantee growth in the prosperity of Kazakhstan and its people.

I truly believe that refinery's team will succeed in the refinery modernization, making significant contribution to the development of the oil refining sector, meeting the requirements of a contemporary and competitive economy.

I am sure that your professionalism, teamwork and dedication to duty will become the flagstone in the successful and effective resolution of any goals, and will aid the active growth and development of your business, as a true sector leader in Central Asia!

I wish you success, health and prosperity!

**General Director (Chairman of the Board)
KazMunaiGas - Refining and Marketing JSC**

D. Tiyyessov

**ТОО КННК ИНТЕРНАЦИОНАЛ В КАЗАХСТАНЕ
CNPC INTERNATIONAL (KAZAKHSTAN) LTD.**

КЪТАЙСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ НЕФТЕГАЗОВАЯ КОРПОРАЦИЯ

CHINA NATIONAL PETROLEUM CORPORATION

050000, г. АЛМАТЫ, ул. ФУРМАНОВА, 110
TEL.: +7 (727) 3000 220
FAX: +7 (727) 330 5246

110, FURMANOV Str., ALMATY, 050000
TEL.: +7 (727) 3000 220
FAX: +7 (727) 330 5246

Dear PetroKazakhstan Oil Products employees and management,

On behalf of the China National Petroleum Corporation group of companies, I would like to take this opportunity to congratulate all of you with this important date, this latest landmark in the history of the Shymkent refinery - its 30th anniversary!

As a strategically important facility for Kazakhstan, the refinery supplies the southern part of the country with petroleum products, and thousands of Kazakhstan nationals with jobs. Recognising this, PetroKazakhstan Oil Products shareholders - the national companies of two countries CNPC and KazMunaiGas have endeavoured to make PKOP even more successful.

Over the years, the company has followed a steady course, developing for the good of its shareholders, the country and people. We are very pleased with the excellent atmosphere and great teamwork we see, where each team member plays his or her part in the company's success as a whole. The contribution of each employee in the company's success is priceless.

We would like to wish all Shymkent refinery employees health and prosperity and hope that all their plans come to fruition! As for PetroKazakhstan Oil Products, we would also like to see further success, growth and prosperity!

Congratulations on your anniversary!

**All the Best,
General Director**

Bian Dezhi

Қазақстан Республикасы
«ПАВЛОДАР
МҮНАЙХИМИЯ
ЗАУЫТЫ»
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

140000, Павлодар қаласы,
Химкомбинат көшесі, 1;
тел.: (7182) 39-66-70, факс: 39-66-98,
e-mail:kanc@pnhz.kz, http://www.pnhz.kz

Интегрированная система
менеджмента соответствует требованиям стандарта

Республика Казахстан
ТОВАРИЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ПАВЛОДАРСКИЙ
НЕФТЕХИМИЧЕСКИЙ ЗАВОД»

140000, город Павлодар,
ул. Химкомбинатовская, 1;
тел.: (7182) 39-66-70, факс: 39-66-98
e-mail:kanc@pnhz.kz, http://www.pnhz.kz

Dear Mr. Wei Yuxiang,

We would like to take this opportunity to congratulate you and the people at PetroKazakhstan Oil Products LLP with their 30th anniversary!

Your refinery is the youngest of the “Three Bogatyr’s” of Kazakhstan oil refining - a contemporary of the Atyrau oil refinery and Pavlodar oil chemistry refinery. And this is the yardstick by which you are measured – your great advantage! The advantage in developing successfully and mastering new technology, the advantage in being able to expand production and upgrade technical processes.

As your colleagues, we would like to wish you success in your work and no accidents; see you achieve your objectives in upgrading the refinery, improve output quality to international standards and guarantee stability at PKOP, and finally wish all of the people working there health and prosperity!

We hope you remain at the vanguard of the Kazakhstan economy, like all oil refiners in Kazakhstan, and continue as an energy pillar for the south of the country!

**Kind regards,
General Director
of “Pavlodar Oil Chemistry Refinery” LLP**

Sh. Danbay

“Атырау мұнай
өндеу зауыты”
жауапкершілігі шектеулі
серіктестігі

Товарищество с ограниченной
ответственностью
“Атырауский
нефтеперерабатывающий
завод”

ISO 14001:2011, ISO 9001:2008, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 «Атырау мұнай өндеу зауыты» табиғаттық серіктестігіне сертификатталды

Қазақстан Республикасы, 060001
Атырау қаласы, Зейнолла Кабдолов көшесі, 1
E-mail: nef@atpaz.kz WWW: http://atpaz.kz
tel.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Республика Казахстан, 060001
г. Атырау, ул. Зейнолла Кабдолова, 1
E-mail: nef@atpaz.kz WWW: http://atpaz.kz
tel.: 8(7122) 259 667 факс: 8(7122) 259 235

Dear Mr. Wei Yuxiang,

On behalf of the Board and the entire team at Atyrau oil refinery LLP, we would like to pass on our heartfelt congratulations and best wishes on the 30th anniversary of the day the Shymkent refinery began operations!

The Shymkent refinery is one of the newest oil refining enterprises in Kazakhstan. Those were three decades, through years of dedicated work, constructive improvements to production and technical processes. The work you oversee at the refinery meets the highest ecological and industrial safety standards. The people working at the refinery use the most up-to-date methods to resolve production objectives and implement innovative techniques. Refinery output is renowned for its quality, which is why demand for it is so great.

The Shymkent refinery follows a socially aware policy and makes an immense contribution to the development of health, education and sports programmes in South Kazakhstan Oblast. The refinery is well known for its charity activities.

PKOP is an example of assured economic development. Your operations strengthen the friendly economic ties between China and Kazakhstan.

On your anniversary, we wish you and your team prosperity, stability, robust health, happiness at home and many years of fruitful work.

Acting General Director

R. Bissaliyev

THE ANNIVERSARY OF THE SHYMKENT REFINERY

The industrial giant, cornerstone of the region and “second home” for the employees – the Shymkent refinery – is celebrating its 30th anniversary this year. This anniversary is not at all an easy journey full of victories and achievements, marked by its influence on the regional economy and the lives of its people. It is about the journey of a company that never rests on its laurels.

Pages in history

The LK-6U unit, known today as the heart of the refinery, was originally the name given to the project to build the Shymkent refinery in 1972. A non-standard equipment unit was built within the year, but the project was then suspended due to the simultaneous construction of several refineries throughout the Soviet Union - in Ukraine, Russia and Belarus. Work was restarted only in 1976 with the construction of auxiliary workshops. It was at this time that machinery and equipment began to be delivered to build the main workshop - the current Workshop No.1. In 1978, two new facilities were commissioned - the water and sewage unit, and treatment facilities

for the operational TPP-3 responsible for providing thermal energy to the city's industrial zone, and also the refinery's transportation artery - Storage Workshop.

April 1983 is remembered for the first consignment of oil delivered to the Shymkent refinery from West Siberia through the Omsk-Pavlodar-Shymkent pipeline, and on 11 April the first shipment of “black gold” was loaded onto railway trucks and sent to the Fergana refinery. With the arrival of the first oil, construction of LK-6U was nearing completion, and in the middle of 1984 a number of vital units were commissioned, including the vapour-water-air supply unit, with its air nitrogen plant, central condensate plant, air compressor unit and central refinery laboratory. The LK-

6U unit was commissioned in stages, and in December 1984, Unit-100 (CDU) was launched, resulting in the first Shymkent gasoline processed on 28 January 1985!

High-class experts from various USSR oil refineries, such as Guryev, Pavlodar, Fergana and Ufa were invited to operate the facilities. It is thanks to the efforts and professionalism of S.Amirbekov, V.Kovalenko, V.Khvan, B.Tulenov, S.Mirzadavletov, V.Mikhailov and others that the refinery was launched successfully in such a very short period of time. All those people created the staff foundation for the Shymkent refinery.

Actually, Workshop No.1 is the “birthplace” for so many people from all over the refinery, as it is that “raised” such a large number of specialists today

ШМӨЗ-дегі бөлігі №2 Висбрекинг қондырғысына айналған баяу кокстау қондырғысы / УЗК (установка замедленного коксования) ШНПЗ, часть которой была реконструирована в установку висбрекинг цеха №2 / Delayed coking unit at the Shymkent refinery, a part of which was later reconstructed into the Visbreaking Unit of the Workshop No.2

In the early years, the refinery produced Ai-76 and Ai-72 gasoline, L-0.2-62, LD-0.2 and LD-0.5 diesel, RT kerosene, M-100 and M-40 boiler fuel and LPG.

Today's list is longer and includes Ai-96, Ai-92 and Ai-80 gasoline, summer and winter diesel, TS-1 aviation kerosene, M-100 fuel oil, vacuum gasoil, LPG and butane, with granulated sulphur to be added to that list shortly.

holding management positions, for example B.Baetov - Operations Director, A.Emberdiyev - Chief Technical Director, Labor Protection, Safety & Environment Department Director; Senior Mechanic N.Zhigunov, Production Department Head V.Belenkov, Workshop No.2 Head N.Akhanov, Senior Workshop No.2 Engineer A.Zhaksybayev and Storage Workshop Head S.Tobashev.

In August 1985, the refinery commissioned Units 200 and 300, and in January 1986 - gas fractionation plant (Unit-400). Since spring 1986, the refinery has been operating at full scheme with planned output, reaching refining capacity of 6 million tonnes per year.

On 12 February 1996, the South Kazakhstan Regional State Assets Committee created JSC Shymkentnefteorgsintez (ShNOS) from the State Shymkent refinery (Resolution № 251 dated 30 December 1993).

Feedstock supply became a very important issue when the USSR broke up,

Facts and figures

- 44 million tonnes** of feedstock were processed at PKOP between 2005 and 2014
- 75%** current refining depth
- 65.30%** share of high-octane gasoline in 2014 (in 2005 this figure was 33.27%)
- KZT 86 billion** PKOP tax payments between 2004 and 2014
- KZT 44 billion** investment in refinery development between 2004 and 2014
- KZT 2.3 billion** investment in social sphere development between 2010 and 2015
- appr. KZT 1 billion** funds allocated by PKOP to sponsorship projects between 2004 and 2015
- KZT 1.5 billion** funds allocated by PKOP within the framework of its Memorandum with the South Kazakhstan Oblast Akimat between 2006 and 2014

leading to fundamental changes in supply structure. Instead of oil from West Siberia, which was of average sulphur content, relatively heavy and low in paraffin content, and for which the refinery had originally been designed, the refinery began to take oil supplies from Kumkol, which had been opened in 1986, and by the spring of 1990 was sending its first consignment of oil to the Shymkent refinery.

As Kumkol feedstock is light, low in sulphur and high in paraffin, it initially caused difficulties in diesel and kerosene production, but in 1998, the diesel

hydrotreatment unit was upgraded to accommodate a hydrodewaxing process, maintaining the range of diesel products and increasing "light" petroleum product output. In 2001, the refinery began to produce aviation kerosene using new technology.

In 2000, the refinery was purchased by PetroKazakhstan, which at that time was called Hurricane Hydrocarbons Ltd, and in 2005 PetroKazakhstan Inc. was purchased by CNPCI, a subsidiary of the China National Petroleum Corporation. In 2007, the Shymkent refinery acquired

Шымкенттегі Балет мектебінің 15-ғына орай «Жанғақшағар» қойылымы, 2014 / Постановка «Щелкунчик» в честь 15-летия Шымкентской Балетной школы, 2014 / "Nutcracker" performance in honor of the 15th anniversary of the Shymkent Ballet School, 2014

“During the 90’s when our school was going through a really difficult patch, the Shymkent refinery came to the rescue. Since then, for these 24 years, the region’s industrial leader, which adheres to the principle of “real wealth is generosity and charity”, has been our main sponsor. I would like to point out that in addition to providing material and technical support, PKOP also helps our children, lighting new stars in the world of art and culture, and laying out their road to success. The refinery increases the potential of the entire South Kazakhstan region and on the eve of its anniversary, we would like to wish PKOP success and prosperity!”

**K.Kadyrbayeva,
School №65 Director**

another shareholder in the form of National Company KazMunaiGas with a 50% interest. Since that moment, PKOP’s main success has been its two strong shareholders in the form of the national companies - the Kazakhstan KMG and the Chinese CNPC.

Contribution to development

Literally since it first opened its doors, the refinery has played a vital role in the development of the city and oblast, enhancing its influence after the transitional 90’s, when the region’s other industrial giants such as the phosphorous, tyre and other factories began to shut down.

PKOP, without doubt, is the lifeblood of the city, while many people, to one extent or another, associate South Kazakhstan Oblast with the refinery.

The refinery’s contribution to the region’s development is truly immense. In the last decade, PKOP tax payments have exceeded KZT 86 billion, while investment in the refinery stands at KZT 44 billion.

Social sphere

PKOP runs a number of employee social welfare programmes, and in the last six years, total financing has reached KZT 2.3 billion. Every year funds are allocated to employee sanatorium treatment and children’s summer camps. Employees enjoy 70% reductions while military veterans, handicapped people and Chernobyl veterans travel free.

Bonuses are paid on three public holidays and also on International Women’s Day (8 March) and Defender of the Fatherland Day (7 May). Employees also receive medical benefits in addition to their vacation payments and performance bonuses.

“The Trade Union and top management constantly monitor how the company pays employee travel costs to and from work, material aid for employees with handicapped children, maternity leave, employees with serious illnesses and pensioners,” Human Resources & Administration Department Director M.Madikhodzhaev notes. “Families who have lost a breadwinner are also paid special

“Every year the friendship between the orphans and PetroKazakhstan grows even stronger, and the list of charity activities even longer. Our children constantly feel the care and attention of PKOP, and this gives them hope for tomorrow.

Resources at the Sairam orphanage have improved significantly thanks to financial aid from PetroKazakhstan. We have a fully equipped dental clinic, language laboratory, computer class. Our kindergarten has a playground and a new bus. Now the children can visit the Shymkent zoo, arborium, ice rink and theatre. Add to that list a number of bobby classes supported by PKOP and the children’s annual time spent at the PetroKazakhstan Arai-Sunrise summer camp.

Our children are proud of their sponsors, as PetroKazakhstan is a great role model and good deeds breed success! We would like to wish your company success, new projects and everyone working for it - health and happiness. Happy anniversary, PetroKazakhstan!”

**N.Tastybayeva,
Sairam Orphanage №4 Director**

attention, and their children under the age of 18 receive help in the form of annual cash benefits. Every year, according to a collective agreement, 140 PKOP pensioners receive financial aid in excess of KZT 12 million.”

Мунайшы күнінің құрметіне орай KAZENERGY ассоциациясының марапаттарын алған ПҚОП қызметкерлері, 2014 / Сотрудники ПҚОП, получившие награды от KAZENERGY в честь Дня нефтяника, 2014 / PKOP employees that received awards from KAZENERGY in the honor of Oilman’s Day, 2014

“The partnership between PKOP and the South Kazakhstan University’s Oil Refinery and Petrochemistry Department in staff training and scientific research gets stronger every year. PKOP representatives take part in the development of modular programmes, specialised disciplines, diploma themes and student training and development. At the request of refinery specialists, the university has introduced new disciplines, such as hydrocatalytic oil refining processes, innovative deep oil and gas treatment techniques, which help give specialists the knowledge they need in the modern oil refining industry. The department really has prepared specialists worthy of representing it in PKOP. Based on a Ministry of Education and Science resolution, our university has become the core university for training staff for companies involved in the State Programme for the Accelerated Industrial and Innovative Development of Kazakhstan-2. In 2016, masters students will study at the Oil Refining Technology Programme. A guarantee of its success is further interaction with PKOP. On the occasion of its anniversary, we would like to wish PKOP prosperity and further growth!»

Head of the Oil Refining and Petrochemistry Sub department, Doctor of Science, Professor S.Sakibayeva

Employees whose children have received excellent results also receive grants for their further education. Employees receive free training, and in the last 8 years, more than 3,500 specialists and more than 4,000 workers have undergone training in various vocational training programmes to the tune of more than KZT 500 million.

PKOP promotes health and labour safety, upgrades workstations and improves protection against harmful production factors. Every year, employees undergo medical examinations to check for illness. Each employee and two family members receive medical insurance.

PKOP places great emphasis on a healthy way of life. For example, employees receive annual gym membership, and for a number of years, the refinery has been holding its own Olympic Games in five sports. PKOP employees take part in the PetroKazakhstan Corporate Olympics, and in KMG-PM sporting events. The refinery has its own physical training council whose aim is to get as many refinery employees to play sport. The results are clear to see - the PKOP team has won the PetroKazakhstan Corporate

ПКОП қызметкерлері, интернационалист-жауынгерлер жыл сайын кеңес әскерінің Ауғанстаннан шығарылғанын атап өтеді / Сотрудники ПКОП, воины-интернационалисты, ежегодно отмечают День вывода войск из Афганистана / PKOP employees, Afghan war veterans, annually celebrate the Day of withdrawal of troops from Afghanistan

Olympics twice in the last five years and come in the top in other events.

Ecology

Industrial safety and conservation are very important for PKOP. President Nazarbayev recognised the company’s efforts and awarded it the Golden Paryz in 2011 for its Contribution to the Ecology.

For many years, PKOP has been proud of the absence of ecological incidents and excess emissions, and has implemented ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001 and ISO 9001 international management system standards. Work is being carried out on the rational use of water resources, to recycle water (for example, treated waste water is recycled in the fire-fighting system), to

reduce pollutant emissions at natural sites, to implement contemporary biotechnical processes in production waste treatment, and other work to reduce the refinery’s harmful impact on the environment.

In 2015, the sanitary protection zone was landscaped, while in 2010 PKOP opened a new oxidation pond in the Ordabasy district.

Bottom oil unloading units have been installed at the 322 trestle to improve the ecology and reduce oil losses through surface spills. A sulphurous gas-recycling unit using the Claus method (sulphur unit) has been built to reduce sulphurous gas emissions.

PKOP sponsorship programmes

For the last eight consecutive years, PKOP has been signing memorandums with the

«Назарбаев зияткерлік мектептері» оқушыларына арналған ШМӨЗ-тің шоу-экскурсиясы / Обзорная экскурсия на ШНПЗ для учащихся «Назарбаев Интеллектуальной школы» / Tour around the Shymkent Refinery for pupils of the Nazarbayev Intellectual School

South Kazakhstan Oblast Akimat for the social welfare of the local population. In that period, PetroKazakhstan Oil Products has allocated in excess of US\$ 10 million. The funds are used to realise major infrastructure projects capable of improving the lives and standard of living of thousands of urban and rural inhabitants. For example, the projects include supplying drinking water to the new village of Zhuldyz and a water conduit in the villages of Karabastau and Ontustik, laying an asphalt road across the Badam river and a bridge from Ordabasy square in Shymkent. Under the memorandum, major repairs on multi-storey housing blocks was carried out in Shymkent, housing and utilities infrastructure modernised and developed in the city, the Zhastar Ui building was built, the Sairam district Meir veterans' building was repaired and help to victims of the Saryagash district flood in South Kazakhstan Oblast was provided.

In addition to the memorandum, over the last decade we have allocated 1 billion KZT to social welfare programmes in the South Kazakhstan Oblast.

“The majority of projects are long term,” PR Manager Y.Zhumadil noted, “and include the Sairam orphanage, which the refinery has been sponsoring for over 20 years, and South Kazakhstan Oblast’s only Ballet school, which we have been helping since it opened 11 years ago. Every year, PKOP supports the local Youth Club, Shymkent grammar school №65 and school №54 in the village of Karabastau, providing funds for repairs, class equipment and purchasing new teaching materials. We also provide targeted support to the region’s youngsters to help their participation in

Бокс - «ПетроҚазақстан» қолдайтын спорттың бір түрі / Бокс - один из видов спорта, который поддерживает «ПетроКазakhstan» / Box is one of the sports supported by PetroKazakhstan

major competition and festivals, national and international championships.”

Over several years, PKOP has helped inhabitants of the Zhuldyz rural district to resolve some of their social issues by allocating funds to provide telephoning lines, purchase and install transformers and supply drinking water.

For the last six years, PetroKazakhstan has been a general sponsor of the national Women of Kazakhstan Against Poverty campaign together with the Commission for Women’s Affairs and Family Demographic Policy of the South Kazakhstan Oblast Akim. The projects include creating additional jobs in the Saryagash, Makhtaraaral and Sozak districts, the towns of Kentau and Arys, and also purchasing medical equipment for children’s medical institutions in Shymkent and 15 districts in South Kazakhstan Oblast.

Monitoring the health of Kazakhstan’s younger generation is very important for PKOP, and to that end it has allocated funds to fit out a new oblast children’s centre in Shymkent, purchase equipment and teaching materials for 22 correctional kindergartens in South Kazakhstan Oblast. We have also provided aid to support children with HIV.

PKOP has also been involved in working with South Kazakhstan Oblast craftspeople, providing them with tools and developing individual handicraft businesses, homework for underprivileged families, families with many children and creating additional jobs.

In the last few years, PKOP has been sponsoring the Boxing Federation’s participation in international competitions, national competitions and the development of children’s boxing all over the country. The project to develop boxing in Kazakhstan, for which significant funds have already been allocated, has already become a tradition for PKOP. We were very proud of the Kazakhstan boxing team’s excellent results when Birzhan Zhakypov from South Kazakhstan won gold at the 2013 World Championships in Almaty.

As an integral part of the country’s energy complex, oil refining is an important element in future economic growth, production upgrade, and the resolution of the region’s social issues. Great employee traditions, professionalism and competency, and effective management act as a guarantee of the future success of the Shymkent refinery. Let this significant landmark become a reference point for new achievements and victories.

Congratulations on your anniversary, dear colleagues! Health, happiness and new successes!

ПҚОП-тың панорамасы / Панорама ПҚОП / PKOP from bird eye view

KAZENERGY – 10 YEARS OLD!

2015 sees anniversaries for a number of major players in the Kazakhstan oil and gas sector. Our own refinery is 30 years old, the Atyrau refinery is 70 and the Kazakhstan Association of Oil and Gas and Energy Companies KAZENERGY, the well-established platform for dialogue between the business community and the authorities, is 10 years old. On the eve of its Jubilee KAZENERGY Forum, we talked to its general director Asset Magauov.

- Mr. Magauov, first of all, we would like to take this opportunity to congratulate you with the KAZENERGY 10th anniversary! In that short period, KAZENERGY has become probably the most influential public association in the Kazakhstan energy sector. What, in your opinion, has been the most important aspect of its success?

- KAZENERGY really has achieved a lot in the last decade. The key, in my opinion, has been the clear understanding of why it was created. We all understand what the sector needs from within and how the state regulates it. Both parties need to “listen” to each other.

KAZENERGY found its vocation, so to speak, when the industry began to take shape and the number of major players increased. KAZENERGY was created on 2 November 2005 to develop a better business climate, protect interests, generate constructive dialogue for the businesses operating in the energy sector with the state authorities and foreign colleagues. Today, we unite more than 80 companies in the oil, gas and energy industries. Even though we only employ just over 50 people and our membership is still growing, our success rate is extremely high. While we are on the subject of quality, I am proud to note that we employ professionals with experience of working both for the state authorities and in industry, and it is this mix that helps us do what we do so well. For this reason, our main asset is our people.

I would like to add that the KAZENERGY Chairman, Timur Kulibayev has also played his part. Both in Kazakhstan and overseas, his opinion is valued.

- As the link between subsoil users and the State, who do you work with most often and how is that relationship managed?

- At KAZENERGY we deal with a lot of oil, gas and energy industry; ecological; investment; taxation; human resources development, social responsibility, legal and other issues. To help us solve all of them, we have created coordinating, expert, scientific

and technical councils and committees made up of representatives from the Kazakhstan Parliament, the Ministry of Energy, the Ministry of Investment and Development, the Ministry of Finance, the Ministry of Justice, the Ministry of the National Economy and other state departments, and also from major companies operating in the energy sector. In doing so, we have created a platform for dialogue that considers expert proposals and comments from both the government and from the business community.

We work most often with the Ministry of Energy, with which we signed an agreement of cooperation last year. The Ministry of Energy has access to KAZENERGY's wide range of analytical, human resources and financial resources when drawing up and implementing state oil and gas industry policy. Meanwhile, we are in a position to represent and protect the interests of not only our members, but also a wider range of investors. We try to react to market and local needs, working closely with oblast and municipal akimats in the country's energy regions to support local companies and take joint financing decisions using subsoil user funds.

Last year, we signed a memorandum of cooperation and mutual understanding with the Kyzylorda Oblast Akimat to help improve investment attractiveness in the region; create conditions for the further expansion of technology transfer and the launch of new technology to improve ecological safety and energy efficiency; increase local content and the share of Kazakhstan specialists working at local oil and gas facilities.

We have initiated the creation of a governmental inter-departmental advisory commission to oversee the development of the oil, gas and energy sectors. KAZENERGY has been actively involved with the commission since day one.

In addition, the Atameken National Chamber of Entrepreneurs has authorised to review draft legal acts; participate in the drafting of national energy budgets, sector standards and technical regulations; participate in monitoring contractual local content obligations in the procurement of goods, work and services, staff and the social development of the region, and others. We also carry out official reviews of all draft legal acts affecting Association member interests.

- Can you let us know a little about your key projects and initiatives over the last decade and how they have impacted the country's energy sector?

- We have, of course, worked on many projects over the last decade. I think we should focus on the main achievements.

In the energy sector, we took part in drafting a Concept for the 2030 Development of the Kazakhstan Fuel and Energy Industry, which was approved by a Government Resolution on 28 June 2014. The document presents our proposals for the creation of a national electricity operator, improving current electricity pricing models and developing renewable energy sources.

Together with the Energy Charter Secretariat we drafted an Overview of Kazakhstan State Energy Saving and Efficiency Policy, which provides a detailed analysis of current and planned energy saving and efficiency improvement policy

ҚР Энергетиканың бірінші вице-министрі Ү.Қарабалин мырза, Тотт мырза, Марабаев мырза мен Мағауов мырза және KAZENERGY медальдарымен марапатталған Миллер мырза мен Ратти мырза, 2014 - ДМК / Первый вице-министр энергетики РК г-н Карабалин, г-н Тотт, г-н Марабаев и г-н Мағауов с награжденными медалями KAZENERGY г-ном Миллером и г-ном Ратти на ВНК-2014 / RK First Vice Minister of Energy Mr.Karabalin, Mr.Toth, Mr.Marabayev and Mr.Magaouov with KAZENERGY medals recipients Mr.Miller and Mr.Ratti at the WPC-2014

in Kazakhstan, and recommendations for the Kazakhstan authorities.

KAZENERGY is currently working on upgrading oil and gas industry standardization.

A lot of work has been done around legislation and taxation. For example, we have been involved in drawing up a concept for a Draft Subsoil and Subsoil Use Code. In July, it was approved by the relevant inter-departmental commission. The Subsoil Use Code is being developed by the Ministry of Investments and Development upon the task given by the Head of State. PetroKazakhstan lawyers, as part of an expert advisory council have actively participated in drafting the new code.

Working on a project to amend the Kazakhstan Tax Code, in 2014 we received and reviewed 87 proposals and amendments from Association members, of which 21 were sent to the Ministry of National Economy on behalf of KAZENERGY. After Mazhilis and Senate consideration, eight KAZENERGY member amendments were added to the draft. In 2015, the working group added another five Association member amendments to the comparison table.

Together with representatives from the ministries of national economy, finance and energy and KazMunaiGas, we created a working group to work on reducing the tax burden on Kazakhstan subsoil users and analysed the current situation and planned actions for 2015. As subsoil user revenue forecasts in 2015 are low, we have been working on draft amendments to the Tax Code and other legislative acts to introduce a mechanism to offset export customs duty against export rent tax, various scenarios for linking export customs duty rates to global oil prices. Proposals have been made to

amend government resolutions to simplify the procedure for classifying fields as low yield and receiving mineral resource tax breaks.

KAZENERGY is a part of two Ministry of Energy ecological working groups, the results of which have so far been a draft law amending ecological legislation.

We have also reached an agreement with the Ministry of Energy to review the method for calculating indirect damages from environmental pollution. Another issue we have been trying to resolve is the duplication of subsoil user liability for excess emissions in administrative and tax legislation.

We are working on a number of issues covering ecological monitoring and baseline ecological research during oil operations in the Kazakhstan sector of the Caspian Sea; the reduction of greenhouse gas emissions, including drafting a national plan and creating a system to allocate greenhouse emission quotas and others.

As part of our role in the coordinating council for human resource development, we have drafted a list of oil and gas sector professions to be used in recording the composition and allocation of staff by category, and developing professional standards to be used as the basis for training specialists and certifying staff.

We have also carried out a review of oil and gas industry corporate responsibility. This is the first time that the contribution of the oil and gas industry has been assessed in terms of national socio-economic development. The research highlights key results in social responsibility and examples of best practices; assesses contributions to socio-economic development in Kazakhstan; quotes the opinions of industry leaders and provides recommendations on how to improve social responsibility. Thanks

to the review, oil and gas companies now have access to more effective dialogue with interested parties, can ensure management focuses on social awareness, and are able to compare own activities with other practices.

KAZENERGY is working on developing a training programme to provide grants to university students and post-graduates, college students, teachers and vocational training tutors in core specialities. In 2013-2014 alone, 92 students and teachers received KAZENERGY grants. The total amount allocated and paid out annually exceeds KZT 20 million.

- Helping KAZENERGY member companies is one of your tasks. How has working with KAZENERGY helped its members? Tell us a little about how it has helped companies to resolve their issues.

- We are constantly asked by Association members to resolve a whole range of issues. We see each request through to the end. In addition, once a year, we hold regional sessions for Association members.

For example, we facilitated the review of the Karazhanbas subsoil use contract where the Karazhanbas field had been included in a list of low-profit, high-viscosity, saturated, low-yield and abandoned hydrocarbon fields, approved by Government Resolution № 673 dated 18 June 2014. Those actions will ensure a reduction in hydrocarbon production costs.

At the request of NCOC, we sent a request to the General Prosecutor regarding the requirement to enter into a separate subsoil contract to inject drilling mud generated by drilling production wells. We organised and held meetings between the two parties, which resulted in the General Prosecutor sending a response to NCOC that satisfied the company's interests.

We helped draft a Government Resolution exempting Karachaganak, North-Caspian and Tengiz subsoil users as well as their operators, contractors and subcontractors from having to guarantee a fixed ratio of Kazakhstan employees to overseas employees until 1 January 2017, provided they introduce programmes to increase local staff content.

- One of KAZENERGY's goals is to improve the investment climate in Kazakhstan. Tell us what steps KAZENERGY has taken to improve the country's image in the international oil and gas arena?

- We work on improving the investment climate predominantly from within. As I mentioned earlier, a robust legislative basis is being drawn up and work is being done on

a Subsoil Use Code. We are also developing a taxation system for investment projects.

We have tried to take an active role in global oil and gas events. KAZENERGY is a member of the World Petroleum Council, which gives us access to information on innovative technology; enables us to receive expert review for projects, promote Kazakhstan products and services internationally, and create a positive image for the Kazakhstan's oil, gas and energy industry. In addition, we recently signed a memorandum of cooperation with the International Energy Agency and the International Renewable Energy Agency. This is how we have secured our intentions to develop the industry together. In 2010, KAZENERGY signed a Global Partnership Treaty with the World Energy Council, which has meant we have been able to participate directly in global research and technical projects, and in the Council's regional activities, where, representing Kazakhstan's interests, the Association contributes to the development of global energy policy.

As part of our role on the National Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) Council, we represent the interests of oil and gas sector companies.

KAZENERGY is also working body representing Kazakhstan in the International Energy Charter. Last year, we hosted International Energy Charter representatives at the 25th session of the Energy Charter Conference, overseeing the signing of the Astana Declaration, which defines strategic directions for the development of the Energy Charter in the next five years.

International integration is the first step on the road to being recognised by global community. By participating in various international events, we get to adopt the experience and understand the requirements of the global community for an industry that demands investment. Our efforts are focused on creating a stable and positive image for a country that is open to investment.

- What will be the focus of the upcoming KAZENERGY forum?

- The current situation for global energy is not simple, which is why this year's theme will be reality: transformation of the energy markets, changes in its architecture, the geographical shift of energy consumers and suppliers, the slowdown in economic growth, and, of course, oil prices. We will be discussing all of these issues at the 10th KAZENERGY Eurasian Forum. In the last decade, the Forum has grown noticeably, as has interest in it. We are improving the way we work year on year and trying to maintain the level of speaker quality. The Kazakhstan Prime Minister and ministers

always attend, and this year we are expecting some impressive overseas speakers, such as the Vice Chairman of IHS, Pulitzer Prize Winner for the book 'The Prize: The Epic Quest for Oil, Money, and Power' Daniel Yergin; Special Representative of the UN Secretary General and General Director of the Initiative for Sustainable Energy for All (SE4All) Dr Kandeh Yumkella; General Director of the International Renewable Energy Agency Adnan Amin; President of the World Petroleum Council Jozsef Toth; Secretary General of the Energy Charter Urban Rusnak; Senior Vice-President of ExxonMobil Mark W. Albers and others.

- In addition to the annual KAZENERGY Forum, you also have a Youth Forum and a Women's Energy Club. Can you give us some details about them?

- They are traditionally part of the KAZENERGY Forum. In developing the industry, we should not be forgetting about the next generation who need to learn from our experience. The Forum is ideally suited to this and this is why it holds a number of master classes, round tables with notable energy industry representatives, not only from Kazakhstan, but also from overseas. We will be holding our second "Innovation Man" contests at the Youth Forum to develop innovative projects for the petrochemical, atomic, oil and gas, and energy industries. The winners receive a grant for an MBA at the Nazarbayev University, KBTU, and a 5 million rouble grant from the Skolkovo Fund, which is a partner of the contest. The Youth Committee is also involved in campaigns to provide material aid to war veterans, orphanages and handicapped people.

The goal of the Woman's Energy Club is to unite women from industry, the state authorities, international organisations and public figures to discuss and find the best solutions to socio-economic, legal, gender and other issues related to the development of the oil, gas and energy sectors, and to define the role of women in the energy industry in the future.

- What are the Association's goals and objectives over the next five years? What, in your opinion, still needs to be improved in the Kazakhstan oil and gas industry to reach its ideal? And what is that ideal?

- In the short term, we want to realise our approved target projects for this year. After amending the Ecological Code, Subsoil Code and general tax law, we will be working on developing and approving bylaws and introducing international reserve accounting standards.

As for the ideal oil and gas industry, no situation exists where global oil prices will be constantly high, which is why we need to guarantee stability in an industry where prices fluctuate. This can only be done based on a predictive, transparent and clear regulatory system. I would expect an ideal industry to be one that creates economic and technical conditions enabling it to develop. This means, reforming subsoil use taxation, transitioning to international standards for the construction and operation of oil and gas facilities, reforming ecological legislation, making major changes to how we approach the regulation of greenhouse gas emissions and the procedure for approving project documentation; amending policies in relation to rational development principles, and training competitive staff and others.

These are all system tasks that require constant attention. We will try to keep our finger on the pulse of the industry, react when we need to and make every effort to remove the barriers KAZENERGY members face in their work.

- We have been a KAZENERGY member since it was created. How do you see the working relationship with PetroKazakhstan?

- As you mentioned, PetroKazakhstan was one of the first oil and gas companies to become a KAZENERGY member. This means that you share our goals. PetroKazakhstan takes an active part in what we do. Earlier I talked about how we communicate with our members. PetroKazakhstan representatives are a part of our coordination and expert councils, and the many working groups we organise. Together, we work towards reducing the tax burden on subsoil users. I would like to take this opportunity to thank PetroKazakhstan group of companies top-management and the Strategic Communication Department for their support of KAZENERGY in various international events such as the World Petroleum Congress, the International Economic Forum, where the Association represented the interests of the country's entire fuel and energy industry. Finally, we really do value the assistance provided by PetroKazakhstan in promoting the KAZENERGY Eurasian Forum.

The PetroKazakhstan oil refining division is also celebrating an anniversary this year, and to that end, I would like to congratulate PetroKazakhstan Oil Products with its 30th anniversary! I hope our partnership continues, remains strong and brings many more mutual benefits.

We wish you further successes and thank you for the interview!

PKOP RECONSTRUCTION AND MODERNIZATION PROJECT – INTERIM RESULTS

The transformations taking place at PKOP as part of the Modernization Project will open up new possibilities, not only for the company itself, but for the region and country as a whole. The production of ecologically friendly gasoline and diesel and the development of new products for petrochemistry will have a positive impact on the ecological situation in the region, meet market requirements and have a knock-on effect in terms of the development of related sectors in the South Kazakhstan Oblast.

It's worth to mention that modernization and upgrade projects have been constantly implemented at PKOP since its acquisition in 2000 with significant funds being invested. One of the Refinery's achievements - cost reduction and refining performance improvement - happened thanks to implementation of production development programmes; upgrade of current facilities and implementation of state-of-the-art technology. In particular, a number of projects to improve petroleum product quality and range have been completed, for example the replacement of a reforming unit catalyser and production equipment.

Increased repair interval was of special importance and has warranted a number of projects to improve the reliability of core refining facilities. That allowed longer non-interrupted Refinery operations without stopping it for annual turnaround. Every year, PKOP upgrades fire and ecological security. Thus, monitoring underground water in inspection wells close to the refinery and at the Akdala evaporation pond were held, and a project to end underground water pollution has been implemented.

Yet, the Shymkent refinery Modernization Project is a massive undertaking that will open a new page in PKOP development. The Project was launched in 2011 and is due to be completed by the end of 2017 when refinery output meets global standards. The goals of the Project are to:

- restore planned oil refining capacity to 6 million tonnes per year from current 5.25;
- increase oil refining depth to 90%;
- improve output quality to Euro-4 and Euro-5 in line with Customs Union technical regulations;
- increase product range with high added value products such as propane-propylene (petrochemical raw materials), elementary sulphur and

MTBE (the high-octane component of gasoline);

- reduce harmful atmospheric emissions.

The Project benefits include expanding of capacity to increase light petroleum products yield. This is a good way of replacing imports with domestic goods, creating new jobs in Shymkent and further improving the ecological safety of the production process.

The PKOP Modernization Project has been included in the State Programme for the Accelerated Industrial and Innovative Development of Kazakhstan and is due to cost US\$ 1.8 billion, which will have to be funded from a number of sources, including at the interstate level. To this end, as part of his May 2014 visit to China, President Nazarbayev signed a Memorandum with the Export and Import Bank of China to open a US\$ 1 million credit line to realise the Modernization Project.

The Modernization Project will be divided into two stages.

1st Stage

To produce Euro-4 and Euro-5 motor fuel according to Customs Union technical regulations, the first stage of the Project involves building two new units (sulphur production and isomerisation) and upgrading the diesel hydrotreatment unit.

Diesel hydrotreatment unit work was completed in March 2014 resulting in a new 22 m high, 219 tonne and 177m³ R-301-1 reactor with more than 106 tonnes of catalytic agent at the C-300/1 unit. Masterstroi LLP was responsible for reactor foundations and reinforced structures, while RMU LLP dealt with metal structures, pipe fittings and installing the reactor itself.

In June 2015, the reactor was successfully tested at 1.5 million tonnes/year productivity levels achieving design performance with the production of Euro-5 standard diesel. The new reactor will help the refinery produce ecologically friendly diesel that meets Euro-4 and Euro-5 standards.

According to KazMunaiGas - Refining and Marketing, the average PKOP technological complexity or Nelson index after Modernization will be 8.0.

The Nelson Index was developed by Wilbur Nelson in 1960-1961 to measure the secondary conversion capacity of an oil refinery relative to primary distillation capacity. The index assigns a complexity factor to each major refinery facility based on its complexity and cost in comparison to crude distillation, which is assigned a complexity factor of 1.0. For example, the catalytic cracking unit, depending on the technology used (R2R, RFCC, MHC, SHC and others) has a coefficient of 2-4, i.e. it is 2-4 times more complex than the crude distillation unit at the same productivity levels. Thus, by adding together the complexity values given to each unit of equipment, you obtain the refinery complexity according to the Nelson Index.

The Nelson Index is being used more and more often in determining project effectiveness, replacing the term "refining depth". The Nelson Index indicates not only a refinery's investment intensity or cost index but also its potential value addition and enhancement of its secondary conversion capacity.

For comparison purposes, the current Nelson Index at US refineries is 10.4, European refineries - 7.8, and Russian refineries (also carrying out major upgrade work) - 4.5. The current average Nelson Index at Kazakhstan refineries (before completion of upgrade projects) is 5.4, and after completion it will reach 11.3 at Atyrau refinery and 9.2 at Pavlodar refinery.

The 4,000 tonne/year SPU-4000 sulphur production unit has been built and is about to be commissioned. It was built between 2011 and 2014 and covered all project stages - design and estimate documentation, approval from the authorities and state reviews, construction and assembly work, individual testing and pre-operational work.

The SPU-4000 is the first technology-intensive facility in recent PKOP history and will be key in introducing granulated sulphur, a new product. The new unit is also significant for the region as it would give the impulse to development of related sectors in the South Kazakhstan Oblast due to extensive use of sulphur in the production of sulphuric acid, synthetic fibres, sulphur dyes and gunpowder; in the rubber, agriculture and pharmaceutical industries. A first trial consignment should be produced in September 2015.

Construction and assembly work was started on an isomerisation unit in May 2014 and is due to be commissioned in December 2016. Its main purpose is to produce the high-octane component of vehicle fuel and improve the quality of vehicle fuel to Euro-4 and Euro-5 standard.

As of the end of August, the status of the project is that:

- 83% of working documentation is in place;
- 238 of 372 sets or 90% of foundations have been completed, which translates as 4,946 of 5,481 m³;
- foundation trenches are being refilled;
- orders have been placed for the manufacture of 141 of 150 (94%) processing facilities;
- the segment assembly of 17 facilities is currently in process;
- 11 pieces of equipment have been supplied and are being assembled, including 3 large rectification columns: a K-701 deisopentaniser, a K-704 deisohexaniser and a K-205 naphtha splitter.

2nd Stage

The aim of the second project stage is to build new and upgrade existing processing units and off-site facilities to restore design capacity to 6 million tonnes per year and increase oil refining depth to 90%.

It will also see the construction of new units such as catalytic cracking, cut cracking gasoline hydrotreatment and MTBE production units. A 15 thousand tonne/year sulphur production unit will also be built.

Petroleum product output after completion of the 2nd stage will increase

Within Project, the following six processing units will be built at the refinery:

- 1) isomerisation - 600 thousand tonnes a year, licensor UOP, USA;
- 2) sulphur production - 4 thousand tonnes a year, licensor CPE, China;
- 3) sulphur production - 15 thousand tonnes a year, licensor CPE, China;
- 4) catalytic cracking – 2,000 thousand tonnes a year, licensor UOP, USA;
- 5) gasoline cut cracking hydrotreatment – 1,000 thousand tonnes a year, licensor Axens, France;
- 6) MTBE production - 244 thousand tonnes a year, licensor Axens, France.

Once upgrade work is complete, the number of processing units will rise from 9 to 15.

A range of technical processes will be introduced such as UOP licensed PENEX isomerisation, the alkali treatment of saturated and unsaturated LPG Merox, RFCC catalytic cracking – fuel oil and vacuum gasoil cracking resulting in the generation of high-octane gasoline components. UOP currently licenses over 50% of all RFCC units worldwide.

Likewise, construction and upgrade work will be carried out on the following secondary and existing sections/blocks/units:

- the desulphurisation of saturated and unsaturated liquefied hydrocarbon gases, alkali treatment;
- single-point oil loading;
- amine regeneration and steam stripping of acid waste water;
- C3/C4 splitting and hydrogen treatment;
- atmospheric distillation, gasoline hydrotreatment, naphtha splitter and diesel hydrotreatment.

In addition, PKOP will be building new refinery facilities such as treatment facilities, water recycling, LPG storage, nitrogen production, air systems, chemical water and vapour treatment systems, reservoir parks, flare systems, a fire-fighting system and electricity supply, process control rooms and others.

to 2.3 million tonnes/year of high-octane gasoline from the current 700 thousand tonnes; 2 million tonnes/year of diesel from 1.3 and 350 thousand tonnes/year of aviation fuel from 280. New products such as propane-propylene (petrochemical feed stock) and MTBE (high-octane component of gasoline) will be produced.

Western standard project and design documentation tailored to meet Kazakhstan norms and standards has already been drafted, working

documentation is being developed and orders for equipment are being placed. On 16 January 2015, an EPC contract was signed with the company CPECC to realise the second stage of the Project.

Earthwork is currently being performed so that construction and assembly work can start in Q3 2015. Mechanical completion and commission work has been planned for Q3 2017. The second stage, and with it the Modernization Project is due to be completed in Q4 2017.

Eco-bonus

An important aspect of the Modernization Project is its ecological component.

Sulphurous gas generated at a number of refinery sections will be recycled at the sulphur production unit into a commercial product - granulated elementary sulphur, which reduces harmful sulphur compound emissions from the flare line to 99%.

Implementation of an airtight petroleum product wagon loading system means wagon loading hatches will be sealed during the loading process, removing hydrocarbon vapour to a recovery system. This also helps reduce pollutant emissions to 450 tonnes/year, and return any trapped hydrocarbons to the production process.

New sealed structures will be built above the ground as part of the upgrade of treatment facilities, which will help improve drainage quality and reduce harmful emissions from treatment facility open surfaces to 1,500 tonnes/year.

And, of course, a key objective of the Modernization Project is to produce motor fuel that meets Euro-4 and Euro-5 standards and that contains less harmful components. For example, gasoline currently produced in Kazakhstan is Euro-2 standard and contains 500 ppm of sulphur, while the new Euro-5 fuel will reduce that figure to 10 ppm. The figures are similar for diesel (which is also currently at Euro-2 levels). As for benzol, the figures should fall from the current 5% (volume) to 1% (volume) in the new Euro-5 fuel. All of this means that the air in our cities will be cleaner.

THEY GREW UP TOGETHER

Growing up together with the company you work for, experiencing the many stages of development, overcoming the difficulties, and enjoying the successes – that really is an achievement! In honour of the 30th anniversary of the Shymkent refinery, we have been talking to those who have been there since the very first days, sharing their memories, hearing their advice to the youngsters and listening to their thoughts on how the refinery has developed.

We had interview with Bolat Baetov, Oleg Goryachkovskiy, Amanali Emberdiev, Natalya Koryachkina, Zhaksylyk Mindzhassarov, and Saktagan Tobashev.

- How do you remember the Shymkent refinery from your first years there?

Oleg: I started in April 1978, and before that I worked in Belarus at the Mozyr Oil Refinery, but I decided to come home to look after my parents, who were already elderly by then. Back then, it was a difficult time for what is now a flourishing refinery. Construction had been stopped, salaries were low, there were no bonuses or 13th salaries. There were giant phosphorous, tyre, lead and automatic press plants close by. Back then when I told I was working at the refinery I was often laughed at. People were amused by my decision and they told me to find another job. Nobody believed the refinery would ever be a success, but for some reason I knew everything would be fine, and I was right.

In 1982, active construction started at the refinery as soon as oil began to be delivered through the Omsk-Pavlodar-Shymkent pipeline. In 1985, the refinery opened for work. After that, we went through Perestroika political reforms which led to the end of the Soviet Union, and for us that were irregularities in supplies of West Siberian oil and the departure of a number of specialists to Germany, Russia and Greece. In addition, around us, the industrial giants I mentioned earlier began to close along with smaller companies and construction organisations. We survived some hard times, and today we are celebrating 30 years, and that makes me really happy and proud!

Bolat: I started at the refinery in May 1984 as a Unit-200 LK-6U operator. It was a busy place and there was building and assembly work going on everywhere. And as we were still young, we were sent off in groups as interns to already operating refineries. I had my internship at the Achin refinery in Krasnodar.

A number of experts from refineries in Russia, Atyrau and Pavlodar were invited

ШМӨЗ құрылысшылары символикалық кілт тапсыруда. 1985 / Строители вручают символический ключ ШНПЗ, 1985 / Builders hand over a symbolic key of the Shymkent refinery, 1985

for the launch of the Shymkent refinery. We did come up against difficulties in learning a new profession, but we were young and full of enthusiasm, and our desire and aspirations to learn everything was huge, and the help and support from our senior colleagues was invaluable.

Natalya: 30 years have flown by. It seems like yesterday when in January 1985 as young girls we were fitting out offices with apparatus and laboratory equipment. The laboratory building was so draughty...

Then it all started to come together. We built the teams, the work sites were ready, we received the apparatus we needed, reactor fluids were prepared, we collected the documentation we needed and the laboratory began to operate. And then, there was our first product certification. How we were really worried and excited all together, how we proudly passed on the certificate to refinery management! That is when the everyday low and high points started. Laboratory veterans remember

how we used to get to work, how difficult it was to get to a bus, and how many potholes and huge puddles we had to cross to get to the laboratory. It wasn't for everyone, and many people left, but the backbone of the laboratory is still here.

Amanali: I was invited to the refinery in autumn 1984 from the Atyrau refinery. The Shymkent refinery had only just been built and there were no fences, and building materials and equipment lay everywhere... Transportation from the town was irregular and we got to work any way we could - catching a lift, taking the bus or even walking. We were young though and all we wanted was to see the results of what we were doing. Instead of 8 hours we worked 12-14 hours a day, weren't scared of the cold or the living conditions. We had families of four living in 8 m² hostel rooms.

Zhaksylyk: When I started at the refinery as an electricity unit foreman in 1979, only the workover, equipment depot and mechanical repair departments were

Oleg Goryachkovskiy

Education: Kazakh Chemical and Technical Institute, Shymkent

Refinery starting date: 1978

Career: Senior Engineer-Economist in Production Department, Senior Engineer in Technical Department, Deputy Head of Maintenance, Acting Chief Engineer, Deputy Head of Maintenance, Technical Department Head, Head of Production Planning, and Technical Department Head.

Contribution:

- development and implementation of technology to refine oil blends from Kumkol, West Siberia and Aktobe into jet fuel;
- implementation of a modern catalytic agent at Units 200 and 300/1;
- managed rationalisation and innovative activities at PKOP;
- increased the share of high-octane gasoline to 65.3%.

Awards:

- President's Award (2012-silver, 2013-silver and 2014-bronze);
- PetroKazakhstan Certificate of Merit in honour of the 20th anniversary of PKOP, and a KazMunaiGas Certificate of Merit.

up and running. The water supply, sewage, and treatment works were only just starting to hire people.

The refinery site back then was completely different from what it is today. It was almost waste ground with a building here, tanks and unfinished building there. The team was small and we all knew each other by sight. We were young and ambitious, and suffered the small salaries with the prospect of receiving an apartment in 5-10 years. Overtime and no bonuses during the refinery construction period were the norm.

Saktagan: The young experts coming to build the Shymkent refinery were not only

from Kazakhstan, but also from all corners of the Soviet Union. This was the trend in the refinery early years.

Before being invited to work at the new Shymkent refinery in 1984, I was the head of the Atyrau refinery crude distillation unit. Shymkent back then was already a well-developed industrial town with a large number of operating industrial facilities. Due to the number of existing industrial giants, nobody wanted to concentrate on the new oil refinery, and we were constantly in search of workers and specialists.

Then along came political reforms, which led to a huge number of experts leaving and going home. Also many of the large concerns began to close down, including the petrochemistry giants such as the phosphorous and tyre factories. Their people run to work for us. The new competition worked to our benefit in terms of professional development and local staff, who began to form the backbone of the refinery's specialists.

- What of the many changes at the refinery do you think is the most critical?

Bolat: After the end of the Soviet Union, a lot of companies closed down, but our refinery, thanks to the management team of Asilbekov and Bauman, kept going.

We have grown with the arrival of each new team. The Bizakov team brought with it its own ideas and approach to refinery operations – all of this in the market economy transition period. Then the Canadians came, in the form of the Hurricane Group. We learnt up-to-date management practice from them.

However, the greatest positive changes came with the arrival of CNPC and KMG, when finally the issue of upgrading and modernising the refinery became an issue.

Oleg: The ability to adapt in difficult situations. Happened to be without Russian crude at the end of the Soviet Union, the refinery was able to transition to refining Kumkol oil. It wasn't easy as Kumkol oil is different and we had to make significant changes to technical processes to refine paraffin-rich Kumkol oil and generate quality petroleum products. I believe that if we hadn't had done that as quickly as we did, I don't know what would have happened to the refinery, and to us.

Amanali: When other industrial concerns were closing down, we remained profitable and even managed to set off on new development paths. Bizakov's arrival at the refinery coincided with a time of regeneration. We created a modern working approach, both in technical terms and in terms of working

Natalya Koryachkina

Education: Tomsk Polytechnic Institute

Refinery starting date: 1985

Career: Shift Laboratory Technician, Central Laboratory Inspector, Central Laboratory Engineer, Control Laboratory Head, Refinery Laboratory Head, Refinery Laboratory Technical Control Manager.

Contribution:

- took part in laboratory technical re-equipment projects to improve testing quality and speed, improve laboratory working and safety conditions (construction and commission of storage warehouse for empty and full gas cylinders); upgrade and commission of a laboratory fire alarm system; fireproofing of the laboratory apparatus floor to reduce fire risks.

Awards:

- Gold President's Award (2010);
- RK Ministry of Energy Certificate of Merit.

relationships, creating contemporary and effective working conditions (computers, social improvements and others). Salaries were increased, taking into account each person's skills, and performance bonuses were introduced. This, of course, led to higher demands on performance. All that in whole made each team member to concentrate his efforts to develop the enterprise. Initiative, openness, responsibility, trust, quality control and teamwork all became the key to the refinery's success and future development.

Natalya: The refinery upgrade, which will not only help increase light petroleum product output and raise quality to global standards, but will result in new products and a reduction in harmful waste products. Most importantly, it will increase the refinery's importance to the national economy. In addition, with the launch of

new facilities, the youngsters working for us will learn new techniques and skills, which will help them become high-class specialists.

- Which of PKOP's achievements are you most proud of?

Amanali: The refinery's greatest asset, apart from its technical facilities and apparatus, is its experienced experts and dedicated employees, for many of whom the refinery is like home, a second family, and represents stability, pride in success and a dignified life. I believe it is extremely important that this does not change and is actively promoted.

Natalya: There is a lot to be proud of - the refinery has grown, new facilities have been built, product ranges have increased and improved I am proud that in 1994 we won the international Golden Globe prize for our ecologically friendly low-sulphur diesel. Not many people remember that, and the younger generation isn't even aware we ever won it.

Zhaksylyk: I am proud of the decisions and actions of the refinery's directors. It's thanks to them that the refinery stood strong during the difficult times. For example, in the difficult 90's, the refinery still managed to guarantee its people a good job; or at the start of the new millennium, when the refinery, just like us, took the path towards the market economy, or when, with the arrival of foreign management, we began to transition to contemporary technology and management practices.

Saktagan: Today, the refinery has great potential in the form of its young experts dealing with scientific research at its central laboratory. Their research helps us resolve current technical issues such as how to reduce oil and petroleum product losses during the refining process, and ecological issues such as how to extract oil from oil sludge and sewage recycling, all of which have a positive impact on the refinery's ecology policy.

Bolat: I am especially proud of the implementation of the process control system in 1993-1994.

- What, in your opinion, still needs to be done at PKOP?

Oleg: We need to complete Modernization Project in time which will upgrade our production to a completely new level.

Natalya: I believe we need to focus on our younger colleagues, develop a mentoring culture and teach them to love their work and about the history of the refinery and its many dynasties. All of this will create a strong foundation for staff and corporate development.

Amanali Emberdiev

Education: Kazakh Chemical and Technical Institute, Shymkent

Refinery starting date: 1984

Career: Unit-100 LK-6U Senior Operator, Chairman of the PKOP Trade Union Committee, Ecology and Work Safety Department Director, Chief Technical Director, Labor Protection, Safety & Environment Department Director.

Contribution:

- revised the PKOP declaration of safety to incorporate upgrade work; received an expert opinion and organised registration with the Emergency Committee, developed a 2014-2018 comprehensive work safety programme for KMG-RM; analysed hazardous production process factors and operating reliability in a number of refinery upgrade projects;
- between 2006 and 2014 upgraded the foam fire-fighting system at refinery tanks parks and pump stations, and the foam fire fighting system at the refinery loading trestle;
- initiated ecological projects to improve the refinery ecological situation (a system for returning treated waste water to the fire fighting system, and biotechnical processes to improve refinery soil);
- participated directly in the construction of the new Ordabasy holding basin and organised the treatment of oil sludge.

Awards:

- Golden (2007) and Silver (2015) President's Awards;
- Yeren Yenbegi Ushin medal in honour of the 15th Anniversary of the Shymkent Refinery, the KAZENERGY Association medal for Professionalism and Dedication to Duty in honour of the 110th Anniversary of Kazakhstan Oil, recipient of letters of gratitude from the Shymkent Akim (2009), KMG (2014) and the SKO Emergency Response Department (2011).

ЭЛТҚ-АҚ (мұнайды атмосфералық айдау және электрмен тұзсыздандыру қондырғысы) ЛК-6У қондырғысының 100 секциясы / ЭЛОУ-АТ (электрообессоливающая установка атмосферной перегонки), секция 100, установка ЛК-6У / CDU (Crude Distillation Unit) Unit-100, LK-6U

Zhaksylyk Mindzhassarov

Education: Almaty Energy and Communication Institute

Refinery starting date: 1979

Career: Dust Collecting Unit Electrician, Master, Section Manager, Electricity Unit Deputy Head, Electricity Unit Head, and Chief Electrician.

Contribution:

- implementation of more than 150 proposals to improve work safety;
- implementation in 1999 of a proposal to build TPP-3 110 kV overhead lines at the Shymkent refinery with an annual economic effect of KZT 50 million;
- ensured improved performance of the refinery electricity department.

Awards:

- Silver President's Award (2007);
- Yeren Enbegi Ushin medal in honour of the 100th anniversary of the oil and gas industry.

Bolat: As a priority, we need to complete the Modernization project with further transition to petrochemistry. Another difficult issue is how we train the new generation of specialists. It would be a good idea to work on somehow providing cheaper loans to young families to buy housing.

Saktagan: Staffing oil refining is an important issue. For example, earlier operators needed to be proficient in instruments and meters to level 3 and in mechanical and assembly work to level 4. We were responsible for getting machinery ready for repair and hydro-testing, carrying out a range of technical processes. Today, operators and mechanics take part in major repair work, acting as just passive observers of work health and safety rules.

I think that knowledge of technical regulations and understanding of configuration of equipment that is used in physical and chemical processes guarantees safety when taking decisions in emergencies. That is why in-depth knowledge of oil refining processes and a mentoring culture is a guarantee of success in achieving the common goal, which is a safe and effective refinery.

- You have achieved a lot in your careers. What advice do you have for the younger generation of specialists who are just starting out at the refinery?

Natalya: Our parents taught us, as children, that whatever you do you need to do it well - so that you're not embarrassed by the result. I would like to see the younger generation taking their work seriously, being attentive and careful, being effective

Saktagan Tobashev

Education: Kazakh Chemical and Technical Institute, Shymkent

Refinery starting date: 1984

Career: Unit-100 LK-6U Operator, LK-6U Acting Head, Commodity Unit Senior Engineer, Sewage Disposal Unit Deputy Head, Commodity Unit Head.

Contribution:

- actively took part in the upgrade and implementation of new technology to improve production performance; improve working conditions and safety.

Awards: Professional Performance Medal (1991).

and finishing what they have to do on time; listening to advice from their elders, as doing a job well not only takes academic knowledge, but also life experience.

Zhaksylyk: Just one piece of advice - in any situation or position, you need to take an interest, remember and understand that whatever we do today will affect, to a great extent, all future generations, the world they will be living in.

Oleg: Be honest in your work and work with integrity; do not try to achieve everything straight away. The most important thing is to respect the people working with you.

Bolat: My advice is to love your profession, be industrious and learn to work in a team.

Amanali: I don't think I've reached any great heights in my career. I would like to see the younger generation showing a human side in any situation; be honest, responsible, well-educated and try to be the best specialist and professional they can be. It is important to care about your enterprise and take the responsibility to participate in refinery development, value the opinion and experience of elders.

- How do you view PKOP's role in Shymkent and South Kazakhstan

БСАЖ (бумен, сумен, ауамен жабдықтау) цехының азотты-оттекті станциясы / Азотно-кислородная станция, ПВВС (пароводовоздушоснабжение) / Air-Nitrogen Plant, Utilities Workshop

Oblast as a whole? How do you see cooperation between the refinery and municipal authorities?

Amanali: In Soviet times SKO industry was represented at municipal and oblast Soviet deputies who were able to take part in resolving a number of social and other issues at municipal and oblast levels. It's all changed now in terms of influence points, although PKOP is still a major enterprise. I would like to see PKOP's interaction with the oblast and municipal authorities result in oil refinery employees having a voice in the resolution of issues important to them.

Saktagan: Living in Shymkent we can see with our own eyes how the city and South Kazakhstan Oblast have grown and flourished. It is the work we do together that has helped the city, oblast and country bloom.

Natalya: The refinery is a stable industrial concern contributing to the development of the city and oblast. It is pleasant to see facilities built on refinery funds and hear that we have helped a number of different people, such as children and veterans, through our many sponsorship and charity campaigns. We support sport, culture and education and hope that we continue to do so in the future.

- What would you like to wish refinery workers on their 30th anniversary?

Natalya: In honour of our 30th anniversary and our professional celebration - Oil Worker's Day, I would like to wish every refinery employee health, prosperity and success in whatever they do, a desire to continue working for the well-

Bolat Baetov

Education: Karaganda State University

Refinery starting date: 1984

Career: Category 4 Unit-200 LK-6U Technical Unit Operator, LK-6U Workshop Head, Deputy Technical Director, Operations Director.

Contribution:

- updated hydro-catalytic process diagrams;
- managed the commission of Viscosity Breaking and Fuel Oil Vacuum Distillation Units;
- developed and managed a programme to upgrade oil reservoirs for the refinery storage of paraffin-rich Kumkol oil. Implemented projects to upgrade the K-401 stand; to install on-line analysers and replace recovery boiler evaporation bags which has helped improve production safety and improve the quality of products from process units;
- managed the implementation of a new technical process to produce aviation kerosene and diesel from paraffin-rich oil;
- improved product quality, light petroleum product yield by 3-4%, oil refining depth - by 20%;
- co-authored guidelines for the thermal refining of primary oil and feedstock that were published in 2013 by the South Kazakhstan State University and are used in student training.

Awards:

- Golden (2012 and 2013) and Silver (2015) President's Awards;
- 20 years of Independence of the Republic of Kazakhstan medal (2011).

being of the country and the company, and to leave a good impression!

Oleg: Health and a belief in tomorrow!

Bolat: First of all, I would like to wish everyone health, prosperity and teamwork in achieving your goals.

Amanali: I would like to wish people even more success, health and prosperity!

30 years is not that long for a company, but is a very important period in an employee's life. I would like to see the refinery remain stable, safe and striving for development in the future!

Saktagan: In honour of the 30th anniversary, I would like to wish everyone health, success and happiness!

ЛК-6У, 100 секциясының ұжымы / Коллектив секции 100, ЛК-6У / Unit-100 team, LK-6U

CALENDAR OF EVENTS

July

1-27 July - for the first time PKOP recycled emulsive oil sludge at its own WTF, WFF&S. The ecologically friendly gravitation method, which excludes atmospheric emissions, was used to recycle 199 tonnes of oil sludge. It also stipulates a reversible cycle whereby petroleum products are pumped back to the tank farms for further processing. In 2016-2017, the refinery plans to build a tricanter unit to treat oil sludge and trapped petroleum products, generating three products that will be used in the reinjection cycle - petroleum products will be sent for processing, water - to treatment facilities and sludge cake may be used as a building material.

1 July - 30 September - The Shymkent refinery is carrying out an internal audit of its integrated management system (ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 and Kazakhstan standard 50001), and test facilities within the framework of the Production Ecological Control Programme.

4-11 July - PKOP hold a pilot run refining a mixture of Aktobe and Kumkol oils.

12 July - within the framework of the programme to upgrade the Kumkol field power system, work has been completed on relaying 6 kV cables to the new Kumkol-4 and Kumkol-5 transformer substations. The

project has significantly eased the situation at the Kumkol-1 substation, practically resolving the issue of insufficient electricity at production facilities and has resulted in a marked reduction in power dependence.

21 July - as part of the national Road to School campaign, PKOP allocated funds to provide 30 orphans at Karabastau village school №99 with uniforms and stationery.

23 July - a delegation of the China University of Petroleum (Beijing), headed by its president, Professor Zhang Laibing and director of international relations Sun Suidun paid an official visit to Kyzylorda Oblast. During the visit, they and representatives from the Korkyt Ata Kyzylorda State University met with young specialists from PetroKazakhstan Kumkol Resources, former graduates from the China University of Petroleum under PetroKazakhstan Scholarship programme.

August

2-4 August - Arysium held a mini-football tournament for PKKR divisions and contractors. Of the six teams, 1st place went to the GUP team, 2nd - to the Chemical Systems team and 3rd place - to the KAM Production Shop.

6 August - PKOP allocated funds to Karabastau village school №94 to purchase equipment for classes.

13 August - PetroKazakhstan Kumkol Resources was officially awarded its ENMS 637414 International Standard ISO 50001:2011 energy management system certificate, which specifies a method to ensure energy efficiency and savings, which is considered the best in the world and enables holders to reduce energy consumption, expenses and ensure ecological compliance. Mr. Qin Hongwei received the certificate from D.Yartzev, representative of the British Standards Institute, one of the oldest and most authoritative certification organisations in the world.

17-27 August - the oblast children's football PetroKazakhstan Kumkol Resources cup tournament was held at the Arai Sunrise children's camp for 8 teams from Kyzylorda and various regions in the oblast. Every player and coach received prizes and gifts.

21 August - the sponsored children's medical institution Kazaly Rehabilitation Centre for Handicapped Children Shapagat celebrated its 20th anniversary. In that time, PKKR has been helping the centre in a number of different ways.

22 August - the Happiness Caravan charity campaign held during summer at 8 Kyzylorda Oblast children's leisure camps has finished. During the campaign more than 1,500 children received gifts and souvenirs from PetroKazakhstan Kumkol Resources.

25 August - 5 winners of the 2015 PetroKazakhstan Scholarship programme received awards, as well as graduates from the Kazakhstan-British Technical University and China University of Petroleum.

25-28 August - the PKOP sport's team took part at Olympic Games for employees of the KMG – Refining and Marketing group of companies: KazMunaiGas Onimderi, Pavlodar Oil Chemistry Refinery, Atyrau Oil Refinery and PetroKazakhstan Oil Products in Almaty.

September

9 September - Shymkent hosted public hearings of the PKOP environmental protection plan for 2016-2020.

29 September - 1 October - PetroKazakhstan took part in the X Anniversary Eurasian Forum and the KAZENERGY Exhibition in Astana.

Information on prize winners from the Programme to encourage Employees to report Incident / Near Miss/Unsafe Condition/Act for the 2nd Quarter of 2015

PKOP has decided to reward 5 grade Workshop No.1 Operator K.Abduyev, who, on 21 May 2015, reported a crack in a C-209 separator drainage welding joint caused by metal corrosion. This potentially hazardous and high-risk situation could have resulted in combustion, an explosion and damage to refinery technical apparatus.

PKKR has decided to give bonuses to two employees for reporting potentially hazardous high- and medium-risk situations:

- on 10 April 2015, Kyzylkiya field 3 grade Production Shop Operator A.Oshakbayev discovered and reported that a transformer-well head electricity cable had become flooded due to rain, and two reinforced concrete overhead line supports were showing signs of disintegration. This could have resulted in a short circuit, well work stoppages and electric shocks. Measures were subsequently taken to ensure the safety of well operations;

- on 13 April 2015, category 5 KAM Field Production Shop Electrician B.Zhusupov saw and stopped a vehicle transporting a large load, which could have resulted in damage to overhead electricity lines, well stoppages and electric shocks. Investigation showed that the driver had not received permission to transport the load and had no accompanying transport documents. The contracting company owning the vehicle has subsequently held additional training for its employees.

PK Petro
Kazakhstan

С днем нефтяника!

Мұнайшы күнімен!

Congratulations on the Oilman's day!